

SORULARLA ALMAN EGITIM SISTEMI

YÜKSEK ÖGRETİM
MESLEKÎ EGITİM

Kaynak gösterilerek alinti yapılabilir; izinsiz kopya edilemez

© 2001

T.C. Mainz Baskonsoloslugu Egitim Atasehgi

*Dünyada her sey için, maddiyat için,
maneviyat için basari için en gerçek
yol gösterici bilimdir, fendir.*

M.Kemal ATATÜRK

SUNUS

Yüksek öğretim ve meslekî eğitim, Almanya'daki çocuklarımızın iyi yetişmesi, ilerlemesi ve aydınlanması için gerekli olan temel değerleri oluşturur.

Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşu ile birlikte eğitim seferberliği başlamış, Türkçe, Arapça ve Farsça karışımı, Osmanlı dili yerine, Türk dili getirilmiş, seriata dayalı eğitim yerine, çağdas ve laik bir eğitim sistemi gerçekleştirilmiştir. Türk halkı bütün bu devrimleri özümsemiş, çağdas, demokratik bir düzene hızla uyum sağlamıştır. Almanya'da yaşayan gençlerimiz de, Alman kültürü ve Eğitim sistemini, giderek benimsemislerdir. Bu bağlamda Türk halkının, her türlü yenilige, gelişmeye uyum sağlama niteliği tarihî bir olgudur. Nitekim, Almanya'daki Türk gençleri, yüksek öğretim ve meslekî eğitimde başarılarını sürdürmek amacıyla, çabalarını daha da yoğunlaştırmak durumundadırlar. Almanya'daki gençlarımızın, Türk kültürünü korumalarının yani sıra, Alman dilini de gereğince öğrenmelerini, Almanya'da istikrarlı ve başarılı bir gelecek hazırlamaları için yüksek görevlere talip olmalarını bekliyoruz. Bu amaçla vatandaşlarımızın, Alman eğitim sisteminde başarılı olan çocuklarını, mutlaka yüksek öğretim ve meslekî eğitime yönlendirmeleri gerekmektedir.

Vatandaşlarımızın Almanya'daki gelecekleri, gençlarımızın eğitimi ile güç kazanacaktır.

Dr. Menter SAHINLER
T.C. Mainz Baskonsolosu

ÖNSÖZ

Bundan önce yayınladığımız “*Alman Eğitim Sistemi Hakkında Bilmek İstedikleriniz*” adlı broşürümüzde “*ana okulu, ilkokul, orta öğretim, Türkçe dersleri, Türkiye’ye dönen öğrencilerin denklik işlemleri ve Açık Öğretim Lisesi Yurtdisi Programi*”ni ele almış idik.

Elinizdeki ikinci broşürümüzde ise; Alman eğitim sisteminde “*yüksek öğretim*” ve “*meslekî eğitim*”le ilgili sorulara cevap vermeye çalışıyoruz. Ayrıca yüksek öğretim amacıyla Türkiye’den Almanya’ya gelen öğrencilerimizin *vize işlemleri, yüksek okullara kayıt-kabul işlemleri, dil kursları, hazırlık sınıfı (Studienkolleg)* konularına yer verdik. Bunların dışında *Açık İlköğretim Okulu Batı Avrupa Programı, Açık Öğretim Fakültesi Batı Avrupa Programı, Özel Öğrencilik Tanıma İşlemleri, Yurt Disında Çalışanların Çocukları İçin Türkiye’de Yüksek Öğretim ve Yurt Disından Alınan Yüksek Okul Diplomalarının Türkiye’de Denklik İşlemleri* broşürümüzde yer alan konular arasındadır.

Almanya’da yüksek okullar geniş ölçüde özerk bir yapıya sahiptir, bu nedenle birçok şey yüksek okullarda farklı farklı düzenlenmiştir. Kafanızı meşgul eden sorulara, elinizdeki bu broşürde cevap bulamadıysanız, okumayı plânladığınız veya hâlen okuduğunuz yüksek okulun ilgili birimlerine başvurmanız yararlı olur.

Broşürümüzün “*meslekî eğitim*” bölümünün hazırlanmasında katkıda bulunan Ahmet ÖZKAN’a, tashih görevini üstlenen Sultane ÇEVİK’e ve çalışmalarımızın her aşamasında yardımları geçen Berrin AKKAN’a teşekkür ediyorum

Gençlerimize faydalı olabilirsek ne mutlu bize!

Veli ÖZ
Eğitim Atasesi

İÇİNDEKILER

Sunus - - - - -	3
Önsöz - - - - -	4
İçindekiler - - - - -	5
Alman Yüksek Öğretim Sistemi - - - - -	9
Okul Türleri - - - - -	9
Alman Yüksek Okullarında Uygulanan Ders ve Öğretim Biçimleri - - - - -	11
Alman Yüksek Okullarında Uygulanan Sınavlar - - - - -	13
Alman Yüksek Okullarında Akademik Çalışma - - - - -	14
Uluslar Arası Öğretim Programları - - - - -	15
Ders Programları ve Ders Disi Faaliyetler- - - - -	16
Dil Kursu/Dil Sınavı: Studienkolleg - - - - -	17
Kayıt İşlemleri - - - - -	27
Yüksek Öğrenime Giriş İçin Başvuru - - - - -	28
Kayıt - - - - -	29
Kayıt Yenileme - - - - -	30
Bölüm Kaydı - - - - -	30
Ders Etkinliklerine Kayıt - - - - -	31
Yabancı Öğrenci Ofisi - - - - -	31
Öğrenci Vizesi - - - - -	32
Güvence Belgesi (Verpflichtungserklärung) - - - - -	36
Harç (Sosyal Harç, Sağlık Sigortası) - - - - -	35
Yaptığınız Yüksek Öğrenimi Nasıl Tanıtacaksınız? - - - - -	36
Danışma Yerleri - - - - -	37
Yabancı Öğrenci Ofisi - - - - -	37
Yüksek Öğrenim Danışma Merkezi - - - - -	37
Bölüm Danışmanlığı - - - - -	37
Psikolojik Danışma Merkezi - - - - -	38
Stajyerler Dairesi - - - - -	38
Sınav Daireleri ve Dekanlıklar - - - - -	38
Öğrenci Temsilcilikleri - - - - -	39
Bölüm Öğrenci Grubu - - - - -	39
Kontakt Kurma ve Kaynasma Ortamları - - - - -	39
Öğretim Üyelerinin Görüşme Gün ve Saatleri - - - - -	39
Yüksek Öğrenim Yapmak ve Bağlantı Kurmak: Buluşma Yeri Yüksek Okul---	40
Okul Arkadaşlarınızla Çekinmeden Bağlantı Kurunuz - - - - -	340
Bölüm Öğrencilerinin Düzenli Sohbet Toplantıları - - - - -	40
Yüksek Okul Grupları - - - - -	40

SORULARLA ALMAN EGITIM SISTEMI

Yüksek Okullarda Spor - - - - -	40
Yüksek Okul Dinî Cemaatları - - - - -	41
Yabancı Kültür Enstitüleri - - - - -	41
Uluslar Arası Öğrenci Organizasyonları - - - - -	41
Yüksek Okul Öğrencileri Arası Temas Grupları - - - - -	42
Uluslar Arası Öğrenci Kimliği - - - - -	42
Kütüphaneler ve Bölüm Kitaplıkları - - - - -	43
Üniversite Kütüphaneleri - - - - -	43
Bölüm Kitaplıkları - - - - -	44
Bilgisayar, İnternet, Elektronik Posta - - - - -	44
Önerdiğimiz İnternet Adresleri - - - - -	44
Yüksek Okullarda Sosyal Hizmetler - - - - -	45
Mensa - - - - -	45
Barınma Yeri: Yurt, Ev - - - - -	45
Üniversite Sosyal İşler Servisi ve Yabancı Öğrenciler İçin “Paket Servis” - - - - -	45
Çalışma İmkânı - - - - -	46
Yüksek Öğrenim ve Araştırma Bursları - - - - -	46
DAAD Tarafından Verilen Burslar - - - - -	48
Vakıf ve Derneklerin Burs Destegi - - - - -	49
Üniversite Hazırlık Sınıflarının (Studienkolleg) Adresleri - - - - -	56
Meslek Yüksek Okulları Hazırlık Sınıflarının (Studienkolleg) Adresleri - - - - -	61
Yurt Dışında Yüksek Öğrenim Yapacak Vatandaşlarımızla İlgili İşlemler - - - - -	65
Millî Eğitim Bakanlığı Tarafından Öğrenciliği Tanınanların Yükümlülükleri - - - - -	68
Devletimizin Avrupa’da Sunduğu Eğitim Hizmetleri - - - - -	70
Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Batı Avrupa Programı - - - - -	70
Yurt Dışında Çalışanların Çocukları İçin Türkiye’de Yüksek Öğretim - - - - -	72
Türkiye’de Yabancı Uyruklu Öğrenciler İçin Yüksek Öğretim Sınavı (YÖS) - - - - -	74
Yüksek Okul Diplomalarının Türkiye’de Denklik İşlemleri - - - - -	74
Alman Meslekî Eğitim Sistemi - - - - -	75
Meslekî Eğitim Hakkında Genel Bilgiler - - - - -	76
Meslekî Eğitim İçin “Checkliste” - - - - -	78
Meslekî Eğitimin Yasal Dayanağı - - - - -	79
Meslekî Eğitim Yapanlara Parasal Yardım Olanakları - - - - -	79
Meslekî Eğitim Yapanların Yüksek Öğrenim Sansı - - - - -	80
Meslek Danismanı (Berufsberater) - - - - -	80
Meslekî Eğitim Danışma Yerleri - - - - -	81
Öz Geçmiş (Lebenslauf) - - - - -	82
Meslekî Eğitim İçin Başvuru (Bewerbungsschreiben) - - - - -	84

T.C. MAINZ BASKONSOLOSLUGU EGITIM ATASELIGI

Almanca Dil Kursu - - - - -	86
Çiraklik Meslek Okulu (Berufsschule) - - - - -	86
Meslege Hazirlik Yili-2 (Berufsvorbereitungsjahr-2) - - - - -	87
Meslege Hazirlik Yili-1 (Berufsvorbereitungsjahr-1) - - - - -	87
Meslek Temel Egitim Yili (Berufsgrundbildungsjahr) - - - - -	88
Istege Bagli 10. Sinif (Freiwilliges 10. Schuljahr) - - - - -	89
Tesvikli Egitim (Förderlehrgänge) - - - - -	89
Meslek Brans Okulu (Berufsfachschule) - - - - -	89
2 Yillik Meslek Brans Okulu - - - - -	90
2 Yillik Çocuk Bakim Brans Okulu - - - - -	90
Üst Meslek Brans Okulu (Höhere Berufsfachschule) - - - - -	91
Meslek Uzmanlik Okulu (Berufsaufbauschule) - - - - -	91
Üst Brans Okulu (Fachoberschule) - - - - -	92
Meslek Lisesi (Berufliches Gymnasium) - - - - -	93
Tekniker Okulu (Fachschule) - - - - -	94
Kolleg - - - - -	94
Sosyal Bakimla Ilgili Meslekî Egitim Dallari - - - - -	95
Ebelik/Dogum Bakiciligi - - - - -	95
Çocuk Bakiciligi - - - - -	95
Egiticilik - - - - -	96
Tedavi Bakiciligi - - - - -	96
Çocuk Hemsireligi/Çocuk Hasta Bakiciligi - - - - -	97
Hasta Bakicisi Yardimciligi - - - - -	97
Hemsirelik/Hasta Bakiciligi - - - - -	98
Konusma Özürlüler Tedavicisi - - - - -	98
Ilk Yardimcilik - - - - -	99
Ilk Yardim Asistanligi - - - - -	99
Masörlük ve Su Jimnastigi Terapistligi - - - - -	99
Fizyoterapistlik - - - - -	100
Meslek Hastaliklari Terapistligi - - - - -	100
Diyet Asistanligi - - - - -	101
Yasli Bakiciligi - - - - -	101
Teknik Asistanlik/Teknik Meslekî Egitim - - - - -	100
Eczaci Teknisyenligi/Eczaci Asistanligi - - - - -	101
Fizik-Teknik Asistanligi - - - - -	102
Tibbî Teknik Laboratuvar /Tibbî Teknik Radyoloji Asistanligi - - - - -	102
Çevre Koruma Teknisyen Yardimciligi - - - - -	102
Biyolog Yardimciligi - - - - -	103
Kimya Teknisyen Yardimciligi - - - - -	103
Bilisim Teknisyen Asistanligi - - - - -	103

SORULARLA ALMAN EGITIM SISTEMI

Tekstil ve Moda Desinatör Yardimciligi -----	103
Basin Yayin Asistanligi -----	104
Ticaretle Ilgili Meslekî Egitim Dallari -----	104
Avrupa Sekreterligi -----	104
Yabanci Dil Sekreterligi -----	104
Yabanci Dil Asistanligi -----	105
Ticaret Asistanligi -----	105
Isletme Asistanligi -----	105
Ev Ekonomisi Asistanligi -----	105
El Sanatlari Meslek Okulu -----	106
Ustalik Okullari -----	107
Kamu Kuruluslarinda Meslekî Egitim -----	107
Egitim Kampanyamiza Siz de Katilin -----	109

Alman Yüksek Öğretim Sistemi

Okul Türleri

Soru: *Almanya’da mevcut yüksek okul türleri nelerdir?*

Cevap: Almanya’daki mevcut yüksek okul türleri ve bu okulların temel özellikleri hakkında aşağıda bilgiler verilmiştir:

- Üniversiteler
- Teknik üniversiteler
- Çok amaçlı yüksek okullar (Çok amaçlı meslek yüksek okulu), örneğin tıp yüksek okulları, eğitim yüksek okulları
- Sanat ve müzik yüksek okulları (*Die Kunst- und Musikhochschulen*)
- Meslek yüksek okulları (*Fachhochschulen*)
- Yüksek idare okulları (*Fachschule für öffentliche Verwaltung*)
- Felsefe-Teoloji yüksek okulu (*Philosophisch-Theologische Hochschule*)

Söz konusu yüksek okulların görevi, bilimsel araştırmaya yapmak, öğretim ve eğitim vasıtasıyla bilim ve sanatın ilerlemesine ve gelişmesine hizmet etmektir. Yüksek okullar, öğrencilerini bilimsel bulguların öğrenilip kullanılmasını gerektiren ya da sanat yaratıcılığı isteyen meslek çalışmalarına hazırlar.

Soru: *Alman eğitim sisteminde üniversiteler ve dengi bilimsel yüksek okulların yeri nedir? Alman üniversitelerinde eğitim baska ülkelere göre neden daha uzun sürmektedir?*

Cevap: Alman üniversitelerinde; Wilhelm von Humbolt Yüksek Okul Reformu’ndan bu yana “bilimsel araştırma ve öğretim birliği” prensibi geçerlidir. Alman üniversiteleri meslekî eğitim merkezleri olmaktan daha çok, bağımsız temel bilimsel araştırma ve uygulama yerleridir. Üniversite eğitimi, belirli kurallara göre olur ve bilim dalları, kendi ilgi ve araştırma sahaları içinde hareket serbetliğine sahiptir. Alman üniversiteleri, öğrencilerden çok sıkı bir bilimsel çalışma temposu beklediğinden, Almanya’da üniversite eğitimi süresi diğer ülkelere kıyasla daha uzun sürmektedir. Üniversiteler; lisans, master, doktora dereceleri verirler ve doktor unvanı alanlar; doçentlik hakkını alarak, kalifiye üniversite öğretim üyesi statüsünde, üniversitelerde çalışabilirler.

Soru: *Teknik üniversiteler hangi bilim sahalarında eğitim verirler?*

Cevap: Teknik üniversitelerde, esas olarak teknik sahalarda eğitim verilmekle birlikte, zamanla bu üniversiteler diğer dalları da kapsayan yüksek öğretim kurumları hâline gelmişlerdir. Bu üniversitelerden bazıları, kültür ve sosyal bilimler alanlarında da bölümler açmışlardır.

Soru: *Çok amaçlı yüksek okul (Gesamthochschule) nedir?*

Cevap: Çok amaçlı yüksek okul, farklı amaçlara yönelik yüksek okulların birkaç çeşidinin bir çatı altında toplandığı yüksek öğretim kurumlarıdır.

SORULARLA ALMAN EGITIM SISTEMI

Soru: Sanat ve müzik yüksek okulları hangi sahalarda nitelikli eleman yetistirir?

Cevap: Bu yüksek okulların sanat bölümü aşağıda belirtilen sahalarda eğitim olanları sağlar: Serbest güzel sanatlar, plastik sanatlar, uygulamalı sanatlar, görsel iletişim sanatları, sanata gitimi, filmcilik ve televizyonculuk. Müzik bölümünde ise enstrümantal müzik, san, orkestra sefligi, bestekârlık, müzik eğitimi, ritim bilgisi, müzik terapi, ses yönetmenliği sahalarda müzik eğitimi verilir.

Soru: Eğitim yüksek okullarının (Pädagogische Hochschule) amacı nedir?

Cevap: Eğitim yüksek okullarında; ilkökul (*Grundschule*), "Hauptschule", özel eğitim yapan okullar (*Sonderschule*) ve kısmen "Realschule" ile liselerin ilk sınıfları için öğretmen yetistirilir.

Soru: Meslek yüksek okullarının amacı nedir?

Cevap: Meslek yüksek okullarının amacı, öğrencilerine meslekte bilimsel yöntemleri bağımsız olarak uygulama ve yaratıcı faaliyet gösterme yeteneğini kazandırmaktır. Bu okullardaki öğretim dalları, kısmen üniversitelerdeki gibidir; ancak eğitim daha yoğun düzenlenmiş olup, daha kısa sürelidir. Öğretimin amacı ve muhtevası tamamen meslekle ilgilidir. Öğrenim sırasında uzunca bir süre, meslekle ilgili uygulama yapılması gerekir. Üniversitelerde, sınavların dönem sonunda yapılmasına karşın; meslek yüksek okullarında, sınavlar öğretime paralel olarak yapılır. Öğretim akademik bir derece sağlayan diploma (*Diplom-FH*) ile sona erer.

Soru: Meslek yüksek okullarının üniversitelerden farkı nedir?

Cevap: Meslek yüksek okullarının temelini, eski mühendislik okulları, iktisat akademileri, sosyal işler ve sosyal pedagoji yüksek okulları ile kütüphanecilik yüksek okulları ve zanaat okulları oluşturmaktadır. Meslek yüksek okulları, 1978 yılında yürürlüğe giren, "Meslek Yüksek Okulu Kanunu"na (*Fachhochschulgesetz*) göre faaliyet göstermektedir. Meslek yüksek okullarının doktora, mastır unvanı verme yetkisi yoktur. Bu okulların öğretim üyeleri, diğer okullardan çağrılarak atanan hocalardır. Bu okullar, üniversitelerden farklı olarak teorik öğretimin yanında, uygulamaya yönelik araştırma ve geliştirme çalışmalarına ön plânda yer vermekte, temel araştırmalar ise ikinci derecede önem taşımaktadır; ağırlık daha çok uygulamaya verilmiştir. Bu nedenle hocaların bu okullarda ders verebilmesi için, yüksek okul dışında bir meslek dalında uzun yıllar tecrübe edinmiş olması gerekir. Bazı meslek yüksek okulları, öğretim süresine bir de staj sömestresi ilâve etmiştir. Bu uygulama dersleri; öğrencilere öğrendikleri teorik bilgileri, ileride meslek hayatında karşılaştıkları gerçek şartlar altında deneme imkânı sağlar.

Soru: Meslek yüksek okulları hakkında daha geniş bilgiyi nereden alabilirim?

Cevap: Alman yüksek öğretim sisteminin karmaşık yapısını anlayıp, yüksek öğretim dalları hakkında sağlıklı fikir edinmek, yabancı birisi için pek de kolay değildir. Çeşitli öğretim dalları geliştirmiş olan meslek yüksek okulları, bölgesel ekonomik durumlara göre yapılanmıştır. Bu okullar büyüklü küçüklü okullardır, bu nedenle meslek yüksek okullarının hepsi için geçerli tek danışma sistemi mümkün değildir. En iyisi, her okulun yabancı öğrencilerle ilgili birimine başvurarak bilgi almaktır. Bu suretle aşağıda belirtilen hususlarda bilgi edinmeniz mümkündür;

- Almanya'da mevcut yüksek okul türleri,
- Yüksek öğretimin genel kosullari,
- Okula kabul-kayit islemleri,
- Sunulan öğrenim dallari ve dalar arasindaki kombinezon,
- Yüksek okulun enstitüleri, seminerleri ve diger kurumlari,
- Yüksek okul kanunu, yabancilar kanunu, kira kanunu ve yüksek okulun bulundugu yerin hayat kosullari,
- Dil kursu ve hazirlik kurslari (*Studienkolleg*).

Soru: Yukarida belirtilen sömestre sürelerinin tamaminda yüksek okullarda ders yapilir mi?

Cevap: Kis sömestresinde dersler genellikle ekim ayinin ortasindan subat ayinin ortasina kadar; yaz sömestresinde ise nisan ayinin ortasindan temmuz ayinin ortasina kadar sürer. Kalan 5 ay içinde ders faaliyeti olmaz; ancak öğrencilerden derslerini tekrarlamalari, sinavlara yogun bir sekilde hazirlanmalari ve Almanca bilgilerini arttirmalari istenir. Sinavlar genellikle ders yapılmayan bu bos zaman içinde gerçekleştirilir. Öğrencilere lisans ve doktora tezlerini bu bos zamanlar içinde hazirlamalari özellikle tavsiye edilir.

Soru: Öğrencilerin almak zorunda olduklari ders sayisi ve ders konusunda baglayici bir düzenleme var midir?

Cevap: Alman meslek yüksek okullarında, zaman ve bölümler açısından yönlendirici bir kur sistemi yoktur. Hatta çoğu bölümün; toplam ders sayisi, devam edilmesi zorunlu olan haftalik ders saati sayisi hakkında bir yönetmeliği bile yoktur; aynı şekilde belirlenmiş genel bir yükümlülük de mevcut degildir. Öte yandan bazı ders ve uygulamalar zorunlu yükümlülük olarak belirlenmiştir. Zorunlu dersler bir yana bırakılırsa, öğrenciler derslerin seçiminde geniş manada serbesttir. Öğrenciler, okumak istedikleri ana dal dışında ilgilerine göre baska dallarin derslerine de devam edebilirler. Bazı ders faaliyetlerine katılım, sinav yönetmeliği ile kurala bağlanmıştır. Bu kurallar; bir sinavin hangi kosullarin yerine getirilmesi ve hangi bilgilere sahip olundugunun kanıtlanması ile basarılacağı düzenler.

Soru: Alman yüksek okullarında uygulanan ders biçimleri hakkında bilgi verebilir misiniz?

Cevap: Alman yüksek okullarında uygulanan ders biçimlerinden aşağıda kısaca bahsedilmiştir:

Alman Yüksek Okullarında Uygulanan Ders ve Öğretim Biçimleri

Konferans türü dersler (Vorlesungen):

Derslerin iki temel yapisi vardır; öğretim üyesi tarafından anlatılan dersler ile seminerler ve uygulamalar. Öğretim üyesi tarafından anlatılan derslerin (*Vorlesungen*) belirleyici özelliği, hoca tarafından "belli bir konunun öğrencilere aktarılması"dır. Bu ders biçiminde, ders sırasında hoca ile öğrenciler arasında herhangi bir konuşma olmaz.

SORULARLA ALMAN EGITIM SİSTEMİ

Seminer ve Uygulamalar (Seminare und Praktika):

Bu öğretim faaliyetleri içinde; ders konularında derinleşmeye yönelik ödev çalışmaları da vardır. Bu derslerde, öğretim üyesi ile öğrenciler arasındaki konuşmalar ön plâna çıkar. Seminerler, bilimsel buluş ve yöntemlerin denenmesine imkân sağlayan proje, alıştırma ve uygulama çalışmalarıyla desteklenir. Tabii bilimler ve mühendislik bilimleri öğrenimi yapan öğrenciler, laboratuvarlarda tekniklerin egzersizlerini ve deneylerini yaparlar. Öğrencilerin bu çalışmalara katılmaları, teorik derslerin aksine, genellikle zorunludur ve laboratuvar çalışmalarını basarı ile yerine getiren öğrencilere bu çalışmaları ile ilgili bir belge (*Schein*) verilir. Sınav yönetmeliklerinde; sınavın başarılı sayılabilmesi, belli sayıda belge (*Schein*) kazanmış olmak şartına bağlanmıştır.

Soru: Almanya'daki yüksek okullarda hangi öğretim şekilleri uygulanmaktadır?

Cevap: Almanya'daki yüksek okullarda uygulanan öğretim şekilleri aşağıda kısaca anlatılmaktadır:

• **Tam devre yüksek öğretim (Vollstudium):**

Öğreniminizin sonunda, meslekî kariyerinizi belgeleyecek bir diploma almayı hedefliyorsanız, tam devre (*Vollstudium*) kayıt yaptırmanız gerekir. Bu amaçla bir sınava katılmak istediğinizde, önceden Almanya dışında bir ülkede bir süre yüksek öğrenim görmüş de olsanız, yüksek okullarda “tam devre öğrencisi” olarak işlem görürsünüz. Almanya dışında yaptığınız öğrenim sonunda aldığınız belgeler ve geçirdiğiniz öğrenim süresi Almanya'da yapacağınız yüksek öğrenime kısmen sayılabilir. Almanya dışında yaptığınız yüksek öğrenimde okuduğunuz dersler ve ders konuları ile içerikleri bu hususta göz önünde bulundurulur. Türkiye'de bir yüksek okulda bir süre okuduktan veya bir yüksek okuldan mezun olduktan sonra Almanya'ya yüksek öğrenim için gelecek olanların; okullarından alacakları transkripsiyonları ve mezuniyet belgeleri ile tasdikli tercümelerini yanlarında getirmeleri gerekir. (Transkript İngilizce ise Almanca'ya tercüme edilmesi gerekmez.)

• **Teilstudium:**

Yüksek okul bitirme sınavına (*Abschlußexamen*) girerek diploma almak amacı dışında, yapmış olduğunuz yüksek öğrenim dalında Almanya'da bir süre (bir yıl veya daha fazla) bir yüksek öğretim kurumuna devam etmeniz mümkündür. Bunun için yüksek okula “*Teilstudium*” öğrencisi olarak kaydolmanız gerekir. Almanya'da bu tür bir eğitime başlamadan önce, Türkiye'de iki yıl üniversiteye devam etmeniz tavsiye olunur.

• **Ek öğretim (Aufbaustudium):**

Birkaç bölüm için, meslek yüksek okullarının bazılarında, bir veya iki yıl süren “ek öğretim” programları vardır; ancak bu programa devam edebilmek için bir yüksek öğretim kurumundan mezun olmak koşulu aranır. Bu “ek öğrenim” sonunda gireceğiniz bir sınavı başarıncaya, ek bir yüksek öğrenim görmüş olursunuz.

Alman Yüksek Okullarında Uygulanan Sınavlar

• **Ön sınav (Zwischenprüfung/Diplomvorprüfung):**

Soru: Alman yüksek okullarında uygulanan “ön sınav” hakkında bilgi verebilir misiniz?

Cevap: Alman yüksek okullarında uygulanan ön sınav aşağıda kısaca anlatılmıştır. Yüksek okulların çoğunda, dört sınımdan sonra “*Zwischenprüfung*” veya “*Diplomvorprüfung*” olarak isimlendirilen “ön sınav” yapılır. Bu sınavı başarı ile veren öğrenciler, yüksek öğrenimin ilk basamağını (ön lisans) tamamlamış olurlar. Yüksek öğrenimin bu basamağında öğrencilere branşları ile ilgili temel bilgi ve becerilerin kazandırılması amaçlanır. “Ön sınav”ı başarı ile geçen öğrenciler, yüksek öğrenimlerinin ikinci basamağına devam hakkı kazanırlar.

Soru: Almanya’da yüksek öğrenimi bitirmek için yapılan sınavlar nelerdir?

Cevap: Almanya’da yüksek öğrenimi bitirmek için öğrencilerin vermeleri gereken sınavlar aşağıda kısaca anlatılmıştır.

• **Diploma ana sınavı (Diplomhauptprüfung):**

“Diploma ana sınavı” (*Diplomhauptprüfung*), yüksek okullar tarafından uygulanan bir akademik mezuniyet sınavıdır. Bu sınavı veren kişiler, meslekî bir nitelik kazanmış sayılır. Özellikle fen bilimleri, teknik, sosyal ve iktisat bilimleri gibi dallar üzerine olan yüksek öğretim, “*Diplomhauptprüfung*” denilen bir sınav sonucunda meslekî yeterlilik kazanılarak sona erer. Yüksek öğrenim diploması almakla ilgili yönetmelikler, “önlisans sınavı”na (*Diplomvorprüfung*) kadar en az dört sınımdan ve devami “*Diplomhauptprüfung*” için de yine dört sınımdan daha okula başarıyla devami öngörmektedir.

“Diploma ana sınavı” (*Diplomhauptprüfung*) iki kısımdan meydana gelir;

1. Dal dersleri için ayrı ayrı sözlü ve/veya yazılı sınav,
2. Mezuniyet tezi.

Bu tez, sınav komisyonu tarafından uygun bulunan bilimsel bir konu üzerinde, öğrencinin bağımsız olarak ilmi metotlarla hazırlayacağı bir yazılı çalışmadır.

• **Mastir “Magister Artium”:**

“Magister Artium”, üstün ve toplumbilim sahalarında yapılan bir akademik çalışmadır ve bu çalışmayı başarı ile tamamlayarak sınavı verenler mezun olurlar. “Diploma sınavı”ndan (*Diplomprüfung*) farklı olarak mastir sınavı (*Magisterprüfung*), iki ana bölümde veya bir ana bölüm, iki yan bölümde verilmek zorundadır. Ancak sınav mevzuatı; bölümden bölüme ve üniversiteden üniversiteye farklılık göstermektedir. Sınavın esasını, her bölüm ve üniversitede yazılı bilimsel bir çalışma ve sözlü sınav oluşturur. Mastir ve doktora üniversitelerde yapılır, diğer yüksek okullarda bu tür akademik unvan kazandıran çalışmalar yapılmaz.

SORULARLA ALMAN EGITIM SISTEMI

Devlet Sınavı (Staatsexamen):

“Staatsexamen”, devlet tarafından gerçekleştirilen bir mezuniyet sınavıdır. Bu sınav Alman vatandaşlarına olduğu gibi yabancılara da açıktır. Alman vatandaşlarına, resmî bir kurumda ise girebilmeleri ve hekimlik, eczacılık, avukatlık, öğretmenlik . gibi meslekleri icra edebilmeleri için istenilen nitelikleri kazandırır. Yabancı uyruklular da eczacılık, tıp ve hukukbilimi dallarında bu sınava girebilirler. Almanya’da devlet işlerine, ömegin eğitim hizmetlerine giriş mevzuatla sınırlandırılmıştır. “Staatsexamen” sınavını gerçekleştirme işi, devlet sınav daireleri ve yüksek öğrenim kurumları yönetmeliklerine göre yapılır. “Staatsexamen”, nitelik açısından “Diplomprüfung” ve “Magister Artium” ile eşit hakları kazandırır .

• **Doktora (Promotion):**

Doktorluk unvanını kazanmanın şekli, bölümlerin yahut fakültelerin doktor unvanı verilmesini düzenleyen yönetmeliği (Promotionsordnung) ile belli kurallara bağlanmıştır.

Alman Yüksek Okullarında Akademik Çalışma

Soru: “Doktor unvanı”ni almak için yapmam gereken çalışmalar hakkında bilgi verebilir misiniz?

Cevap: “Doktor unvanı”nin kazanılabilmesi için, yazılı doktora tezinin (Dissertation) kabul edilmesi ve sözlü sınav/ların (Rigorosum) başarılması gerekmektedir. Doktor adayı, bağımsız olarak bilimsel çalışmalar yapabileceğini ve her şeyden evvel kendi bilimsel alanında yeni bilgilere ulaşabileceğini ve bu bilgilerle bilimsel araştırmaya katkıda bulunabileceğini, kanıtlamak zorundadır.

Soru: Doktora çalışmasına kabul edilmek için hangi şartları yerine getirmem gerekir?

Cevap: Doktora (Promotion) çalışmasına kabul edilebilmek için; adayların, bir yüksek öğretim kurumu bitirmesini sağlayan devlet sınavını (Staatsexamen, Diplomhauptprüfung, Magister Artium) veya Almanya’da denkliği kabul edilen yabancı bir üniversiteyi başarı ile bitirdiğini kanıtlaması gerekir.

Soru: Almanya dışında yüksek öğrenim yaptım, Almanya’da akademik çalışmaya kabul edilebilmek için ne yapmalıyım?

Cevap: Almanya dışında verilen bir sınavın ve bitirilen okulun es değeriğinin tanınması, üniversite bölümlerinin ve devlet sınav dairesinin görevidir. Tanıma işlemi uzun zaman alabilir. Almanya dışında hak edilen yüksek okul mezuniyetinin Almanya’daki yüksek okul mezuniyeti ile *es değeriği* tanınırsa, doktora öğrencilerinin, kendilerine bir konuda tez vermesi ve bu tezin hazırlık safhasında danışmanlık yapması için bir “danışman hoca” (*Doktorvater-Doktormutter*) bulmaları gerekir. Doktora öğrenciliği için gerekli bütün şartları yerine getirmiş olsanız bile, hocalar size danışmanlık yapmakla zorunlu değildir. Başvuru sahibi, doktora çalışmasına danışmanlık edecek hocayı kendi bulamazsa dekanlık kendisine yardımcı olabilir. Almanya dışında bitirdiğiniz yüksek öğretim kurumu,

Almanya’da emsali bir okul ile denk sayılmaz ise; önce bir “Seviye Tespit Sınavı”na (Kenntnisprüfung) gimeniz veya tamamlayıcı nitelikteki derslere devam etmeniz istenir. Bu şartları yerine getirdikten sonra ancak doktora çalışması öğrenciliğine kabul edilebilirsiniz.

Soru: Doktora çalışması yapanlara yönelik okulda düzenlenen bir ders veya benzeri bir program var mıdır?

Cevap: Doktora hazırlık çalışmasında, Alman yüksek okullarında -öğrenim İngiliz dili ile eğitim yapılan yüksek okullarda- doktora kurslarında önemli farklılıklar vardır. “Doktor unvanı”nın verilmesi için, hazırlanmış ortak bir program veya ortak belirdi kursları yoktur; ancak sık sık düzenlenen bilimsel konferans ve kolokyumlarda bilgi değişimi için fırsatlar elde edebilirsiniz. Doktora öğrencisi olarak bilimsel çalışmalar yapmak ve bu çalışmalarınızı doktora danışmanınıza göstermekle yükümlü olduğunuzdur. Sizden beklenen, doktora konunuzla ilgili yeni bilgiler elde etmenizdir. Doktora yapmaya kabul ve mümkün olabilecek ders kombinasyonları hakkında bilgi, ilgili bölümlerin doktora yönetmeliğinde (Promotionsordnung) mevcuttur. Doktor unvanını alma süresi; öğrenim dalı, konusu ve çalışmalara göre, diploma (lisans) sınavı, master sınavı, devlet sınavı ya da aynı değerle kabul edilen yabancı bir ülke üniversitesi sınavlarından sonra, 2 ile 6 yıl arası sürebilir.

Soru: Almanya’da doktora yapmak istiyorum, ancak danışmanlık edecek bir profesör ile bağlantı kuramadım. Bu durumda ne yapabilirim?

Cevap: Danışman hoca bulunamaması durumunda, “akademik unvan veren kolleg”ler (Graduiertenkollegs) bir alternatiftir. Söz konusu bu kuruluşlar; üniversitelerde bilim alanında yeni yetişenlerin tesvik edilmesini amaçlarlar. Araştırma ve öğrenim programının iç disiplini göre oryantasyonuna önem verilir. “Kolleg”lere katılanlara, akademik unvan veren bir veya daha fazla yüksek okul öğretmeni danışmanlık yapar. Öğrenim görmek istediğiniz yüksek okuldan bu “kolleg” kuruluşunun olup olmadığı ve tesvikler konusunda bilgi alabilirsiniz. Ayrıca Yüksek Okul Müdürleri Konferansı’nin (HRK) yayınlarında; akademik unvan veren “kolleg”lerin listesini; “Weiterführende Studienangebote in der Bundesrepublik Deutschland” başlığı altında bulmak mümkündür.

Uluslar Arası Öğretim Programları

Soru: Alman üniversitelerinde verilen uluslar arası öğretim programları hakkında bilgi verebilir misiniz?

Cevap: Her yıl birçok yabancı uyruklu öğrenci birkaç sömestrelilik yüksek öğrenim amacıyla Almanya’ya gelmektedir. Yabancı öğrencilerin ilgilerine daha iyi cevap verebilmek için Alman yüksek okulları, uluslar arası nitelikte hazırlanmış öğretim programları sunmaktadır. Her üniversitede olmasa da, artık Almanya’da “Bachelor” veya “Master degree” diploması vermek amacıyla yönelik yüksek öğrenim yapılabilmektedir. Türkiye’de lisans düzeyinde eğitim almamış olanlar (Undergraduate) için bu program, 6-8 sömestrelilik devam eder ve bu sürenin 1-2 sömestrelilik Almanya dışında akademik isbirliği içinde bulunan bir yüksek okulda geçer. Öğretim programının başarı ile tamamlanması

SORULARLA ALMAN EGITIM SISTEMI

ile “Bachelor’s degree” (lisans) seviyesinde bir diploma alınır. Türkiye’de lisans düzeyinde eğitim almış olanların lisansüstü (Postgraduate) eğitim programı 3-5 sömestre devam eder ve mezuniyette “master’s degree” (mastir) veya “Diplom” derecesinde akademik kariyer elde edilmiş olur. 6 sömestre süren ilâve bir çalışmadan sonra “Promotion” (doktor) derecesinde akademik kariyer elde etmek mümkündür. Bu programlarda akademik seviye oldukça yüksek tutulmaktadır ve çalışmalar süresince danışman hocalar öğrencilere rehberlik eder. Akademik çalışma yapmak isteyen yabancı öğrencilere, Alman üniversitelerinde Alman öğrencilere ayrılan sayıda kontenjan ayrılır. İlk baslarda ders dili İngilizce’dir ve öğrenciler, anabilim dalı/bilim dalı dersleri ile eş zamanlı olarak aldıkları yoğunlaştırılmış Almanca kursları yoluyla üst sömestrelere gerekli olan Almanca bilgisini kazanırlar. Bu hususta daha ayrıntılı bilgiyi; “DAAD” tarafından Almanca ve İngilizce olarak yayınlanmış olan “*Undergraduate, Graduate and Postgraduate Degree Programmes in English and German*” adlı broşürde veya üç dilde yayınlanan “*Postgraduate Courses für Professionals with Relevance to Developing Countries*” adlı broşürde bulabilirsiniz.

Ders Programları ve Ders Disi Faaliyetler

Soru: Ders programlarını nasıl öğrenebilirim?

Cevap: Ders programları ve ders disî faaliyetler hakkında gerekli bilgileri, “Volesungsverzeichnis” veya bazen da “Studien-und Personalverzeichnis” olarak adlandırılan “ders programları katalogu”ndan bir adet edinerek öğrenmeniz mümkündür. Ders programları katalogunu, yüksek okulun bulunduğu şehirdeki kitapçılardan temin edebilirsiniz. Yüksek okulunuzun sekreteryasından devam ettiğiniz bölümle ilgili “Açıklamalı Ders Programı Katalogu” (Vorlesungsverzeichnis) olup olmadığını da öğrenebilirsiniz. Söz konusu bu katalogda; yüksek okulun plânlanmış olduğu tüm faaliyetler içerik bakımından gruplandırılmış olarak yer alır. “Ders programı katalogları” bir sömestrelilik faaliyetleri kapsar, yani her sömestre için yeni bir ders programı katalogu hazırlanır. Birçok yüksek okulun “ders programı katalogu” internette de yer almaktadır. Devam edeceğiniz dersleri seçmeden önce, bölümünüzle ilgili ders ve sınav mevzuatını (Studien-und Prüfungsordnung) okumanız yerinde olur; çünkü mevzuat hükümleri oyunun kurallarını belirleyen esaslar bütünüdür. Mevzuatlarda; sizin bir sömestre boyunca devamda zorunlu olduğunuz dersler (Leistungsfächer) ve seçmeli (freie Wahlpflichtfächer) olarak alabileceğiniz dersler belirtilmiş durumdadır. Birkaç bölümde, plânlanmış zorunlu ders daha fazla olmasına rağmen, bazı bölümlerde öğrencilere ders seçiminde daha fazla tercih imkânı tanınmaktadır. Öğrenciler, öğrenimlerinin plânlanmasını öz iradeleri ile yapmak durumundadır.

Dil Kursu/Dil Sinavi: “Studienkolleg”

Soru: “Abitur” yapmış öğrencilerin seviyesinde bir öğretim görmüş sayılabilmek için hangi şartları yerine getirmem gerekir?

Cevap: Alman yüksek okulları sizi öğrenciliğe kabul etmeden önce;

- Biçimsel şartları yerine getirmenizi,
- Bir yüksek okula giriş için yeterli seviyede Almanca lisan bilgisine sahip olduğunuzu kanıtlamanızı ister.

Almanya’da yüksek öğretim için gerekli biçimsel kosullardan birisi ve en önemlisi, Türkiye’de lise ya da dengi bir okuldan mezun olup, üniversite sinavını kazanarak dört yıllık bir lisans programına (açık öğretim hariç) girmeyi hak etmektir. Bu durumda olan öğrencilerimiz, Almanya’da yüksek okula giriş hakkını kazanmış sayılsa da, kısaca ‘DSH’ olarak bilinen ‘Yabancı Öğrenciler İçin Yüksek Okula Giriş Almanca Dil Sinavi’ni ve ‘Seviye Tespit Sinavi’ni (Feststellungsprüfung) başarı ile verdikten sonra ancak Almanya’da ‘Abitur’ sinavını veren öğrencilerle eşit hâle gelmiş kabul edilir.

Soru: “Studienkolleg”e devam edebilmek için bir sinava girmem gerekir mi?

Cevap: Yüksek okula başvuran öğrenci, ‘Hazırlık Kursu’na alınmadan önce takip edeceği dersleri anlayacak derecede Almanca bilgisine sahip olup olmadığını kanıtlaması için bir sinava (Aufnahmetest) tâbi tutulur. Öğrenci, ilk hakkında başarılı olamazsa ikinci defa (bazı Studienkolleglerde üçüncü defa) bu sinava girebilir.

Soru: “Yabancı Öğrenciler İçin Yüksek Okula Giriş Dil Sinavi” (Die Deutsche Sprachprüfung für den Hochschulzugang ausländischer Studienbewerber -DSH) ne amaçla yapılır?

Cevap: ‘DSH sinavı’nın amacı; sinava katılanların Almanya’daki yüksek okullarda dersleri takip edebilecek seviyede Almanca’ya vâkıf olduklarını belgelendirmelerini sağlamaktır. Sinavda; öğrencilerden yüksek okullara kayıt yaptırabilmek için gerekli olan ‘Mittelstufe III’ seviyesinde Almanca dil yeterliliği olup olmadığı aranır. Ancak öğrencilerden istenilen Almanca dil seviyesi; eyaletlere, hatta yüksek okullara göre farklı olabilmektedir. Bu konuda en sağlıklı bilgiyi yüksek okulların ilgili birimlerinden alabilirsiniz.

Soru: “DSH sinavı”ni nerede ve nasıl verebilirim?

Cevap: ‘DSH sinavı’, sömestre başlamadan 3-4 hafta evvel yüksek okulların ‘Studienkolleg’leri ve ilgili bölümlerin birliğinde yapılır. Göttingen, Bremen, Freiburg ve Mannheim’deki yüksek okullar bu sinavı Goethe Enstitüleri ile işbirliği hâlinde gerçekleştirir. Sinav, ‘Hazırlık Kursu’(Studienkolleg) ve ilgili bölümün dekanının da içinde bulunduğu bir komisyon tarafından gerçekleştirilir. Komisyon üyeleri eyaletin yasal düzenlemesine göre, eyaletin eğitimle ilgili bakanlığı ya da yüksek okul idaresi tarafından belirlenir. Sinav, ilgili yüksek okulun ‘yabancı dil olarak Almanca bölümü’nde yapılır. Bu sınavlarda alınan diploma bütün Alman yüksek okullarında geçerlidir. Bu sinava en fazla iki defa girilebilir ve birinci sınavda başarılı olamayanlar, en erken 3 ay sonra sinava tekrar

SORULARLA ALMAN EGITIM SİSTEMİ

girebilirler. Sayet ‘DSH sinavı’na girdiniz ve başarılı olamadıysanız, ‘Studienkolleg’in dil kursuna devam etmek için başvuruda bulunmanız gerekir. ‘DSH sinavı’na girip başarılı olamayan öğrenciler, diğer yüksek okulların dil kurslarına devam edebilme hakkına da sahiptirler.

Soru: ‘DSH sinavı’na hazırlanmak için gerekli kitap ve diğer materyalleri nasıl edinebilirim?

Cevap: Öğrencilerin ‘DSH’ hakkında zamanında bilgi edinmelerini ve sinava doğru ve yeterli bir şekilde hazırlanmalarını önemle tavsiye ediyoruz. Aşağıda belirtilen kitapları, ‘DSH sinavı’na hazırlanmak için faydalanılabilecek en önemli kaynaklar olarak önerebiliriz:

- *Prüfungskurs DSH, Vorbereitung auf die Deutsche Sprachprüfung für den Hochschulzugang, Hueber Verlag,*
- *Die Deutsche Sprachprüfung für den Hochschulzugang ausländischer Studienbewerber-DAAD* (Bu kitap ücretsiz olarak Alman Akademisyen Mübadele Hizmeti’nden temin edilebilir.)
- Geçmiş yıllara ait sınav soruları, alıştırma materyali olarak yüksek okulların ‘Yabancı Dil olarak Almanca’ (*Deutsch als Fremdsprache*) bölümlerinden sağlanabilir, kitapçılarda satılmaz.

Soru: ‘DSH sinavı’nda öğrencilerin ne tür dil becerileri ölçülür?

Cevap: Yabancı öğrencilere uygulanan ‘Yüksek Okula Giriş İçin Dil Sınavı’ (DSH); yazılı ve sözlü olmak üzere iki kademeli düzenlenmiştir. Yazılı sınav aşağıda belirtilen alanlarda yapılır:

- Dinlediğini anlamak ve dinlediği metni, fikri çalışma ile işleyip yeni bir şekilde sokmak,
- Okuduğunu anlamak ve okuduğu metni incelemek,
- Önceden belirlenmiş bir konuda metin yazmak,
- Bilimsel dille yazılmış metni anlamak ve incelemek.

Bu dört sınav sahəsi birbirine ilişkilendirilmiş olarak verilir. Yazılı sınav en az üç veya dört saat sürer.

Soru: Kızım Türkiye’de bir kısım derslerini Almanca yapan bir Anadolu lisesinden mezun ve ‘KMK Sprachdiplom Stufe II’ Almanca dil diplomasına sahip. Kızımın Almanya’da bir üniversiteye devam edebilmesi için ayrıca bir dil sınavına girmesi gerekiyor mu?

Cevap: Durumu aşağıda belirtilen hâllere uyan öğrencilerin ‘DSH sinavı’na girmesi gerekmez:

- Türkiye’de Almanca Anadolu lise öğrencilerinden ‘Kültür Bakanları Konferansı 2. Kademe Almanca Dil Diploması’ (*KMK Sprachdiplom Stufe II*) sınavını kazanarak bu diplomayı alanlar,

- Heidelberg Uluslar Arasi Öğrenim Merkezi'nin (ISZ) bitirme sinavini basari ile verenler,
- Goethe Enstitüsü'nün Münih Ludwig-Maximilians Üniversitesi adına verdiği "Kleines Deutsches Sprachdiplom", "Großes Deutsches Sprachdiplom" adli diplomalardan birisini almış olanlar,
- Goethe Enstitüsü ve Volkshochschule tarafından Almanya'da veya Almanya dışında verilen "Zentrale Oberstufenprüfung – ZOP" diploması almış olanlar,
- "Deutsches Sprachdiplom der Kultusministerkonferenz DSD-II" diploması olanlar,
- Seviye Tespit Sınavını (Feststellungsprüfung) kazanmış olanlar,
- Bir Alman üniversitesinde Almanca bilgisini kanıtama sınavını kazanmış olanlar,
- Tüm derslerin Almanca olarak okutulduğu bir okula devam edip bitirenler (Hauptschulabschluss, Realschulabschluss, Olgunluk Sınavı-Abitur),
- Bir Alman bilimsel yüksek okulunda, ya da meslek yüksek okulunda bitirme sınavını vermiş olanlar.

Tavsiye: Türkiye'de bir kısım dersleri Almanca yapan bir Anadolu lisesine devam eden öğrencilerimizin "Kültür Bakanları Konferansı (KMK) 2. Kademe Almanca Dil Diploması Sınavı'na girmelerini önemle tavsiye ediyoruz; çünkü bu sınavı kazanan öğrencilerimizin Almanya'da yüksek öğrenime kabulleri oldukça kolaylaşmaktadır.

Soru: Özel dil kurslarından alınan dil diplomaları da yüksek okula giriş için istenilen "DSH" belgesi yerine geçer mi?

Cevap: Özel dil kursları da içerik ve şekil bakımından "DSH" belgesini almaya yönelik kurslar düzenlemektedir. Ancak Almanya'daki yüksek okullar, bu kurumlardan alınan dil kursu belgesini kayıt için geçerli belge olarak kabul etmemektedir.

Soru: Almanca öğrenilebilecek kurslar hakkında nerelerden bilgi alabilirim?

Cevap: Almanca dil kursu veren kuruluşları aşağıda belirtilen yerlerden öğrenebilirsiniz:

Almanya dışındaki ülkelerde:

- Federal Almanya Cumhuriyeti'nin diplomatik temsilcilikleri,
- Goethe Enstitüleri,
- Alman Akademik Mübadele Servisi'nin (DAAD) büroları.

Almanya'da:

- Türkiye Cumhuriyeti baskonsolosluklarında eğitim ataselekleri,
- Meslek yüksek okullarının akademik idare merkezleri,
- Goethe Enstitüsü, Lenbachplatz 3, 80333 München,
- Carl Duisberg Centren, Hansaring 49-51, 50670 Köln.

Soru: Yüksek okullarda düzenlenen dil kurslarını hangi kategorilerde değerlendirebiliriz?

Cevap: Almanya'daki yüksek okulların hemen hemen tamamında, yüksek öğrenim yapmak isteyen yabancı öğrenciler için Almanca dil kursu programları vardır. Bu kurslar,

SORULARLA ALMAN EGITIM SİSTEMİ

Alman yüksek okullarında kısa süreli (1-4 sömestre) eğitim görmek isteyenler veya bir yüksek okuldan mezun olmak isteyenler için iki ayrı program hâlinde düzenlenmektedir.

Soru: Yüksek okullarda sunulan dil kurslarının amacı nedir?

Cevap: Yüksek okullarda verilen dil kursları, aşağıda belirtilen amaçların gerçekleştirilmesi için düzenlenmektedir:

- Yüksek öğrenime kabul öncesi gerekli Almanca lisan bilgisi yeterliliğini sağlamak amacıyla yönelik dil kursu,
- Tüm bölümlerde kısa ya da uzun süreli misafir öğrenciler için dil kursu,
- Özel amaçlı gruplar (örneğin Alman dili ve edebiyatı öğrenimi görmek isteyenler) için Almanca kursu,
- Devlet sınavı adaylarına (Staatsexamenkandidaten) yönelik Almanca kursu,
- Milletlerarası yaz kursu.

Soru: Bir yüksek okula kayıt yaptırabilmek için hangi seviyede Almanca bilmem gerekiyor?

Cevap: Yüksek öğrenime kabul öncesi devam edilen lisan kursları, öğrencileri Almanca lisan yeterliliği bakımından yüksek öğrenime hazırlamak amacıyla yönelik kurslardır. Yüksek okullarda sunulan dil kursları, "Grundstufe I,II,III" ve "Mittelstufe I,II,III" seviyelerinde gruplar için ayrı ayrı düzenlenmektedir ve kursiyerler bir teste tâbi tutularak seviye gruplarına ayrılmaktadır. "Studienkolleg"lerdeki lisan kurslarının, yüksek okullardaki bölümlerin kendi bünyelerinde gerçekleştirdikleri kurslardan, nitelik bakımından bir farkı yoktur. "Studienkolleg"lerde kursiyerler, Almanca bölümü yanında, yüksek okullardaki bölümlerin istediği nitelikte Almanca bilgisi yeterliliğini kazanma imkânına sahiptirler. Öğrenciler, bu kurslara kayıt olacakları bölüme giriş için yapılacak sınav öncesinde, sınavda kendilerine yöneltilen sorularla ilgili hem lisan ile hem de metotla ilgili zorlukların üstesinden gelebilecek seviyeye getirilirler. Öğrencilerden erismeleri istenilen dil seviyesi genelde "Mittelstufe III"tür; ancak yüksek okullardan bazıları farklı seviyelerde Almanca dil bilgisi istemektedir.

Soru: Yüksek öğrenime hazırlama kurslarının (Studienkolleg) amacı nedir?

Cevap: Almanya'da yüksek öğrenim yapacak öğrenciler, Almanya'da yaşamak ve yüksek öğrenim yapmak için gerekli sosyal birliğe ve lisan bilgisine sahip olmak zorundadırlar. "Grundstufe" kursları, öğrencilere Almanca lisan bilgisi bakımından yeterlik kazandırmak ve öğrencileri yüksek okulların kayıt-kabul için istediği "Mittelstufe III" seviyesine getirmeyi hedefleyen lisan kursuna geçişe hazırlamak amacıyla yöneliktir ve bu kurslarda aşağıda belirtilen lisan yeterliliklerinin kazandırılması amaçlanmaktadır:

- Öğrencileri dersleri dinleyerek anlamaya ve dinlediği derslerde not alma yeterliliğine sahip olmaya hazır hâle getirmek,
- Öğrencileri transkriptleri ile ilgili metinleri okuyarak anlayacak, okuduklarını özetleyecek ve yorumlayacak seviyeye getirmek,

- Öğrencileri uzmanlık gerektirmeyen araştırma ve deneyleri hazırlayıp, yapabilecek bilgi birikime getirmek,
- Öğrencileri alıştırma ve uygulamaların süreç ve sonuçlarını rapor edebilecek seviyeye getirmek.

Soru: Yüksek öğrenime başladıktan sonra da yabancı öğrenciler için dil kursu imkânı var mıdır?

Cevap: Yabancı öğrencilerin çoğunda yüksek öğrenime kabullerinden sonra da dil bakımından eksiklik olabilmektedir. Bu durumdaki öğrenciler, Almanca lisan noksanlarını, yüksek öğrenime başlamış öğrenciler için düzenlenmekte olan kurslara devam ederek telâfi edebilirler. Kendilerini Almanca lisan seviyesi bakımından yetersiz gören öğrencilerin, yüksek okula kayıt yaptırmadan önce devam etmek istedikleri bölümün böyle bir kurs imkânı olup olmadığını araştırmalarında ve kararlarını ondan sonra vermelerinde fayda vardır.

Soru: Anlatma (Vorlesung) ders biçiminde öğrencilerin hangi dil yeterliliğine sahip olması beklenir?

Cevap: Yüksek okullarda farklı dil becerileri gerektiren değişik ders şekilleri uygulanır. "Vorlesung" ders biçiminde hoca konuyu öğrencilere anlatır. Bu ders biçimi için, öğrencinin anlatılanları anlayacak dil yeterliliğine sahip olması istenir. Dil yeterliliği yanında öğrencilerin, derste anlatılanlardan gerekli olan hususları not edebilme bilgi ve becerisine de sahip olmaları gereklidir; çünkü öğrencilerin konuyu evde tekrarlaması için not almaları zorunludur. Bu iki dil yeterliliğinin yanında, öğrencilerin "okudugunu anlama" becerisine de sahip olmaları gerekir, zira ders işlenmeden önce öğrencilere konu ile ilgili literatür listesi verilir ve öğrencilerden bu literatürü okuyarak derse hazırlıklı gelmeleri istenir. Fen bölümlerinde genellikle öğrenci sekreterliğinden satın alınabilen, ders konularını özet hâlinde sunan ders notları bulunur. Bu ders şeklinde öğrencilerin derse aktif olarak katılması geleneği yoktur, dersin sonunda öğrencilere konu ile ilgili soru yöneltme imkânı tanınır.

Soru: "Übung, Praktika ve Seminara" ders biçimlerinde öğrencilerin hangi dil becerilerine sahip olması gereklidir?

Cevap: Bu ders biçimlerinde sözlü iletişim ön plâna çıkmaktadır, ancak hazırlık safhasında, öğrencinin "okudugunu anlama" becerisine sahip olması gerekir. Öğrencilerin, derslerden "başarı belgesi" alabilmek için yazılı bir çalışma yapmaları gerektiğinden, doğal olarak "yazılı ifade edebilme" becerisine de sahip olmaları gerekmektedir. Bu yazılı çalışma, okunulan bölüme göre ya bir yazılı sınav (Klasur) ya da ev çalışması (Hausarbeit) şeklinde olur ve genellikle "Hausarbeit" şeklindeki çalışma derste sunulur. Fen ve mühendislik bölümlerinde tutanak, deney raporu, uygulama raporu veya benzer yazılı metinler istenir. Bu tür çalışmalar için öğrencilerin "yazılı ifade edebilme yeterliliğine" sahip olmaları kaçınılmaz bir ihtiyaçtır.

Soru: "Üniversüteye hazırlık sınıfı" (Studienkolleg) nedir?

SORULARLA ALMAN EGITIM SİSTEMİ

Cevap: Hazırlık sınıfı (*Studienkolleg*), öğrencileri yüksek öğrenime hazırlayan ve iki sömestre devam eden kurslardır. Bu kursta öğrenci, daha sonra yapılacak “Seviye Tespit Sınavı”na (*Feststellungsprüfung*) hazırlanır. Sınıflar, okunacak bölümlere göre kendi içinde ayrılmıştır. Yani, öğrenci Türkiye’de hangi bölümü kazanmışsa, burada da aynı ya da yakın bir bölümde okuyabileceğinden, gideceği hazırlık sınıfı bölümüne uygun olmalıdır. “Studienkolleg”lere devam edebilmek için öğrencilerin, “Grundstufe III” seviyesinde Almanca lisan bilgisine sahip olması gerekir; ancak istisna olarak Saarbrücken Üniversitesi’nde “DSH sınavı” kurslarına kayıt için, Almanca bilgisi şartı aranmaz.

Soru: "Studienkolleg"e devam edebilmek için nereye başvurmam gerekir?

Cevap: Prensipte yabancı öğrencilerin doğrudan “Studienkolleg”e başvurması mümkün değildir, ancak bazı eyaletlerde doğrudan “Studienkolleg”e başvurabilirsiniz. “Studienkolleg”e devam edebilmek için kaydolmak istediğiniz okulun Yabancı Öğrenci Ofisi’ne (*Akademisches Auslandsamt, Referat Auslandsbeziehungen, Zulassungsamts, Zulassungsstelle, Internationale Beziehungen*) başvurmanız gerekir. Kuzey Ren Westfalya Eyaleti’nde yüksek öğrenim yapmak istiyorsanız, Düsseldorf’da bulunan “Bezirksregierung”a, Hamburg’da yüksek öğrenim yaparsanız, “Schulamit”a başvurmanız gerekir. Başvurunuz olumlu karşılırsa size geniş bilgi gönderilir. “Studienkolleg”de iki sömestre boyunca “Feststellungsprüfung” a hazırlık amaçlı dersler görürsünüz; bu dersler, haftada toplam 30 saat kadardır, bunun; 10-12 saati Almanca lisan kursu, geriye kalan kısmı ise devam edeceğiniz bölüme ilgili derslerdir.

Soru: "Studienkolleg" bünyesinde dil kursuna devam edebilmem için benden hangi şartları yerine getirmem istenir?

Cevap: Bu kursa devam edebilmek için sizden genellikle dil bakımından “Grundstufe III” seviyesine ulaşmış olmanız istenir (Saarbrücken Üniversitesi istisna). Bu nedenle ya Türkiye’de istenilen seviyede Almanca öğrenmiş olmanız veya Almanya’da kendi imkânlarınızla özel kurslara devam ederek istenilen dil seviyesine erişmeniz gereklidir.

Soru: Üniversitede tip bölümüne devam edebilmek için "Studienkolleg"de hangi kursa devam etmem gerekir?

Cevap: Üniversiteler için olan “Studienkolleg”lerde hazırlık kursları aşağıda belirtilen ders alanlarında yapılır:

- Tüm teknik ve matematik-fen bilimleri dallarında: T-Kursları,
- Tüm tıp, eczacılık, biyoloji ve benzeri dallarda: M-Kursları,
- Tüm ekonomi ve sosyal bilimler dallarında: W-Kursları,
- Tüm germanistik, tarih ve felsefe dallarında: G-Kursları,
- Germanistik hariç tüm dil dallarında: S-Kursları.

Soru: Üniversite hazırlık sınıfında (Studienkolleg) hangi kurs dallarında hangi dersler okutulmaktadır?

Cevap: Kurs türlerine göre işlenen zorunlu dersler şunlardır:

- T-Kursu: Almanca, matematik, kimya, fizik, bilisim,
- M-Kursu: Almanca, biyoloji, kimya, fizik, matematik,

- *W-Kursu*: Almanca, matematik ve bilisim, iktisat, isletme veya Ingilizce, tarih/cografya/sosyal bilgiler,
- *G-Kursu*: Almanca, Alman edebiyati ya da Ingilizce, sosyal bilgiler/cografya,
- *S-Kursu*: Almanca, tarih, ikinci yabancı dil, üçüncü yabancı dil veya sosyal bilgiler/cografya veya Alman edebiyati.

Soru: Üniversite hazırlık sınıfında (Studienkolleg) T-Kurs dalını bitirdim, üniversitede hangi bölümlere devam edebilirim?

Cevap: Üniversiteye hazırlık merkezlerinde (Studienkolleg) asagidaki kurs türlerini bitiren öğrenciler, üniversitelerin belirtilen bölümlerine devam edebilirler:

- T-Kursunu basari ile bitirenler: Matematik, fizik, kimya ve/veya teknik grafik,
- M-Kursunu basari ile bitirenler: Biyoloji - kimya, fizik, matematik,
- W-Kursunu basari ile bitirenler: Matematik, iktisat, tarih/cografya/sosyal bilimler,
- G-Kursunu basari ile bitirenler: Tarih, Alman edebiyati, sosyal bilimler/cografya,
- S-Kursunu basari ile bitirenler: Bir ikinci dil, bir üçüncü dil/tarih/matematik, tarih/sosyal bilimler/cografya.

Soru: “Seviye Tespit Sinavi” (Feststellungsprüfung) hakkında bilgi verebilir misiniz?

Cevap: “Seviye Tespit Sinavi”, “Studienkolleg”de yapılır. Bu sinav, öğrencinin okumayı plânladığı bölümle ilgili konular ve “dil sinavi” (DSH) olmak üzere iki ana bölümden oluşur. Bu sinava girmeden önce iki sömestre boyunca Almanca lisan kursu ve okuyacağınız bölümle ilgili kursa devam ederek “Seviye Tespit Sinavi”na hazırlanabilirsiniz.

Soru: Üniversitelerle görevli “Studienkolleg”lerin adres ve telefon numaralarını verebilir misiniz?

Cevap: Üniversitelerle görevli “Studienkolleg”lerin adresleri, telefon numaraları, internet ve elektronik adresleri “Üniversiteler İçin Hazırlık Sınıflarının Adresleri” bölümünde verilmiştir.

Soru: Meslek yüksek okuluna (Fachhochschule) kayıt yaptırabilmek için “Studienkolleg”de hangi kurslara devam etmem gerekir?

Cevap: Türkiye’de ilköğretimle birlikte toplam 12 yıllık bir okuldan mezun olan, 2 yıllık bir meslek yüksek okulunu bitiren, üniversitenin 3. sınıfına geçen veya üniversiteden mezun olan kimseler, dil sinavını vererek “Studienkolleg”e devam etmeden doğrudan meslek yüksek okuluna kayıt yaptırabilirler. İlköğretimle birlikte toplam 11 yıllık bir okuldan mezun olan öğrencilerin Almanya’da meslek yüksek okuluna (Fachhochschule) kayıt yaptırabilmek için 2 sömestre “Studienkolleg”e devam etmesi gerekir.

Soru: Meslek yüksek okulunun mühendislik bölümünde okuyabilmek için “Studienkolleg”de hangi kursa devam etmem gerekir?

Cevap: Meslek yüksek okulunda okumak istediğiniz bölüme göre “Studienkolleg”de asagıda belirtilen kurslardan uygun olana devam etmeniz gerekir:

- Teknik ve mühendislik bölümlerine hazırlık için: TI Kursu
- Ekonomi bilimi bölümlerine hazırlık için: WW Kursu

SORULARLA ALMAN EGITIM SİSTEMİ

- Tasarım ve sanat bölümlerine hazırlık için: GD Kursu
- Sosyal bilimler bölümlerine hazırlık için: SW Kursu
- Mütercim-Tercümanlık bölümlerine hazırlık için: DÜ Kursu.

Soru: Meslek yüksek okulunda işletme bölümünde okumak istiyorum, “Studienkolleg”de hangi kursa devam etmem gerekir?

Cevap: Kurs türlerinde islenen ve sınavda sorumlu olunan zorunlu dersler şunlardır:

TI Kursu :Almanca, matematik, fen bilgisi, teknik resim veya bilisim

WW Kursu :Almanca, matematik, ekonomi politik ve işletme, bilisim teknolojisi ve bilisim, İngilizce

GD Kursu :Almanca, matematik, şekil verme/tasarım, bilgisayar destekli şekil verme/tasarım

SW Kursu :Almanca, matematik, toplum bilimleri (eğitim bilimi, psikoloji, sosyoloji, hukuk bilgileri), bilisim teknolojisi ve bilisim, İngilizce

DÜ Kursu :Almanca, 2. yabancı dil (İngilizce, Fransızca), 3. yabancı dil (İngilizce, Fransızca, veya İspanyolca), bilisim teknolojisi ve bilisim.

Soru: Meslek yüksek okullarına kayıt yaptırmak isteyen öğrencilerin hangi “Studienkolleg”e devam etmesi gerekir?

Cevap: Meslek yüksek okulları ile görevli bulunan “Studienkolleg”lerin adresleri, telefon ve faks numaraları ile internet ve elektronik posta adresleri “Meslek Yüksek Okulları İçin Hazırlık Sınıflarının Adresleri” bölümünde verilmiştir.

Soru: Oğlum Türkiye’de üniversiteden geçen sene mezun oldu, Almanya’da yüksek lisans yapmak istiyor. Bunun için ne yapmalıyız?

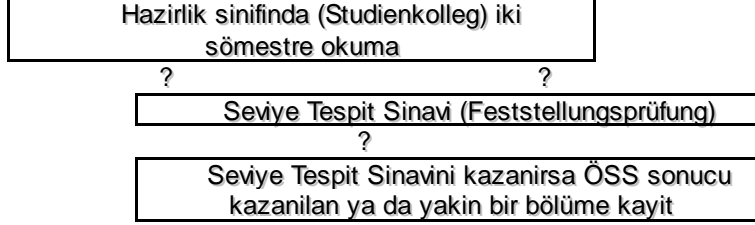
Cevap: Çocuğunuz Türkiye’de bir yüksek okuldan mezun oldu ve Almanya’da bir mezuniyet sınavına hazırlanmak istiyorsa, öğrenim ve sınav faaliyetleri için Alman yüksek okullarına başvurabilir. Bunun için adayın durumu kayıt kabul başvurusunda tam olarak ifade edilmeli, öğrenim ve sınav belgelerinin de Almanca tercümeleri başvuruya eklenmelidir.

Soru: Türkiye’den Almanya’ya yüksek öğrenim için gelen öğrencileri hangi kategorilerde değerlendirebiliriz?

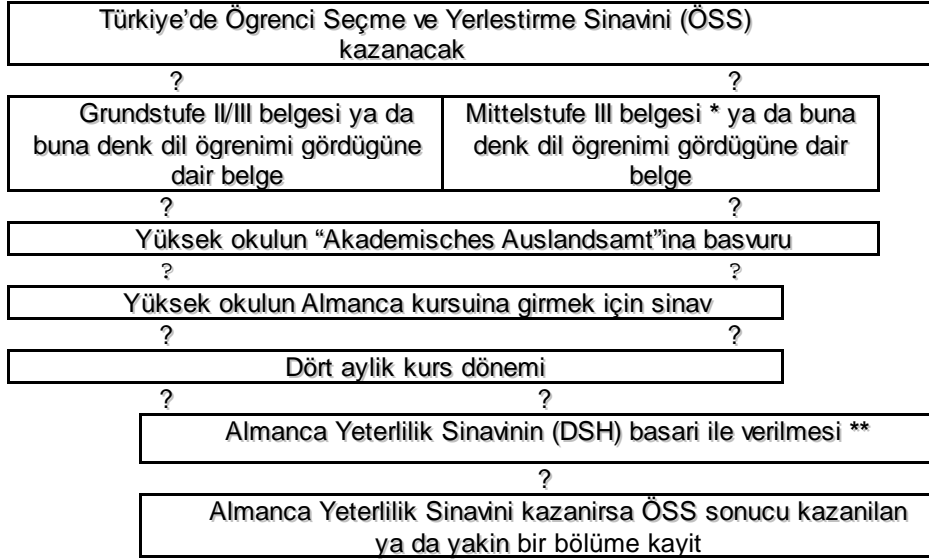
Cevap: Türkiye’den Almanya’ya yüksek öğrenim için gelen öğrencileri aşağıda sıralandığı gibi dört kategoride ele alabiliriz:

1. Kategori: İlköğretim ve lise öğrenimleri toplam 11 yıl sürenler;

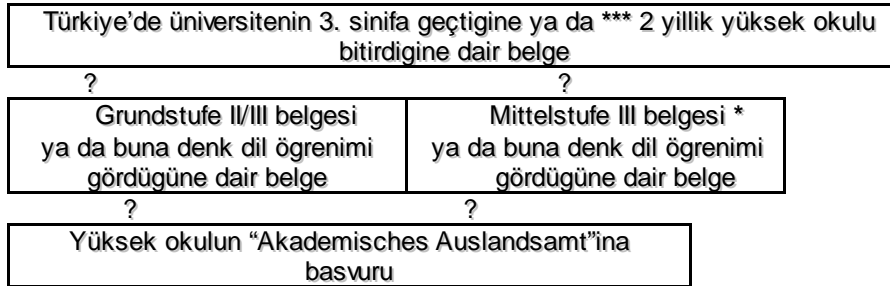
Türkiye’de Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavını (ÖSS) kazanacak	
Grundstufe II/III belgesi ya da buna denk dil öğrenimi gördüğüne dair belge	Mittelstufe III belgesi *ya da buna denk dil öğrenim gördüğüne dair belge
Yüksek okulun “Akademisches Auslandsamt”ına başvuru	
Yüksek okulun iki sömestrelilik hazırlık sınıfına (Studienkolleg) devam için test	

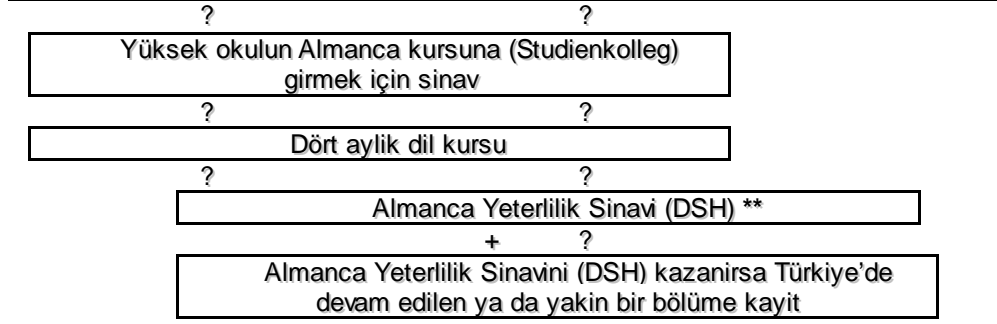
2. Kategori: İlkretim ve lise öğrenimleri toplam 12 yıl sürenler;

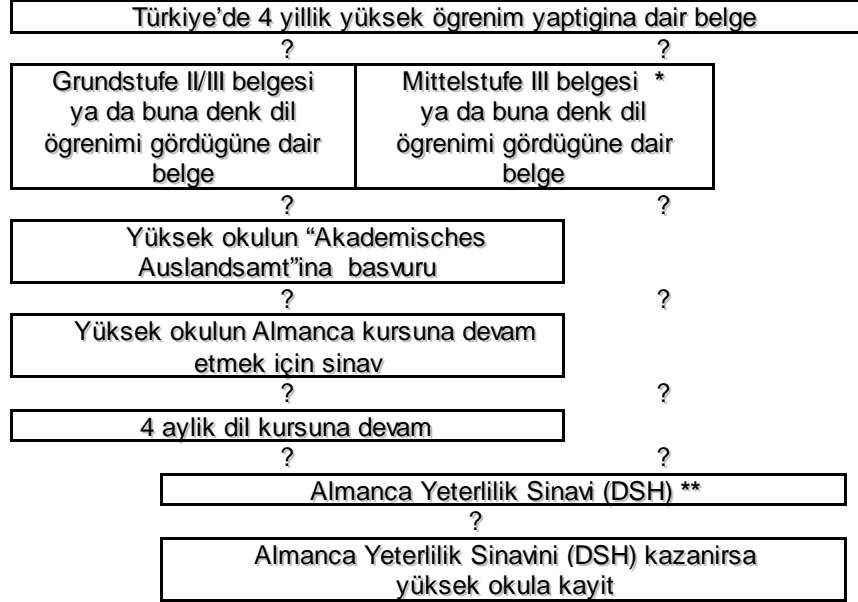
3. Kategori: Türkiye'de bir üniversitede en az iki yıl okuyup, 3. sinifa geçmiş olanlar ya da iki yıllık bir yüksek okulu bitirenler (Bu durumda olan öğrencilerin 11 yıl süren bir okuldan mi, 12 yıl süren bir okuldan mi mezun oldukuna bakılmaz):

SORULARLA ALMAN EGITIM SISTEMI

4. Kategori: Türkiye'de en az dört yıllık bir yüksek okuldan mezun olanlar;

(*) Bu belge üniversiteden üniversiteye değişiklik göstermektedir. Kimi üniversiteler sadece Grundstufe III belgesini (Almanca Temel Seviye 3) yeterli bulurken, kimi üniversiteler ise "Zertifikat Deutsch als Fremdsprache" istemektedirler.

(**) Öğrenci, DSH sınavını geçemezse aldığı puana bağlı olarak, sözlü sınavı tâbi tutulabilir veya üniversitenin dil kurslarına alınabilir.

(***) Türkiye'de Öğrenci Yerleştirme Sınavı'nda 120 puan ya da daha yukarı puanı olan öğrenciler, iki yıllık meslek yüksek okulunu kazanmışlarsa; ilköğretim ve lise öğrenimleri 11 yıl sürenler, "Studienkolleg'e, ilköğretim ve lise öğrenimleri 12 yıl sürenler doğrudan asil yüksek öğrenim için yüksek okulların "Yabancı Öğrenciler Servisi"ne başvurabilirler. ~~İlköğretim~~

ve lise öğrenimleri toplam 12 yıl süreler, "Studienkolleg"e devam etmeden doğrudan "Seviye Tespit Sinavi"na girebilirler.

Soru: Türkiye’de iki sene önce üniversiteden mezun oldum, Almanya’da yüksek lisans eğitimi yapabilir miyim?

Cevap: Türkiye’de yüksek öğrenimi bitimelerinin üzerinden bir yıldan fazla zaman geçen, öğrenimine bir yıldan fazla ara vermiş olan öğrencilerle Türkiye’de Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sinavi’nda kazandığı bölümün Almanya’da tam karşılığı bulunmayan öğrenciler, Almanya’da yüksek öğrenime devam edebilmek için **denklik işlemi** yaptırmak zorundadırlar. Denklik işlemleri eyaletlerin eğitim, kültür ve bilim bakanlıklarında yaptırılabilir.

Kayıt İşlemleri

Soru: Lise ya da dengi bir okulu veya bir yüksek okulu Türkiye’de bitirenlerin Almanya’da yüksek öğrenime devam edebilmesinin şartları nelerdir?

Cevap: Türkiye’de lise ya da dengi bir okuldan mezun olanların Almanya’da bir yüksek okula devam edebilmesi ile ilgili şartlar aşağıda kısaca anlatılmıştır. Almanya’da yüksek öğrenime devam edebilmek için Türkiye’de ÖSYM tarafından yapılan Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sinavi’na girip, en az 120 puan alarak dört yıllık bir lisans eğitimi programını kazanmak ya da Türkiye’de bir üniversitede 3. sınıfa geçmiş olmak, iki yıllık meslek yüksek okulu mezunu olmak veya Türkiye’de bir üniversiteden mezun olmak gerekir.

Önce Türkiye’de bir yüksek okula devam ettiniz de, şimdi Almanya’da bir yüksek okulda bitirme sınavına hazırlanmak istiyorsanız, gördüğünüz öğretim ve sınav sonuçlarınızın tanınip sayılması için, Alman yüksek okullarına başvurabilirsiniz. Bunun için de, kabul başvurunuzda şimdiye kadar yapmış olduğunuz öğreniminizi tam olarak anlatıp, öğretim ve sınav belgeleri ile kanıtlamanız gerekir.

Soru: İstedğim yüksek okula kayıt yaptırmak için hangi belgeleri hazırlamam gerekmektedir?

Cevap: Başvuruda bulunduğunuz okuldan "kabul belgesi"ni (Zulassungbescheid) alırsınız, yabancı dil sınavını (Deutsche Sprachprüfung für den Hochschulgang ausländischer Studienbewerber-DSH) kazandıysanız hemen yüksek okula kaydınızı yaptırabilirsiniz. Kayıt için okula şahsen başvurmanız gerekir. "DSH sınavı" sonucu alınan dil diploması, Goethe Enstitüsü'nün 700-900 saat kurstan sonra bir sınavla verdiği "Mittelstufe III" dil diploması ile eş değerdedir. Öğrenci sekreterliğine (Studentensekretariat) vaktinde başvurarak kayıt için bilgi bültenini (Informationsblatt zur Immatrikulation) almalısınız. Bu bültenin içinde, kayıt için önemli tarihler ve istenilen evrakın listesi bulunur. Başvuru için sizden aşağıda belirtilen evrak istenir:

- Kabul belgesi (Zulassungbescheid),
- Dil sınavı (DSH) kazandı belgesi,
- Yüksek okula giriş hakkı veren bir belgenin (Türkiye’den gelenler için; lise diploması ve ÖSS sonuç belgesi, ön lisans diploması, lisans diploması, transkript) aslı veya

SORULARLA ALMAN EGITIM SISTEMI

resmî tasdikli fotokopisi ile resmî tasdikli Almanca tercümesi (Diploma ve ÖSS sonuç belgenizin orijinalini posta ile göndermeyiniz ve ilgili yere bu belgeleri elden teslim ederseniz asillerini geri almayı unutmayınız),

- Pasaport ve fazla sayıda fotoğraf,
- Sağlık sigortası (Krankenversicherung) yaptırdığınızı veya Türkiye’de faaliyet gösteren ve Almanya’nın resmen tanıdığı bir sağlık sigortasına kayıtlı olduğunuzu kanıtlayan belge. (Türkiye’de SSK’da sigortalı iseniz bunu belgelemeniz hâlinde Almanya’da ayrıca sağlık sigortası yaptırmanız gerekmez.),
- Sosyal harçları (Sozialgebühr) yatırdığınıza dair makbuz,
- Güvence belgesi (Verpflichtungserklärung).

Yüksek Öğrenime Giriş İçin Basvuru

Soru: Yüksek okula kayıt için nereye başvurmam gerekir?

Cevap: Öğretim dallarına kayıt kabul işlemleri için başvurmadan önce, istediğiniz dalda kayıt işlemlerinin normal statüye göre mi, yoksa “sınırlı sayıda öğrenci alma statüsü”ne (*Numerus clausus*) göre mi yapıldığını okul yetkililerinden öğrenmelisiniz. Almanya’ya gelmeden Türkiye’de yüksek öğrenim yaptıysanız; kabul için ilgili yüksek okulun “Akademisches Auslandsamt”ına başvurmanız gerekmektedir.

Bu konuda iki istisnâ durum vardır:

➤ Sayet “DAAD”ın burslu öğrencisi iseniz, başvurunuzu Alman Akademisyen Mübadele Hizmeti-DAAD üzerinden yapmanız gerekir. Bu durumda yüksek okula erken kabul için çabalamanıza gerek yoktur, zaten gerekli işlemler “DAAD” tarafından tabîi seyrinde başlatılır.

➤ Almanya’daki tüm yüksek okullarda “sınırlı sayıda öğrenci alma” statüsünde (*Numerus clausus*) olan bir bölümde okuyacaksanız ve Almanya dışında bulunan bir Alman okulunda “Yüksek Okula Giriş Olgunluğu” (Abitur) olarak mezun olduysanız veya Avrupa Birliği ülkelerinden birinin vatandasi iseniz, doğrudan “Zentrale für die Vergabe von Studienplätze-ZVS” adli kuruluşun “Sonnenstraße 171, 44128 Dortmund” adresine başvurmanız gerekir. Diğer yabancı uyruklu tüm öğrencilerin ilgili okulun “Akademisches Auslandsamt”ına başvurmaları gerekmektedir.

Soru: İstedğim yüksek okula sıra beklemeden kayıt yaptırabilir miyim?

Cevap: Bazı bölümlerde talebi karsılayacak sayıda kontenjan bulunmadığından öğrenciler, “Abitur” not ortalamasına ve yurt dışından alınan “Abitur” ile eş değerli sayılan belgenin (Türkiye için ÖSS’de alınan puan ve kazanılan bölüm) not ortalamasına göre, bir seçmeye tâbi tutularak yerleştirilirler. Tıp, eczacılık ... gibi Almanya genelinde “sınırlı sayıda öğrenci alma” (*Numerus clausus*) statüsünde bulunan bölümler yanında, her yüksek okulda, farklı bazı bölümlerde de “sınırlı sayıda öğrenci alma” uygulaması vardır. Bu nedenle öğretim dallarına kayıt kabul işlemleri için başvurmadan önce, istediğiniz dalda kayıt işlemlerinin normal statüye göre mi, yoksa “*Numerus clausus*”a göre mi yapıldığını okul yetkililerinden

öğrenmelisiniz. Alman yüksek okullarında yabancı öğrencilerin öğrenim yapmasına büyük önem verilmektedir. Yabancı öğrencilerin, “sınırlı sayıda öğrenci alma” statüsündeki bölümlere başvurmalarını teşvik için özel kontenjan ayrılmaktadır.

Kayıt

Soru: Kayıt için yüksek okullara ne zaman başvurulur?

Cevap: Bir Alman yüksek okulunda öğretim görebilmeniz için, “kabul belgesi”ne (*Zulassung*) ihtiyacınız vardır. Bunun için öğrenim görmek istediğiniz yüksek öğretim kurumuna başvuruda bulunmanız (*Antrag auf Zulassung zum Studium/zur Immatrikulation*) gerekir. Bu başvuru formunu yüksek okulların yabancı öğrencilerle ilgili ofisinden (*Akademisches Auslandsamt, Zulassungsstelle, Internationale Beziehungen, Immatrikulations-und Prüfungsamt*) veya yüksek okulların internet sayfasından temin edebilirsiniz. Öğrenciye kabul işlemi için başvurunuzu, ilgili okula mümkün olduğunca erken göndermelisiniz. Son başvuru tarihi, genellikle *bir sonraki kis sömestire için 15 Temmuz, bir sonraki yaz sömestire için 15 Ocak*’tir. Bazı yüksek okullarda bu tarihler değişir, bu nedenle başvuru tarihleri ilgili okula sorulmalıdır. Verilen tarihler, başvuru süresinin bitiş tarihleridir. Bütün belgelerin bu tarihe kadar başvuruda bulunulacak okulda hazır bulunması gerekir. Başvuruya hangi belgelerin ekleneceği ilgili okuldan sorulmalıdır. Başvuru tarihi geçtikten sonra gelen ve eksik evraklı başvurular işleme konmaz. Sanatla ilgili dallar için ise özel düzenlemeler olabilir.

Soru: Almanya’da yüksek öğrenim yapmak için gerekli şartlar hakkında bilgiye nasıl ulaşabilirim?

Cevap: Yurt dışında yüksek öğrenim bir yığın plânlama ve organizasyon gerektiren bir iştir. Tecrübeler göstermiştir ki; yabancı öğrenciler ilk başvuru tarihinden itibaren aşağı yukarı bir sömestire sonra ancak okula başlayabilmektedir. Bu nedenle, zaman kaybına meydan vermemek için çabuk davranmak önemlidir. Almanya’da yüksek öğrenim şartları hakkında “DAAD”ın broşürlerinden, Alman büyükelçiliklerinden, Almanya’daki yüksek okulların “Akademisches Auslandsamt” olarak isimlendirilen Yabancı Öğrenci Ofisi’nden ve okumak istediğiniz yüksek okuldan bilgi edinebilirsiniz.

Soru: Yüksek okula kayıt işlemi nasıl yapılmaktadır?

Cevap: Yabancı dil yeterlilik sınavını başarı ile verdikten sonra, Yabancı Öğrenci Ofisi’nden (Akademisches Auslandsamt) okula kabul duyurusunu (*Zulassungsbescheid*) alınca hemen kaydınızı yaptırabilirsiniz. Size gönderilen “okula kabul duyurusu”nda, okula kayıt yaptırmak zorunda olduğunuz zaman belirtilir. Verilen bu süreler genellikle dardır ve kayıt için okulların öğrenci sekreterliğine (*Studentensekretariat*) veya kayıt kabul bölümüne (*Immatrikulationsamt*) şahsen başvurmanız şarttır.

Soru: Almanya’da okuyacağım bölüm için karar vermeden önce göz önünde bulundurmanız gereken hususlar hakkında bilgi verebilir misiniz?

SORULARLA ALMAN EGITIM SISTEMI

Cevap: Hangi yüksek öğrenim dalini seçeceğinize lise öğrenimi sırasında karar vermelisiniz; çünkü TM, TS, MF ve dil bölümü öğrencilerinin ÖSS’de tercih edebileceği bölümler için belli sınırlamalar getirilmiştir. Bu kararınızı verirken de aşağıda belirtilen hususları göz önünde bulundurmalısınız:

- Seçeceğiniz yüksek eğitim dali, kişisel ilgi ve yeteneklerinize uygun olmalıdır.
- Seçtiğiniz yüksek eğitim dalına başvurabilmek için, belirli dersleri okumuş olduğunuz lise bitirme diplomanızda belirtilmiş olmalıdır.
- Diplomanızdaki notlarınızın ortalaması, seçilen yüksek eğitim dalına kabulde büyük önem tasir.
- Karar verirken; Almanya’daki öğreniminizi başarı ile tamamladıktan sonra, Türkiye’de bu mesleği icra edip edemeyeceğinizi de düşünmeniz gerekir. Örneğin; meslek yüksek okullarını bitirince alınan mühendislik, iktisat mühendisliği, isletmecilik, sosyal eğitimci ve çizim ressamlığı diplomalarının Türkiye’de YÖK tarafından denklik durumunu ve özel işverenler nezdinde bu diplomaların geçerliliğini araştırmanız yerinde olur.

Kayıt Yenileme (Rückmeldung)

Soru: Kayıt yenileme işlemi nasıl yaptırabilirim?

Cevap: Alman yüksek okullarında kayıt, bir sömestre geçerli olacak şekilde yapılır ve her sömestre kayıt yenilemek gerekir. Kayıt yenilemek için şu yolu takip etmelisiniz:

➤ Sosyal harçları, toplu taşıma kartı ücretini ve kayıt yenileme harcını yüksek okulun ilgili hesabına yatıracaksınız.

Bu işlemler, bazı yüksek okullarda kayıt yenileme için yeterlidir. Bazı yüksek okullarda ise kayıt yenilemek için bunların dışında aşağıda belirtilen işlemleri de yerine getirmeniz istenir:

➤ Kimlik kartınızı (Identitätskarte) kullanarak bilgisayar ortamında kaydınızı yenileyeceksiniz veya size gönderilen formu (Rückmeldebescbenigung) tizerinde gerekli işlemleri yaparak öğrenci sekreterliğine iade edeceksiniz.

➤ Bir sonraki sömestre için sağlık sigortası yaptırdığınızı belgeleyeceksiniz.

Uyarı: Gelecek sömestre için kayıt, genellikle içinde bulunduğunuz sömestre içinde bir zamanda yapılır. Kayıt yenileme işlemi geçirmeniz durumunda okuldan kaydınızın silinmesi durumu ile karşılaşacağınızı unutmamalısınız. Bu tarihleri ders programı katalogunda (Vorlesungsverzeichnis) bulabilir veya öğrenci sekreterliğinden öğrenebilirsiniz.

Bölüm Kaydı

Soru: Üniversiteye yaptırılan genel kayıt dışında kendi bölümüme de ayrıca kayıt yaptırmam gerekir mi?

Cevap: Sınavlara girebilmek ve bölüm kütüphanesinden yararlanabilmek için, yüksek okula, genel öğrenci kaydı yaptırmanız yeterli değildir, ayrıca devam edeceğiniz bölüme de yazılı olarak başvurarak öğrenci kaydı yaptırmanız gerekir. Kayıt tarihlerini bölümlerinizi öğrenebilirsiniz. Bölüme kaydolduktan sonra size her sömestre yenilenmesi gereken bir seminer kartı (*Seminarenkarte*) verilir.

Ders Etkinliklerine Kayıt

Soru: *Hocaların derslerine devam için özel bir kayıt yaptırmam gerekli midir?*

Cevap: Derslerine yoğun talep olan bazı ders hocalarının listesine sömestre başlamadan önce ayrıca kayıt yaptırmanız gerekir. Derslerine devam etmek için kayıt yaptıran öğrencilerin sayısı kontenjani doldurduğu takdirde bu hocalar, o sömestre için başka öğrenci kabul etmezler. Bu durumda bir Alman atasözünde ifade edilen prensip geçerlidir: “Erken gelen, isini erken götür.” Bölümünüzde devam edeceğiniz dersler için böyle bir kayıt şartı olup olmadığını vakitlice öğrenmeniz iyi olur.

Yabancı Öğrenci Ofisi (Akademisches Auslandsamt)

Soru: *Yabancı Öğrenci Ofisi'nin görevi nedir?*

Cevap: Almanya’da yükseköğrenim yapma konusundaki soruların başka birçok sorunun en sağlıklı cevabını “Yabancı Öğrenci Ofisi”nden alabilirsiniz; çünkü bu ofis uluslar arası ilişkileri düzenlemek ve yabancı öğrencilerle bağlantıyı sağlamakla görevlidir. “Yabancı Öğrenci Ofisi”ni merkezi Bonn’da bulunan “DAAD” ile karıştırmamak gerekir. Türk öğrenciler ve araştırmacılar için yüksek okullar bünyesinde bulunan en önemli muhatap “Yabancı Öğrenci Ofisi”dir (Akademisches Auslandsamt). Saarland Üniversitesi’de *Öğrenci İşleri Servisi (Abteilung für Studentische Angelegenheiten)* Alman öğrenciler için olduğu gibi yabancı öğrenciler için de görevlidir.

Yabancı Öğrenci Ofisi çalışanları, yabancı ülkelere gelen öğrencileri Almanya’da yüksek öğrenim hakkında bilgilendirirler. Okula kayıt yaptırma şartları ve burs imkânları hakkında bilgi almak için başvurulacak yer Yabancı Öğrenci Ofisi’dir. Bu ofis, bütün bunların dışında yabancı öğrencilere “Studienkolleg”, dil sınavı, staj, öğrenim finansmanı ve yüksek öğrenimde plânlama gibi hususlar hakkında istedikleri bilgileri verir.

Almanya’da öğrenime başlayacağınız tarihten en az altı ay önceden devam etmek istediğiniz yüksek okulun Yabancı Öğrenci Ofisi ile bağlantı kurmanız gerekir. Okula

SORULARLA ALMAN EGITIM SISTEMI

başladıktan sonra da öğrenim süresince Yabancı Öğrenci Ofisi, yabancı öğrencilerin sorunlarının çözümü için çare kapidir.

Soru: Yabancı Öğrenci Ofislerinin adres ve telefon numaralarını nasıl öğrenebilirim?

Cevap: Yabancı Öğrenci Ofislerinin adresleri, telefon, faks numaraları ile internet adreslerini Baskonsolosluklarımızın Eğitim Atasekretörlerinden öğrenebilirsiniz.

Öğrenci Vizesi

Soru: Almanya'da yüksek öğrenim yapabilmek için ne tür bir vizeye ihtiyacım vardır?

Cevap: Almanya'da yüksek öğrenim görmek isteyen Türk vatandaşları Almanya'ya gelmeden önce Türkiye'deki Alman konsolosluklarından "öğrenci vizesi" (*Visum zu Studienzwecken*) almak zorundadırlar. Okumak amacıyla Almanya'ya geleceklere tavsiyemiz; bu ülkeye kesinlikle turist vizesi ile gelmemeleridir. Çünkü turist vizesinin öğrenci vizesine dönüştürülmesi mümkün değildir. Dünyanın her yerinde olduğu gibi Alman konsolosluklarında da bürokratik işlemler zaman almaktadır. Bu nedenle, vize almak isteyen öğrencilerimizin, gerekli evrakı eksiksiz hazırlayarak Türkiye'deki Alman konsolosluklarına mümkün olduğunca erken (3 ay önceden) başvurmalarını tavsiye ediyoruz.

Soru: Alman konsolosluklarına öğrenci vizesi için başvuruda bulunurken hangi evrakı hazırlamam gerekir?

Cevap: Öğrenci vizesi için Alman konsolosluklarına başvururken aşağıda belirtilen evrakı başvuru formunuza eklemeniz gerekir:

- Geçerli bir pasaport ve yeterli miktarda vesikalık fotoğraf,
- Lise diploması ve ÖSS sonuç belgesi ile tasdikli Almanca tercümeleri,
- Bir yüksek okulda öğrenci iseniz, öğrenciliğinizle ilgili belgeler, okulda okuduğunuz dersler ve bu derslerin içeriği ile sınavlarda aldığınız notları gösterir transkript ve tasdikli Almanca tercümeleri (İngilizce ise Almanca'ya tercümesi gerekmez),
- Bir yüksek öğrenim kurumu mezunu iseniz, yüksek okul diplomanız ve tasdikli tercümeleri ile mezun olduğunuz okulda okuduğunuz dersler ve bu derslerin içeriği ile sınavlarından aldığınız notları gösterir transkript ve tasdikli Almanca tercümeleri (İngilizce ise Almanca'ya tercümesi gerekmez),
- Maddi güvence belgesi (*bkz. Güvence belgesi bölümü*),
- Almanya'da bir dil kursuna kayıt yaptırdığınıza dair belge (haftada en az 18 saat),
- Almanya'da bir yüksek okula kabul edildiğinize dair belge (*Zulassungsbescheid*).

Soru: Almanya'da herhangi bir yüksek okul ile bağlantı kurma imkânım olmadıktan sonra "kabul belgesi" (Zulassungsbescheid) alamadım, bu belge olmadan da öğrenci vizesi alabilir miyim?

Cevap: Ülkemizdeki Alman konsoloslukları, "öğrenci vizesi" için Almanyadaki herhangi bir yüksek okula ön kayıt yapıldığına ilişkin bir belge istemektedirler. Ancak

birçok yüksek okul böyle bir belgeyi vermemektedir. Eyaletlere göre farklı uygulamalar vardır. Üniversiteler, yeterli seviyede Almanca bilgisi olan adayların ön kaydını yapmaktadır. Sayet Almanya'da bir yüksek okula başvurarak henüz "kabul belgesi" alma imkânı bulamadıysanız, Almanya'ya "öğrenci aday vizesi" (*Studienbewerber-Sichtvermerk*) alarak da gelmeniz mümkündür. Bu vize, en fazla 1,5 yıl sürelidir ve bu üç aylık zaman içerisinde bir yüksek okula başvuru veya kabul için gerekli evrakı tamamlayıp, Almanya dışına çıkmak zorunda kalmadan "öğrenci vizesi" almanız - zor da olsa - mümkündür. "Öğrenci aday vizesi"nin "öğrenci vizesi"ne çevrilmesi için bazı evrak hazırlamanız gerekir, yani Türkiye'de "öğrenci vizesi" başvurusunda istenilen, yukarıda belirttiğimiz evrakın tamamını hazırlamanız gerekir. Alman konsoloslukları bu tür vize başvurularında da zorluk çıkarabilmektedir. Bu durumda, "dil öğrenme vizesi" (*Sprachvisum*) son çare olmaktadır. Bu tür vizeyle Almanya'ya gelenlerin vizelelerinin daha sonra "öğrenim vizesi"ne çevrilmesi zor olmaktadır; ancak Almanya'ya geliş tarihinden itibaren bir yıl içerisinde üniversiteye kayıt yaptırılırsa, o zaman "dil öğrenme vizesi", "öğrenim vizesi"ne çevrilebilmektedir. Başvuruda, Almanca dil öğreniminden sonra yüksek okul öğrenimine geçileceği mutlaka belirtilmelidir.

Soru: Almanya'da oturma izni işlemleri için nereye başvurmam gerekir?

Cevap: "Öğrenci vizesi" ile Almanya'ya gelen Türk öğrenciler, "Yabancılar Dairesi"ne (Ausländerbehörde) en kısa zamanda müracaat ederek bildirimde (*Anmeldung*) bulunmak zorundadır. Yabancılar Dairesi, ilk etapta üç aylık bir izin (*ausländerbehördliche Erfassung*) verir. Sonradan, kursa devam belgesi ile Yabancılar Dairesi'ne müracaat edilerek 6 aylık/1 yıllık oturma izni (*Aufenthaltsbewilligung*) alınır. Hazirlik kurslarının bitiminden sonra asil öğrenim başlayınca ise oturma onayları iki yıllık sürelerle uzatılır; ancak yüksek okul öğrenciliği yedi yıldan fazla sürenlerin oturma izinlerinde sorun çıkabilir. Almanya'ya gelen öğrencilerimiz; anne veya babalarından birisi Almanya'da üç yıldan fazla sosyal sigorta primi ödeyerek çalışmış ise, yüksek öğrenim bitince, iş bulmak kaydıyla Almanya'da çalışma ve oturma izni de alabilmektedirler.

Güvence Belgesi (Verpflichtungserklärung)

Soru: Vize başvurusu sırasında istenilen "güvence belgesi" hakkında bilgi verebilir misiniz?

Cevap: Yurt dışındaki öğrenim masraflarının bir üçüncü kişi tarafından karşılanacağını taahhüt edilmesi ve "güvence belgesi" (*Verpflichtungserklärung*) ile kanıtlanması gerekmektedir. Bu durumda "güvence belgesi"nde taahhütte bulunulan para miktarı her ay için 1.300.- DM olarak gösterilmelidir. Alman konsoloslukları, Almanya'ya herhangi bir soru sormadan, geçim ile ilgili kontrolü hemen konsoloslukta ibraz edilen belgelere göre yapmaktadır. Ancak verilen "güvence belgesi"nde her ay 1.300.- DM'in karşılanacağını açıkça belirtmelisiniz. Bunun için aşağıda örneği görülen form

SORULARLA ALMAN EGITIM SISTEMI

---

kullanilabilir. Söz konusu belgeyi Almanya'da Türk konsolosluklarında veya mahallî poliste ya da noterlerde düzenlettirebilirsiniz. Güvenceyi verecek kişi Türkiye'de ikamet ediyorsa bu belgeyi Türkiye'deki bir noterde düzenlettirmeniz gerekir.

Harç

Sosyal Harç, Sağlık Sigortası

Soru: *Almanya’da yüksek öğrenim yapmak isteyen öğrencilerin karşılamaları gereken harç ve diğer masraflar nelerdir?*

Cevap: Almanya’daki yüksek okullarda öğretim ücreti alınmaz; ancak öğretimle ilgili bazı masraflarınız olur. Bu masrafların neler olduğu aşağıda sıralanmıştır:

- **Sosyal harç;**

Yüksek okullarda öğrencilerin sosyal sorunları ile okulun “Öğrenci Sosyal Servisi” (*Studentenwerk*) ilgilenir. Öğrencilerin bu sosyal hizmetlerden yararlanabilmek için her sömestre başında “sosyal harç” (*Sozialgebühren*) ödemeleri gerekir. Bu harcin miktarı yüksek okula göre değişik olmaktadır ve her sömestre için 40,- DM ile 80,- DM arasındadır. Bunun dışında öğrencilerden, toplu taşıma araçlarından ücretsiz yararlanmalarını sağlayan “toplu taşıma kartı” (*Semesterticket*) bedeli olarak 100,- DM civarında bir ücret alınır.

- **Sağlık sigortası;**

Tam kayıtlı öğrencilerden 30 yaşına kadar olanlar, yasal sağlık sigortası yaptırmak zorundadır. Bu sigorta; hekim tedavileri, ilaç ve sağlık araçları, hastane ücretleri ile ilgili giderleri karşılar. Öğrencilerin, bir sömestre (altı ay) için sigorta primi olarak asgari 420,- DM, azami 780,- DM sigorta primi ödemeleri gerekir. 30 yaşını dolduran öğrenciler ise isteğe bağlı özel sağlık sigortası yaptırabilirler. Almanya’da doktor muayene, tedavi, hastane ve ilaç ücretleri oldukça yüksektir. Örneğin, doktor muayenesi 70-75 Mark, bir gece hastanede yatmak 400,- DM civarında ücrete tâbidir. Bu konuda “Öğrenci Sosyal Servisi” (*Studentenwerk*) Sigorta Hizmetleri Birliği (*Union Versicherungsdienst*) ile bir anlaşma yapmıştır ve Victoria Sağlık Sigortası (*Victoria Krankenversicherung AG, Abt. KV 51 Postfach, Hans-Böckler-Str. 36, D-40198 Düsseldorf, Tel: 0211-47 70*) düşük tarifelerle öğrencilere özel sağlık sigortası hizmeti sunmaktadır.

Soru: *Yüksek okul öğrencilerinin yukarıda sayılanlar dışında ücret, katkı payı, harç adı altında başka para ödemeleri gerekir mi?*

Cevap: Almanya’daki yüksek okullarda, öğrencilerden öğrenim ücreti alınmaz; ancak “Sozialgebühr” adı altında bazı harçlar alınır. Berlin ve Baden/Württemberg eyaletlerinde bulunan yüksek okullarda öğrencilerden yukarıda belirtilen harçlara ilâveten 100,- DM “kayıt - kayıt yenileme” (*Immatrikulation-Rückmeldegebühren*) harci alınır. Bunların hepsini yerine getirdiyse, artık resmen üniversitelisiniz, demektir.

Soru: *“Studentenausweis”, “Identitätskarte” gibi belgeler ne işe yarar ?*

Cevap: Kayit yaptirirken okul tarafından size bir öğrenci kimligi (Studentenausweis) ve öğrenci defteri (Studienbuch) verilir. Öğrenci kimligi ve belgesi (Studienbescheinigung) genellikle bilgisayar ortamında hazırlanir. Bunlardan baska öğrencilere “Identitätskarte” adi altında kredi kartına benzeyen bir kimlik karti verilir. Bu kart vasıtasıyla kayit yenileme, belirli derslere giris kaydi, kütüphareden ödünç kitap alma v.b. islemleri, bu isler için hazırlanan otomatlarda yapabilirsiniz. Bu öğrenim belgelerine; saglik sigortasi yaptırmak ve eger oturdugunuz şehirde size toplu tasima karti (Semesterticket) verilmiyorsa, indirimli bilet almak için ihtiyaciniz olacaktır.

Yaptiginiz Yüksek Öğrenimi Nasil Tanitacaksiniz?

Soru: Türkiye’de yaptigim yüksek öğrenimi Almanya’da nasıl tanıtabilirim?

Cevap: 1998 yılında “Alman Yüksek Okullar Rektörler Konferansı”nda alınan kararla Almanya dışında yapılan yüksek öğrenimin taninması ile ilgili kurallar belirlenerek uygulamaya konulmuştur. Buna göre; Almanya dışında bitirilen yüksek okul ve basarılan sınavların taninması hakkındaki kararlar, ilgili bölüm veya fakültenin yetkili kurulu tarafından alınir. Bu kararlar tek kisi tarafından alınmaz. Verilen karara ilgili öğrencinin itiraz hakkı vardır. Hatta itiraz üzerine öğrencinin durumu, yüksek okul idaresi seviyesinde bir komisyonda yeniden görüsilüp karara bağlanmak zorundadır. ECTS (European Credit Transfer System) adli Avrupa Kredi Sistemi ile Avrupa Birliği Komisyonu, sade bir akademik hareketlilik için gayret etmektedir. SOKRAT/ERASMUS eğitim programi çerçevesinde ECTS, Avrupa üniversiteleri arasında karşilikli olarak yapılan yüksek öğrenimlerin taninmasını ve sunulan yüksek öğrenimin seffafliğini desteklemektedir. Yurt dışında tamamlanan yüksek öğretim ECTS’de değerlendirilir ve tanıma islemi yapılır. Konuyla ilgili ayrıntılı bilgiyi ECTS’nin Brüksel’deki bürosundan temin edebileceginiz broşürden öğrenmeniz mümkündür. Bu büronun adresi şöyledir:

ECTS Department, ERASMUS Bureau,

Reu Montoyer 70, B-1040 Brüssel,

Tel: (+32/2) 233 01 11, Faks: (+32/2) 233 01 50.

Ayrıca Yabancı Öğrenci Ofisi’nden (Akademisches Auslandsamt) ve okulunuzda görevli ECTS koordinatöründen bu konularla ilgili bilgi alabilirsiniz. Ancak ECTS genellikle Avrupa Birliği ülkeleri yüksek okullarının kredi tanıma islemlerine baktigından; Türkiye’den gelen öğrencilerin, bu kurumun hakemliginden yararlanma sansları yoktur. Bu nedenle; Türkiye’den gelen öğrencilerimizin Türkiye’ye dönüşlerinde Almanya’da yaptıkları yüksek öğrenimin niteligini YÖK nezdinde belgelendirmeleri gerekir, bunun için öğrencilerimizin Almanya’daki yüksek öğrenimleri sırasında hocalarından aldıkları “Basarı Durum Belgeleri”ni (Leistungsnachweisschein) iyi saklamaları ve Türkiye’ye dönünce diplomaları ile birlikte ilgili yerlere sunmaları gerekir. Bu belgeler, Türkiye’deki yüksek okul nezdinde sizin Almanya’da yaptiginiz yüksek öğrenimi belgelendirmenizi sağlar.

SORULARLA ALMAN EGITIM SISTEMI

“Alman Kùltür Bakanları Konferansı”, yapılan yüksek öğrenimin karşılaştırılmasını ve tanınmasını kolaylaştırıcı bir bilgi bankası hazırlamaktadır.

Danışma Yerleri:

Soru: Sorunlarla karşılaştığımda danışabileceğim kurumlar var mıdır?

Cevap: Alman yüksek okullarına giden yol ve Alman yüksek okullarından geçen yol bazen bir labirent karmaşıklığında olabilir. Sansiniz var ki, sorunlarınızın çözümünde size yardımcı olabilecek birçok danışma yeri vardır. Bu danışma yerlerinden yararlanmada hiç çekingenlik göstermeyiniz. Ayrıca Alman arkadaşlarınızdan yardımlarını rica ediniz, onların çoğu size yardım için hazırdır. Sorunlarınız olduğunda danışabileceğiniz kurumların başlıcaları şunlardır:

Yabancı Öğrenci Ofisi (Akademisches Auslandsamt-AAA)

Yabancı Öğrenci Ofisi ile yüksek öğrenime başlamadan önce, plânlama ve organizasyon aşamasında tanışmış olmanız gerekir. Almanya’da bulunduğunuz süre içerisinde Yabancı Öğrenci Ofisi çalışanları, bürokratik formalitelerin çözümünde, başka zorunlu durumlarda size hukuki destekte bulunur ve barınma yeri bulmanızda yardımcı olur.

Yönlendirme faaliyetleri: Birçok Yabancı Öğrenci Ofisi, sömestre başlamadan 1-3 hafta önce yabancı öğrenciler için yardımcı programlar düzenler. AStA’nin (Allgemeiner Studierendenausschuß) ve enstitülerin de bu tür programları vardır. Bu bilgilerle yetinmeyip, okul arkadaşlarınızla doğrudan temas kurarak ihtiyaç duyduğunuz konularda bilgi almanızda büyük yarar vardır.

Yüksek Öğrenim Danışma Merkezi (Die Zentrale Studienberatung)

Bu kuruluş, öğrencileri yüksek öğrenimle ilgili genel sorunlar ve yüksek öğrenim yollarının içeriği, düzenlenmesi ve koşulları hakkında bilgilendirir. Bazı yüksek okullarda (örneğin; Saarland Üniversitesi) bu merkez, yabancı öğrenciler için de görevlidir, ancak bu istina birkaç yüksek okulda böyledir.

Bölüm Danışmanlığı (Fachberatung)

“Bölüm Danışmanlığı” hizmetleri, bağımsız enstitülerde çoğunlukla yüksek okul asistanları tarafından yürütülür. Burada görevli asistanlardan, bölümünüzde yüksek

öğrenim, bölümünüzün özellikleri ve bunlardan baska, kaynaklar ve nasıl uzmanlasabileceğiniz hakkında önemli bilgiler alabilirsiniz.

Psikolojik Danisma Merkezi (Die psychologische Beratungsstelle)

Soru: Psikolojik bir sorunun olursa nereden yardım alabilirim?

Cevap: “Psikolojik Danisma Merkezi”, öğrencilere psikolojik problemlerinde yardımcı olur. Sıkça görülen sorunlar; öğrenme güçlüğü, sınav korkusu, yalnızlık ve ruhsal bunalımlardır. Adınız ve psikologa anlattıklarınız aranızda sır olarak kalır. “Psikolojik Danisma Merkezi”nin adresini öğrenci rehberinde bulabilirsiniz veya “Üniversite Sosyal İşler Servisi”nden (Studentenwerk) ve AStA’dan alabilirsiniz.

Stajyerler Dairesi (Praktikantenamt)

Soru: Almanya’daki yüksek öğreniminiz sırasında bir staj yapmak istiyor musunuz veya zorunda mısınız?

Cevap: “Stajyerler Dairesi” (Praktikantenamt) sizi uygulama yapılabilecek yerler hakkında bilgilendirecektir. Bunun dışında, bu hususla ilgili olarak **Yabancı Öğrenci Ofisi (Akademisches Auslandsamt)** ile AEGEE, AIESEC, IAESTE gibi öğrenci organizasyonlarına ve (Weyerstraße 79-83, 50676 Köln, Tel: (+49/221) 20 98-0, Faks: (+49/221) 20 98-1-11) adresinde bulunan “**Carl-Duisberg-Gesellschaft e.V.**” adli kurulusu danisabilirsiniz. Teknik bir alanda eğitim görenlerin, “Alman Mühendisler Birliği-VDI” tarafından hazırlanan “**Diploma Çalışması ve Uygulama Borsası**” (Die Börse für Diplomarbeiten und Praktika) adli haber bültenine göz atmasında yarar vardır. Bu konu ile ilgili tüm bilgilere ve tekliflere “**VDI nachrichten**” adı altında aşağıda verilen internet adresinden ulaşabilirsiniz: <http://www.vdi.de>

Sınav Daireleri ve Dekanliklar

Soru: Yüksek okullarda gerçekleştirilen sınavları yüksek okulun hangi birimi düzenlemektedir?

Cevap: Almanya’da yüksek okul bitirmenin **akademik** ve **resmî** olmak üzere iki şekli vardır:

➤ Lisans diploması, mastır ve doktora mezuniyetleri, Fakülte/Bölüm Dekanlığı veya Fakülte Sınav Dairesi tarafından gerçekleştirilir. Uluslar arası lisans (Bachelor’s degree) ve mastır (Master’s degree) mezuniyetleri ile ilgili sorunlarda yüksek öğrenim koordinatörünüze veya danışman hocanıza başvurmanız gerekir.

➤ Devlet sınavı (Staatsexamen), üniversite mezunu kişilere Almanya’da yüksek devlet görevlerine girebilme ve devlet denetimindeki bazı meslekleri (Öneğin; eczacılık,

SORULARLA ALMAN EGITIM SISTEMI

hekimlik, öğretmenlik, avukatlık ...gibi) icra edebilme hakkını kazandırır. Sayet devlet sinavi, yaptığınız yüksek öğrenimin tanınması ve başvuru tarihleri hakkında sorunuz varsa, bunun için doğru adres; “Devlet Sınav Dairesi”dir (Staatliche Prüfungsamt).

Öğrenci Temsilcilikleri

Soru: *Yüksek okul öğrencilerinin kurduğu dernekler hakkında bilgi verebilir misiniz?*

Cevap: Daha önce aynı sorunlarla karşılaşan ve aynı sorunları bizzat yaşayan okul arkadaşlarınız, size birçok konuda daha iyi yardımcı olabilir. **AStA**, **UStA** ve **StuRa** adlı kuruluşlar, öğrencilerin özerk yürütme organlarıdır. Bu organlar, yüksek okul içinde ve dışında, hükümet ve diğer kuruluşlar nezdinde öğrencilerin haklarını savunur. AStA ve UStA'ya bağlı Sosyal İşler Subesi, Kültür Kubesi ve Yabancılar Subesi raporlar hazırlayarak görüşlerini kamuoyuna duyurur. Her öğrenci bu raporların hazırlanmasında görev alabilir. AStA, UStA ve StuRa; sportif, kültürel ve boş zaman programlarının gerçekleştirilmesi için çalışıp, nasıl ve nerede bir iş veya barınma yeri bulunabileceği hususunda öğrencilere tavsiyelerde bulunur. Bu kuruluşlar, başka şehirlere birlikte yolculuk yapma (Mitfahren) imkânları sunar ve bilgisayar kursları organize eder, güncel ve önemli konularda bilgilendirmelerde bulunur. Birkaç AStA, yabancı öğrenciler için Almanca kursu da düzenlemektedir. AStA, UStA ve StuRa ile ilişki içinde olmak her zaman yararınıza olur.

Bölüm Öğrenci Grubu (Fachschaft)

Bu grup, bölüm öğrencilerinden oluşur ve bölüm öğrencilerinin haklarını savunur. “Bölüm öğrenci grubu” temsilcileri, sömestre başında yeni öğrenciler için bilgilendirme çalışmaları gerçekleştirir. Söz konusu grup sizi de memnuniyetle üyeliğe almaya hazırdır. Eğer “Bölüm Öğrenci Grubu”nuz, daha çok politik bir amaç güdüyorsa, gruba angaje olup olmayacağınıza veya ne şekilde angaje olacağınıza kendiniz karar vermelisiniz.

Kontakt Kurma ve Kaynasma Ortamları

Öğretim Üyelerinin Görüşme Gün ve Saatleri

Soru: *Öğretim üyeleri ile öğrencilerin görüşmeleri nasıl düzenlenmektedir?*

Cevap: Her hoca, haftanın bir gününü düzenli olarak öğrencilerle görüşmeye ayırır. Ne yazık ki, birçok Alman üniversitesinde işlerin çok yoğun olması yüzünden artık doçentler ve profesörlerin her öğrenciyle yeterince meşgul olmaları mümkün olamamaktadır. Genellikle öğretim üyelerinin görüşme saatleri kısa ve haddinden fazla dolu olmaktadır. İsmen tanınmadığınız duygusuna kapılmamız motifasyonunuz bakımından olumsuz bir durum olur. Bu nedenle beklemeye razı olarak hocalarla görüşüp, talebinizi kısa ve

inandirici bir sekilde ortaya koyunuz. Öğrenciler ne istediklerinden emin iseler, yüklerinin agirligina ragmen öğretim üyeleri bundan sikâyetçi olmazlar.

Yüksek Öğrenim Yapmak ve Baglanti Kurmak: Bulusma Yeri Yüksek Okul

Soru: *Diger öğrencilerle saglikli kontak kurabilmem için tavsiyeleriniz var mi?*

Cevap: Birkaç yüksek okul, çok büyük bir öğretme ve öğrenme isletmesidir. Her seyden önce öğrencilerin diger öğrencilerle tanisma imkânî bulmaları pek kolay olmaz. Yüksek okullarda gerçekleştirilen yönlendime faaliyetleri genellikle bu hususlarda çok yardımcı olur, ancak bu faaliyetler her yüksek okulda gerçekleştirilmemektedir. Fakat siz hemen endiseye kapılmayin; çünkü diger öğrencilerle kontak kurmak ve arkadaş edinmek için sayisiz fırsatınız olacaktır.

Okul Arkadaslariyla Çekinmeden Diyalog Kurunuz

Almanya'daki yüksek öğreniminiz sirasinda "Mensa" da (yemekhane) veya basvuru yerlerinde sik sik kuyrukta beklemek zorunda kalacaksınız. Birçok öğrenci (Alman öğrenciler de) yüksek okulda sizin kadar yabancilik çekerler ve ilk adimi baskasinin atmasindan mutluluk duyarlar. Bu tanisikligi bir kafeteryada birkaç kez kahve içerek ilerletmek mümkündür. Kontak kurmanızda size yardımcı olabilecek olusumların baslivalari asagida siralanmistir. Bunlardan bir kısmi okulların içinde, bir kısmi ise okulların çevresinde bulunur:

Bölüm Öğrencilerinin "Düzenli Sohbet Toplantilari" (Stammtisch)

Bazi "Bölüm Öğrenci Gruplari" (Fachschaft), "Kneipe" olarak adlandırilan belli bir kahvehane/lokantada düzenli bölüm toplantilari (Stammtisch) düzenlerler. Burada yüksek öğrenim veya bos zamanlari degerlendime hakkında bazi tavsiyeler alabilir veya diger öğrencilerle söylesebilirsiniz.

Yüksek Okul Gruplari (Hochschulgruppen)

Her yüksek okul bünyesinde öğrenciler ilgi alanlarına göre degisik gruplar olustururlar. Farkli öğrenci kultüpleri, politik gruplar, üniversite korolari, orkestralar, tiyatro ve daha birçok sey vardır. AStA veya "Merkez Öğrenci Danismanligi"ndan (Zentrale Studienberatung) konu hakkında bilgi alabilirsiniz.

Yüksek Okullarda Spor

SORULARLA ALMAN EGITIM SISTEMI

“Akademik Spor Dairesi” ve AStA, yalnızca spor bölümü öğrencileri için olmayan birçok spor kursları düzenlemektedir. Programları AStA/UStA/StuRa, “Akademik Spor Dairesi”nden temin edilebilecek bu kursların büyük bir kısmına harç ödemeden devam etmek mümkündür.

Yüksek Okul Dinî Cemaatları

Her üniversite bünyesinde Katolik, Protestan ve diğer dinlere ait cemaatlar bulunur. Bu cemiyetlerde yalnız dinî meseleler söz konusu edilmez; aynı zamanda geziler, kutlamalar, tartışmalar ve programda yer alan başka birçok faaliyet gerçekleştirilir. Bu cemiyetlerin adreslerini öğrenci kılavuzunda (Studienführer) bulabilirsiniz.

Yabancı Kültür Enstitüleri

Yabancı kültür enstitüleri yabancı ülkelerden gelen diğer öğrencilerle, başka ülke vatandaşları ile ve Alman öğrencilerle tanışmak için çok uygun mekânlar sunar. Buralarda konferanslar yanında, okuma ve söz konusu ülkenin kültürüyle ilgili diğer bazı etkinlikler yapılır ve orijinal filmler gösterilir. Eğitim ve hoş vakit geçirmek için bu kuruluşlar çok uygun yerlerdir.

Uluslar Arası Öğrenci Organizasyonları:

Bu kuruluşlar, yeni arkadaşlar edinmenin yanında potansiyel işverenlere kontak için önemli bir adıdır:

➤ **AECEE** (Association des États Généraux des Étudiants de l'Europa) adlı kuruluş, bütün Avrupa yüksek okullarının ve fakültelerinin bir öğrenci kuruluşudur. Bu kuruluş, uluslar arası konferanslar, tiyatro festivalleri, dil kursları ve heyecan verici diğer bazı faaliyetleri organize eder. Bağlantı kurmak için adres, telefon ve diğer bilgiler şöyledir:

AECEE, P.O. Box 72, B-1040 Brüssel- Etterbeck 1,

Tel: (++ 32/2) 736 64 66, Faks: (++ 32/2) 736 73 54,

Elektronik posta: office@aegee.org,

İnternet: <http://www.aegee.org>

➤ **AIIESEC** (Association Internationale des Étudiants en Sciences Économiques et Commerciales) adlı kuruluş, işletme/ekonomi dalında dünyanın en büyük öğrenci kuruluşudur. Yerel komitelerin adreslerini, ekonomi bilimcileri bölüm grubundan veya aşağıdaki internet adresinden öğrenebilirsiniz: <http://www.de.aieec.org>

➤ **ELSA** (European Law Association) meslekte yeni hukukçulara seminerler, konferanslar, kısa süreli değişim programları düzenler. Bağlantı kurmak için adres, telefon ve diğer bilgiler şöyledir:

ELSA-Deutschland e.V.,

Rohrbacher StraÙe 20, 69115 Heidelberg,
Tel: (++49/6221) 60 14 58, Fax: (++49/6221) 60 14 59,
Elektronik posta: buvo@uni-bayreuth.de

Yüksek Okul Öğrencileri Arası Temas Grupları (Studentenverbindungen)

“Yüksek okul öğrencileri arası temas grupları”, 19. yüzyıl sonları ile 20. yüzyıl başlarında ivme kazanmıştır. Bu grupların başka oluşumlarda pek bulunmayan kendine has gelenekleri vardır; örneğin bunların bazıları yalnızca erkekleri üye olarak kabul etmektedir. Bazıları her şeyden evvel keyifli bir öğrenci yaşantısına hizmet ederken, bazıları da politik amaçlar güder, sportif faaliyetler veya çevre koruma eylemleri gerçekleştirir. Bu gruplara dahil olmanın avantajı, üyelerine uygun koşullarda barınma yeri sunmasıdır.

Uluslar Arası Öğrenci Kimliği

Soru: *Uluslar arası öğrenci kimlikleri ne işe yarar?*

Cevap: Yukarıda bahsedilen kayıt işlemlerinden sonra “AStA”, “UStA” veya “StuRa” olarak isimlendirilen öğrenci temsilciliklerine ugrayıp, aşağıda sıralanan kimlikleri sembolik bir harç ödeyerek alabilirsiniz:

➤ Uluslar arası Yüksek Öğrenim Öğrenci Kimliği (ISIC): Bu kimlikle Almanya dışında kamuya açık yerler için indirimli giriş bileti ve toplu taşıma aracı bileti temin etme hakkından yararlanabilirsiniz.

➤ FIYTO-Kimliği (Federation of International Youth Travel Organisation): 26 yaşını doldurmamış bulunan yüksek öğrenim öğrencileri, bu kimlikle Almanya dışındaki konaklama tesislerinden tenzilâti olarak yararlanabilirler.

➤ Alman-Fransız Sosyal Kimliği (Deutsch-Französischer Sozialausweis): Fransa dostları bu kimlikle tatillerde Fransız yüksek okullarının yemekhanelerinde yemek yiyebilir ve boş yer olduğu takdirde Fransız öğrenci yurtlarında barınabilirler.

Kütüphaneler ve Bölüm Kitaplıkları

Üniversite Kütüphaneleri

Soru: *Üniversite kütüphanelerinden nasıl yararlanabilirim?*

Cevap: Üniversite kütüphaneleri, üniversite bünyesinde tüm bölümlerle ilgili kitap, dergi ve diğer kaynakların bulunduğu en büyük kütüphanedir. Bilgilendirme bültenlerinde (Informationsblätter) ödünç kitap alma usulleri hakkında bilgi verilir ve sömestre başında da bu usül gösterilerek öğrencilere izah edilir. Eğer üniversite kütüphanesinde aradığınız kitap yoksa veya ödünç verildiyse, kütüphane yönetimi bu kitabı sizin için başka bir kütüphaneden temin edebilir. Yüksek okulların bölümlerinde ana kaynak olarak kullanılan

SORULARLA ALMAN EGITIM SISTEMI

kitaplardan, kütüphanede çok sayıda bulundurulur, buna rağmen bu kitaplar kısa süre içerisinde kalmayabilir, çünkü bu eserler bir çok öğrenci tarafından ödünç alınırlar.

Bölüm Kütüphaneleri

Bölüm kütüphaneleri, genellikle bölümlere bitişik bir yerde bulunur ve bölüm için gerekli olan sözlük, el kitabı gibi temel kaynakları öğrencilerin hizmetine sunar. Kitaplar sürekli olarak öğrencilerin yararlanmasına hazır durumda bulunması gerektiğinden; genellikle eserlerden kütüphane içerisinde yararlanmak prensiptir ve bu nedenle bazı kitaplar öğrencilere ödünç verilmez.

Tavsiye: Aradığınız bir kitabı yüksek okulunuzdan temin edemezseniz, yüksek okulunuzun bulunduğu yerdeki bir araştırma merkezinde bulmanız mümkün olabilir. Yüksek okul kütüphanelerinden başka, her şehirde iyi donatılmış bir şehir kütüphanesi (Stadtbibliothek) bulunur.

Bilgisayar, İnternet, Elektronik Posta

Soru: *Yüksek okullarda bilgisayar, internet, elektronik posta gibi hizmetlerden nasıl yararlanabilirim?*

Cevap: Birçok yüksek okul, öğrencilerin çeşitli programları kullanarak çalışabileceği bilgisayar salonları kurmuştur. Bundan başka, yüksek okulların elektronik bilgi işlem merkezleri'nin (Hochschulrechenzentren-HRZ) çoğu öğrencilerine bilgisayar salonları ve bilgisayar kursları sunmaktadır. Buna rağmen bazı öğrenciler özel bilgisayarlarını zorunlu bir ihtiyaç olarak kabul etmektedir. Evrensel iletişim ağı devri Almanya'da çoktan beri kendini göstermeye başlamıştır. Elektronik posta ve FTP'nin hızla yayılmasından sonra "www" adeta patlama derecesinde yaygınlaşmıştır. Birçok yüksek okulda öğrenciler, istemeleri hâlinde internet ve elektronik posta olarak kullanabilecekleri bir "Student-Mail" den yararlanabilirler. Yabancı Öğrenci Ofisi (Akademisches Auslandsamt) de ve hatta öğrenci yurtları, kısmen de olsa öğrencilerin "www" sahibi olmasına imkân tanımaktadır.

Önerdiğimiz İnternet Adresleri:

- <http://www.tuerkinfo.de> adresindeki web sayfasında; yüksek öğrenimlerini Almanya'da sürdürmek isteyen Türk öğrenciler için gerekli bilgiler yer almaktadır. Finansal bilgiler, vize ve üniversite başvurusu prosedürü, ikametgah, öğrenci yurtları, dil okulları, hazırlık kursu (Studienkolleg) gibi birçok soruya bu adreste cevap bula bilirsiniz.
- <http://campus-voico.com>: Avrupa üniversiteleri hakkında güncel bilgilerin yer aldığı bu adresten; is, uygulama ve öğrencilerin ihtiyaç duyduğu başka konular üzerine haberlere ulaşmanız mümkündür.
- <http://www.faz>: İlgili duyan öğrenciler için teori ve uygulama arasındaki bağlantılara ve sempozyumlar hakkında bilgilere bu adresten ulaşmak mümkündür.

- <http://www.iicm.edu/Cref.m> 10: “Meyer Lexikon” veya “Langenscheid İngilizce-Almanca sözlük” gibi belli basli Alman basvuru kaynagina ulasmak bu adresten mümkündür.
- <http://uni-muenster.de/SoWi/studies>: Öğrenciler için bilimsel çevrelere bu adresten ulasmak mümkündür.
- <http://www.<pressname>.de>: Eger <pressname>isareti yerine “spigel”, “zeit”, “handelsblatt”, “taz”, “süddeutsche”, “welt”... gibi somut bir yayin adi konursa; yayin kuruluşlarının “online” hizmetlerine ulasilabilir.
- <http://intl.fh-pforzheim.de/univision>: Pforzheim Meslek Yüksek Okulu Yabancı Öğrenci Ofisi “WWW Server”i, bütün dünyadaki yüksek okullara kayıt işlemlerini alisilmisin disinda kolaylastirir.

Yüksek Okullarda Sosyal Hizmetler

Mensa (Yemekhane)

Soru: *Yüksek okullarda bulunan yemekhanelerden nasıl yararlanabilirim?*

Cevap: Yüksek okul yemekhaneleri (Mensa), Üniversite Sosyal Hizmetler Servisi (Studentenwerk) tarafından korunur ve yasatilir. Bu yemekhanelerde yemekler kaliteli, ucuz ve çok çeşitli olur. Hergün, birçok yemek çeşidi tercihinize sunulur, bunların arasında vejetaryenler için etsiz yemekler ve salatalar da bulunur. Yüksek okul yemekhanelerinin (Mensa) birkaçında müslümanlar ve diğer din mensupları için de özel yemek çıkarilir. Çogu yerde aksamları da bu yemekhanelerde sıcak yemek yiyebilirsiniz. Finansmanina devletin katkida bulunduğu bu yemekler, çeşitli türlerde siniflandırilmistir ve 2.- DM ile 6.- DM arasında bir ücret karşiliginda sunulur. Kendi kusuru disinda bir nedenle maddi sikinti içine düşmüş olan sınırlı sayıda öğrenciye Üniversite Sosyal Hizmetler Servisi (Studentenwerk) ücretsiz yemek imkânı sunmaktadır.

Barınma Yeri: Yurt, Ev

Soru: *Almanya’da barınma yeri bulmak için ne yapmalıyım?*

Cevap: Almanya’da öğrenciler için barınma en ciddi sorunların başında gelmektedir. Bu nedenle yüksek okula kayittan hemen sonra barınacak yer aramaya baslamanizi tavsiye ediyoruz. Almanya’da öğrenci yurtlarına (Studentenheim) basvurmak için bir yüksek okulun Almanca kursu, hazırlık sinifi (Studienkolleg) ya da esas öğretimine kayıtlı olmak gerekmektedir. Yurtlarda yer bekleme süresi genellikle bir yıldır. Yurtlarda barınma ücreti 300.- DM ile 500.- DM (isınma, su, elektrik dahil) arasında degismektedir. Ne yazık ki, “Akademisches Auslandsamt” ve AstA’nin (Allgemeiner Studentenausschuß) imkânları kısıtlıdır. Yerel gazetelerin cumartesi baskılarında çok sayıda kiralık ev ilanı bulabilirsiniz.

SORULARLA ALMAN EGITIM SİSTEMİ

Gazetelerin basıldığı yere gidip, gazeteler bayilere dağıtılmadan gazeteyi almak ve uygun ev ilânları için ilâni verenleri telefonla arayarak ev bulmak daha kolay olabilir. Üniversite içinde çeşitli yerlerde bulunan öğrenci panolarında (Schwarze Bretter) çeşitli konularda olduğu gibi barınma yeri hususunda da ilânlar bulabilirsiniz. Ev tutarken kiracılardan bir veya iki aylık kira tutarı depozit talep edilir. Almanyada bir kaç öğrenci bir araya gelerek ev kiralamaktadır, bu evlerde her öğrenciye müstakil bir oda olur; ancak mutfak, banyo ve tuvalet ortak kullanılır. Oturduğunuz evi boşaltmak için üç ay önceden ev sahibine yazılı “boşaltma bildirim” (Mietvertragskündigung) vermeniz gerekir, aksi hâlde fazladan kira ödemek zorunda kalırsınız.

Üniversite Sosyal İşler Servisi (Studentenwerk) ve Yabancı Öğrenciler İçin “Paket Servis”

Soru: Üniversite Sosyal Hizmetler Servisi’nin öğrencilere sunduğu hizmetler hakkında bilgi verebilir misiniz?

Cevap: Üniversite Sosyal İşler Servisi (Studentenwerk), yüksek okul öğrencilerinin sosyal çıkarları ile meşgul olur, onlara barınma yerleri sağlar ve sosyal danışmanlıkta bulunur. Sosyal İşler Servisi ayrıca yabancı öğrenciler için özel bir “Paket Servis” geliştirmiştir, bu servisle Alman yüksek okullarına giris ve Almanya’da yaşamak önemli ölçüde kolaylaştırılabilir. Paket aşağıda belirtilen hususları içermektedir:

- Öğrenci yurdunda bir oda,
- Yüksek okul yemekhanelerinden (Mensa) yararlanma,
- Sosyal harç ve sömestre toplu tasima kartı,
- Danışman hocaların programı ve kültürel bilgilendirme.

“Paket Servis”in aylık ücreti 400.- DM ile 500.- DM civarındadır. Bu paketten yararlanılmazsa zaten yalnızca oda kirasi olarak bu miktardan daha fazla para ödemek durumunda kalırsınız. Eger arzu ederseniz, yüksek okulunuzun Sosyal İşler Servisi sizin için yasal veya özel sağlık sigortası ile kaza ve zorunlu kaza sigortası işlemlerinizi organize eder. “Paket servis” çok iyi işlemektedir; ancak “dikensiz gül değildir”. Kural olarak bu paket altı ay aylık verilir ve “Sosyal İşler Servisleri”nden bazıları bu hizmeti sunmaktadır ve kontenjan sınırlıdır. Bu durumda yüksek okulunuzun Sosyal İşler Servisi’ne başvuru için diğerlerinden çabuk davranmanız veya aşağıdaki adrese müracaat etmeniz gerekmektedir:

Deutsches Studentenwerk (DSW),

Weberstraße 55, 53113 Bonn,

Tel: (+49/228) 269060, Faks: (+49/228) 26 90 639

Elektronik posta: dsw@studentenwerke.de.

Soru: Alman vatandasi olmayan yüksek okul öğrencileri burs alabilir mi?

Cevap: Alman yüksek okulları kendisi doğrudan burs vermez, fakat yabancı öğrencilere de burs veren bölgeler üstü kuruluşlar vardır. Alman Akademisyen Mübadele Hizmeti’nin (Deutscher Akademischer Austauschdienst-DAAD) verdiği burslar hakkında,

Almanya'nin yurt disindaki diplomatik temsilciliklerinden ve Goethe Enstitüleri'nden (Alman Kültür Merkezi) bilgi alınabilir. Bu temsilcilikler öğrenci adaylarına, başvuru ön şartları, başvuru zamanı ve başvuruda bulunulacak makam hakkında bilgi verirler. Almanya'da Alman öğrenciler ve özel şartlarda yabancı öğrenciler de *BAföG* adıyla bilinen 'Eğitimi Tesvik Kanunu'na (*Bundesausbildungs-förderungsgesetz*) göre mali yardım alırlar. Burs konusunda, "DAAD"ın yayınlamış olduğu "*Förderungsmöglichkeiten für ausländische Hochschulangehörige*" adlı broşürde daha geniş ve güncel bilgi bulabilirsiniz.

Çalışma İmkânı

Soru: *Almanya'da bir iş bulup çalışarak yüksek öğrenim yapmam mümkün müdür?*

Cevap: Öğrenim süresince masraflarınızın finansmanını mutlaka daha Türkiye'de iken güvence altına almanız gerekmektedir, çünkü gerek Alman konsoloslukları ve yüksek okullar, gerekse Yabancılar Dairesi (Ausländerbehörde) sizden geçim masraflarınızı karşılayacak paranızın olup olmadığına dair belge sorabilir. Tüm öğrenim süresinin masrafları garanti altına alınmamışsa, Almanya'ya gelmeniz doğru olmaz; Almanya'da "öğrenci statüsünde oturma izni" ile düzenli olarak çalışıp para kazanmanız yasal olarak mümkün değildir. Ancak tatil aylarında belli sürelerle çalışmanıza izin verilir. Örneğin; bizim görev bölgemiz Rheinland/ Pfalz ve Saarland eyaletlerinde üniversite öğrencileri, tatil zamanı kendi imkânları ile iş bularak 3 ay çalışabilir. Bu uygulama her eyalette farklı olabilmektedir.

Yüksek Öğrenim ve Araştırma Bursları

Alman yüksek okullarının ortak bir kurumu olan "Deutscher Akademischer Austauschdienst-DAAD", özellikle bilim adamı ve öğrenci değişimi yoluyla yüksek okulların yabancı yüksek okullarla olan ilişkilerini destekler. Alman Akademisyen Mübadele Hizmeti'nin programları, tüm ülkelere ve tüm bilim dallarına açıktır ve yabancı öğrenciler de Alman öğrenciler gibi bu programlardan yararlanırlar. DAAD, bilgilendirme, yayın programları, danışmanlık ve koruma yardımları gibi bir seri etkinlikle Alman üniversitelerinin yabancılara yönelik çalışmalarına destekte bulunur ve yurt dışında kültür politikasının şekillenmesinde danışmanlık eder.

Alman Akademisyen Mübadele Hizmeti'nin bursları, tüm bilim dalları, müzik ve güzel sanatlar bölümü öğrencisi olan gençlere verilir. Genç bilim adamları ve yüksek okul hocaları, Alman Akademisyen Mübadele Hizmeti'nin eski bursiyerleri ve bir yüksek okul hocasının rehberliğinde yapılan grup gezileri de DAAD tarafından desteklenir. Bu destek, genellikle Dis İşleri Bakanlığı tarafından resmî kaynaklardan

SORULARLA ALMAN EGITIM SISTEMI

finanse edilir. Bursların dağıtımı yapılırken; başvuru sahibinin bransındaki yeterliliği ve kişisel uygunluğu ölçülür. DAAD Seçme Komisyonu, her şeyden önce adayın akademik başarılarını, yüksek okul hocalarının referanslarını ve yüksek öğreniminin ve araştırma projelerinin niteliklerini anlatımını dikkate alır. Burslar, Almanya’da resmen kabul edilen tüm bilim ve sanat dalları için verilir. Üniversite dışında bir araştırma kuruluşunda gerçekleştirilen çalışmalar da bursla desteklenir.

Alman Akademisyen Mübadele Hizmeti’nin burslarına başvuru için en küçük yaş 18, en büyük yaş 32 dir. (Bazı sanat dallarında bu kural uygulanmaz.) Yüksek öğrenime yeni başlamış olanlara DAAD tarafından destek verilmez.

Alman Akademisyen Mübadele Hizmeti’nin bursları için nereye ve ne zaman başvurulabileceğini Türkiye’de araştırıp öğrenmeniz gerekir. Türkiye’deki Alman temsilciliklerinden ve Alman Akademisyen Mübadele Hizmeti’nin Almanya dışındaki bürolarından (bkz. Alman Akademisyen Mübadele Hizmeti’nin yurt dışındaki büro adresleri bölümü) bu hususta bilgi alabilir ve başvuru formlarını temin edebilirsiniz.

Burs vermek için adaylar arasından seçme yapılırken, seçme kriterleri olarak aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurulur:

1. Şimdiye kadar elde edilen yüksek öğrenim ve sınav başarıları, uzmanlık dalı bilgileri,
2. Başvuru sahibinin bir Alman yüksek okul hocasından bilimsel danışmanlık yapma sözü almış olması, Türkiye’deki üniversite ile Almanya’daki enstitü arasında kontak kurulması,
3. Almanca lisan bilgisi,
4. Yurt dışında bulunmak için öneme sahip genel kişilik özellikleri,
5. Projenin Türkiye’nin politik gelişme seyri için önemi,
6. Almanya’da edinilen deneyimlerin Türkiye’de kullanılabilirliği.

Nihâî seçme, Bonn’da yüksek okul öğretim üyelerinden oluşan bir komisyon tarafından yapılır. Burs için yapılan başvuruların ön seçimleri; başvuru sahibinin yaşadığı ülkede bir alt komisyon tarafından yapılır. Bu komisyon; söz konusu ülkeden yüksek okul öğretim üyeleri (özellikle Alman Akademisyen Mübadele Hizmeti’nin ve Alexendar von Humbolt Vakfı’nın eski bursiyerleri olmasına dikkat edilir), Alman Akademisyen Mübadele Hizmeti’nin yabancı ülkelerde temsilcisi olan yüksek okul hocaları, Goethe Enstitüsü’nün öğretmenleri ve yetkili bakan ve Alman Akademisyen Mübadele Hizmeti’nin ortak çalıştığı kuruluşlar; gereği hâlinde Bonn’da bulunan Alman Akademisyen Mübadele Hizmeti (DAAD)

merkezinin temsilcilerinden veya Alman Akademisyen Mübadele Hizmeti'nin yurt dışı bürolari yetkililerinden olusur.

Basvuru için gerekli evrak: Basvurunun isleme konabilmesi için basvuru evrakinin tamamının hazır olması istenir. Eksik evrakli başvurular Alman Akademisyen Mübadele Hizmeti (DAAD) tarafından isleme alınmaz, böyle başvurular degerlendirme dışı bırakılır. Hangi program için hangi evrakin istendigine dair yeterli bilgiyi, söz konusu programların açıklamalarında bulabilirsiniz.

Almanca lisan bilgisi: Gerekli Almanca lisan bilgisi seviyesi, öngörülen yüksek öğrenim ve araştırma projelerine bağlıdır. Yabancı yüksek okul öğrencilerinin Alman yüksek okullarında öğrenim yapabilmeleri için, kısaca DSH olarak adlandırılan sinavi vermeleri gerekir. Bu sınavda, öğrencilerin "Mittelstufe III" seviyesini bitirmiş olup olmadıkları ölçülür. (Bu seviyeye, Goethe Enstitüsü'nün 700-900 saatlik dersinden sonra ulaşmaktadır.) Yabancı öğrencilerden, ülkesinde tüm dersleri Almanca yapılan bir okuldan mezun olanlar ile aşağıdaki dil belgelerinden birisine sahip olanlar, DSH sınavına girmeden yüksek okula kayıt yaptırabilirler:

- KMK (Stufe II),
- "Kleines Deutsche Sprachdiplom",
- "Großes Deutsche Sprachdiplom",
- Goethe Enstitüsü "Zentrale Oberstufenprüfung" diploması.

Bursun sağladığı parasal imkânlar: Genel olarak, belirlenen aylık burs ödemeleri yanında; seyahat masrafları, sağlık, kaza ve malî sorumluluk sigortası Alman Akademisyen Mübadele Hizmeti (DAAD) tarafından ödenir. Bursiyere ödenen aylık burs miktarı, bursiyerin akademik statüsüyle bağlantılıdır. Bazı programlarda, bursluluk süresi için toptan ödeme yapılabilir.

Özel uyarı: Kendisine burs verilen kimse, burs süresinden daha uzun süre Almanya'da öğrenim yapacaksa; bursiyerin konu hakkında Alman Akademisyen Mübadele Hizmeti (DAAD) ile yazılı bir anlaşma yapması gerekir; böyle bir anlaşma yoksa bursiyer, burs süresi bitiminde ülkesine dönmek zorundadır. (Avrupa Birliği ülkelerinden gelenler hariç) Alman Akademisyen Mübadele Hizmeti'nden burs alan bursiyerler, burs veren diğer özel kuruluslardan ve devletin diğer kurumlarından aynı zaman dilimi içinde ayrı bir burs alamaz. Başka bir ülkenin bursiyere maddî desteği varsa, bu miktar burstan düşülür. Bursiyerlerin ek mesgalesi ancak Alman Akademisyen Mübadele Hizmeti'nin izni ile mümkündür.

SORULARLA ALMAN EGITIM SISTEMI

Alman Akademisyen Mübadele Hizmeti (DAAD) Burslar

- Yillik burs,
- Çalışma ortaklığı içinde doktora çalışması bursu,
- Gelişmekte olan ülkeler bazında ek yüksek öğrenim dalları bursu,
- Yabancı hukukçular için burs,
- Kısa süreli araştırma bursları,
- Yabancı bilim adamlarının yüksek öğrenim ikâmeti ve eski yillik bursiyerlerin daveti için burs,
  - Alman dili ve edebiyatı ana bilim dalı öğrencileri için sömestre bursu,
  - Yüksek okullar yaz kursu,
  - Goethe Enstitüsü'nde yaz kursu ve dil kursu bursları.

Yukarıda yer alan bursların hedef kitlesi, zamanı ve süresi, başvuru için gerekli evrak/belgeler, özel yetenek dalları için özel uyarılar, özel şartlar, verilen burs miktarı, hangi ülkelerden yüksek okul öğrencilerine/bilim adamlarına bursun açık olduğu ve konu hakkında diğer bilgileri Alman Akademisyen Mübadele Hizmeti'nin yayınlamış olduğu "Förderungsmöglichkeiten für ausländische Hochschulangehörige" adlı broşürün "Studien-und Forschungsstipendien" bölümünde bulabilirsiniz.

Vakif ve Derneklerin Burs Destegi

Alman Akademisyen Mübadele Hizmeti (DAAD) dışında bazı kuruluşlar da yabancı öğrencilere burs vermektedir. Bu kuruluşlardan bazılarının adı, adresi, burs amacı ve başvuru şartları aşağıda verilmiştir. Başvuru tarihi, burs miktarı, burs süresi ve istenilen evrak hakkında bilgilere aşağıda verilen adres ve telefon numaralarından ulaşabilirsiniz:

1) Alexander von Humboldt-Stiftung

(Alexander von Humboldt Vakfı)

Jean-Paul-Strasse 12, D-53173 Bonn

Tel: (+49)228/833-0 Telefaks: (+49)228/833-212

select@alex.avh.uni-bonn.de

Bursun amacı: Alexander von Humboldt Vakfı (Alexander von Humboldt-Stiftung), doktorasını tamamlamış ve 40 yaşını geçmemiş seçkin yabancı bilim adamlarına, Almanya'da uygulayacakları ve kendi seçtikleri bir araştırma projesi için burs verir. Bu burslar, uluslar arası bir yarışma sonucu dağıtılır ve tüm dünyadan bilim adamları başvuruda bulunabilirler. Vakıf tarafından her yıl 500

arastirma bursu verilir, Alexander von Humboldt Vakfi'nin arastirma burslari, yalnızca somut projelerin yürütülmesi ve proje ile ilgili olarak Almanya'da ikamet etmek için verilir. Basvuru sahibi, arastirma projesini ve arastirma çalışmalarını yürüteceği Alman kuruluşunu kendisi belirler. Basvuru sahibinin, Alexander von Humboldt Vakfi'na başvuruda bulunmadan önce; projeyi yürüteceği bilimsel kurum ile ayrıntıları görüşüp, zaman planlamasını yapması gerekir.

Basvuru kosullari: Alexander von Humboldt Vakfi bursu için; 40 yaşını geçmemiş doktora veya dengi bir akademik kariyere sahip genç bilim adamları başvurabilir. Basvuru sahiplerinin, bilimsel arastirmalarını dünya bilim çevrelerinde kabul gören bir bilimsel yayın ile kanıtlamaları istenir.

2. Deutsches Komitee der AIESEC e.V.

(Association Internationale des Etudiants en Sciences Economiques et Commerciales)

Subbelratherstr. 247, D-50825 Köln

Tel: (+49/221)551056 Telefaks: (+49/221)5507676

Elektronik posta: nc@de.aiesec.org

Basvuru kosullari: Basvuru sahiplerinin bir yüksek okula kayıtlı olması gerekmektedir. Adayın ön lisans diploması sahibi olması ve İngilizce bilmesi lehinedir.

3. Alfried Krupp von Bohlen und Halbach-Stiftung

(Alfried Krupp von Bohlen ve Halbach Vakfi)

Hügel 15, D-45133 Essen

Tel: (+49/201)188-4857 Telefaks: (+49/201)412-587

Bursun amaci: "Alfried Krupp von Bohlen ve Halbach Vakfi", Orta ve Dogu Avrupa'dan genç bilim adamları ve genç yöneticilere; Alman meslekdaşları yanında kendi bilim dallarında bilgilenme imkânı vermek için burs programları hazırlamaktadır.

Basvuru kosullari: Bursiyer adayları bilim adamlarının aşağıda belirtilen şartları tasımları gerekir:

- Doktora yapmış veya doktora çalışmasını tamamlamak üzere olması ve en az bir yıl yönetici pozisyonunda mesleğini icra etmiş olması,
- Olgunlaşma eğitiminin, ilerideki meslek kariyeriyle ilintili olması.

4. Boehringer Ingelheim Fonds

SORULARLA ALMAN EGITIM SISTEMI

Stiftung für medizinische Grundlagenforschung

(Boehringer Ingelheim Fonu Temel Tip Arastirmalari Vakfi)

Stafflenbergstrasse 32, D-70184 Stuttgart

Tel: (+49/711)247397 Telefaks: (+49/711)248140

Vakfin amaçlari: Vakif, tip ve fen bilimleri alanlarında, özellikle teorik ve klinik tip alanlarında temel arastirmalara dogrudan destek saglamayi amaçlar ve söz konusu bölümlerden doktora öğrencilerine uzun süreli burs verir. Vakif, bunların dışında doktora öğrencilerinin yurt dışındaki kısa süreli laboratuvar çalışmalarına ve tatil kurslarına destek sağlar.

5. Carl Duisberg Gesellschaft e.V.

(Carl Duisberg Sirketi Dernegi)

Postfach 26 01 20, D-50514 Köln

Tel: (+49/221) 2098-0/117 Telefaks: (+49/221) 2098111

Bursun amaci: "Training für Reformprozeß" adlı program ile işletmelerde; iktisadî işletmelerde, kamu iktisadî kuruluşlarında çalışan veya serbest çalışan yönetici pozisyonundaki genç elemanlar desteklenir. Bu program, genç yöneticilerin yöneticilik bilgisini derinleştirmenin yanında; personel yönetimi, pazarlama, üretim plânlaması, kalite yönetimi gibi sahalarda kalifiye hâle gelmelerine destek sağlar.

Basvuru kosullari: İstirakçilerin yüksek okul mezunu ve meslek tecrübesine sahip olmaları istenir. En yüksek yaş sınırı 45'tir. Programa katılanların yeterli derecede Almanca bilgisine sahip olmaları gerekir.

6. Deutscher Famulantenaustausch DFA

(Alman Kadın Tip Stajyerleri Degisimi)

German Exchange Office for Medical Clerkship

Godesberger Allee 54, D-53175 Bonn Tel: (+49/228)375340

Bursun amaci: Kurulus, yabancı tip öğrencilerine staj imkânı sağlar.

Basvuru kosullari: Basvuru sahiplerinin klinik sömestre erismis olmaları ve Almanca ve İngilizce bilmeleri gerekir.

7. Friedrich-Ebert-Stiftung

Abteilung Studienförderung

(Friedrich-Ebert Vakfi Yüksek Öğrenimi Destekleme Bölümü)

Godesberger Allee 149, D-53170 Bonn

Tel: (+49/228)8830 Telefaks: (+49/228)883697

Internet: <http://www-fes.gmd.de>

Bursun amaci: Friedrich Ebert Vakfi, tüm branşlardan (Almanya’da bir devlet yüksek okulunda ve devlet tarafından tanınmış bir yüksek okulda kayıtlı) yabancı öğrencilere destek sağlar. Vakıf, lisans, lisansüstü ve doktora öğrencilerine yıllık burslar verir; bu bursların süresi gerekli görülürse uzatılabilir.

8. Friedrich-Naumann-Stiftung

Wissenschaftliche Dienste und Begabtenförderung

(*Friedrich Naumann Vakfi Bilimsel Hizmetler ve Yeteneklerin Tesviki*)

Königswinterer Str. 409, D-53639 Königswinter

Tel: (+49/2223)701-0 veya 701-349 Telefaks: (+49/2223)701222

Bursun amaci: Vakfın “Yeteneklerin Desteklenmesi Programı”, adayların koşulları yerine getirmeleri ve seçme prosedürünü kazanmaları kaydıyla; Almanya’daki yüksek okullara kayıtlı lisans, lisansüstü ve doktora öğrencilerine açıktır. Müracaat şartları şunlardır: Yüksek yetenek, karakteristik nitelikler, liberal, politik (ideolojik) ve toplumsal angajman. Yüksek öğrenime yeni başlayanlar, tamamlayıcı öğrenim görenler ve doktora yapanlar destek alabilirler.

Basvuru koşulları: Yabancı öğrenciler, akademik ara sinavi (örn. ön lisans) yaptıktan sonra; ancak öğrenimlerinin bitmesine yakın olmamak kaydıyla, müracaat edebilirler. Alman yüksek okullarında öğrenim gören ve yüksek öğrenim için öğrenimleri sırasında yurt dışında bulunan öğrenciler burs desteği alamazlar. Ek yüksek öğretim de doktora çalışması gibi yüksek okul tarafından desteklenir. Tıp ve dişilik alanında yapılacak doktora, post doktora programları ve son safhadaki doktora çalışmaları ile Almanya dışında lisans eğitimi yapan öğrenciler desteklenmez.

9. Fritz-Thyssen Stiftung

(*Fritz-Thyssen Vakfi*)

Am Römerturm 3, D-50667 Köln

Tel: (+49/221)2575051 Telefaks: (+49/221)2575092

Bursun amaci: Üniversitelerde veya araştırma yerlerinde çalışmakta olan doktora çalışmasını tamamlamış genç bilim adamlarının aracısız olarak desteklemesi bursun amacıdır.

Basvuru koşulu: Doktora çalışmasını tamamlamış olmak.

10.Gottlieb Daimler- und Karl Benz-Stiftung

(Gottlieb Daimler ve Karl Benz Vakfı)

Dr.-Carl-Benz-Platz 2, D-68526 Ladenburg

Tel: (+49/6203)15924 Telefaks: (+49/6203)16624

E-mail: GD-KB-Stiftung@t-online.de

Bursun amaci: Alman arastirma yerlerinde doktora yapmakta olan ve henüz doktora çalismasini tamamlamamis genç yabancılara arastirma yapmaları için burs verilir.

Basvuru kosullari:

- Bilim dalında yetenigi olmak,
- Açık bir şekilde tanımlanmış arastirma projesi,
- Arastirma çalismasına kabul eden kurulus ile çalışma şartları açık bir şekilde tespit edilmiş olmalı,
- Arastirma çalışmasını kabul edecek olan kurumun ilgisi (kendi ülkesindeki kurumunda) belgelendirilmelidir,
- Adayın 30 yasını geçmemiş olması gerekmektedir.

11.Hanns-Seidel-Stiftung Förderungswerk

(Hanns Seidel Vakfı Öğrenci Destekleme Servisi)

Lazarettstr. 33 Postfach 190846, D-80636 München

Tel: (+49/89)1258-0 Telefaks: (+49/89)1258403

Bursun amaci: Hanns-Seidel-Vakfı lisans öğrencilerini, doktora öğrencilerini ve doktora yapmış genç yüksek okul hocalarını ve tüm bilim dallarından bilim adamlarını burslarla destekler.

Basvuru kosullari: Yeteneginden ve kişiliğinden özel bilimsel başarılar beklenen yüksek okul öğrencileri “Hanns Seidel Stiftung” bursları için başvurabilirler. Bundan öte, başvuru sahiplerinin uygar bir sorumluluk bilincine ve politik geniş görüşlülüğü sahip olmaları, politik ve sosyal kurum veya kuruluslarda aktif olarak çalışıyor olmaları istenir. “Hanns Seidel Stiftung”un yurt dışı burs programı, yabancı öğrencilerin Almanya’daki üniversiteler ve diğer bilimsel kuruluslarda bir yıllık mesleğe yönelik hizmet içi eğitimini öngörmektedir.

12. Heinrich-Böll-Stiftung e.V. Studienwerk

(Heinrich Böll Vakfı Yüksek Öğrenim Bölümü)

Rosenthalerstr. 40/41, D-10178 Berlin

Telefaks: (+49/30)28534-109

Bursun amaci: Tüm bilim dallarından lisans, mastir ve doktora öğrencileri - özellikle bayan öğrenciler - bursla desteklenir. Basvuru sahiplerinin, kisisel yeteneği ve seçtiği yüksek öğrenim bransındaki yeteneği ile sosyal kökeni ve hlihazirdaki yasam durumu göz önünde bulundurulur. Adayın, toplumla ilgili politikaya angajmanı beklenir. Kontenjan sayısının kisitli olması nedeniyle, başvuru randevuları için ağırlık konuları saptanır. Bu konular, başvuru tarihinden yaklasık 2 ay önceden öğrenilmelidir.

Basvuru kosullari: Basvuru sahiplerinin nlisans eğitimini tamamlamıs ve bunlardan yabancı ğrencilerin “Yüksek Okula Giriş Dil Sınavı”ni (DSH) kazanmıs olmaları gerekmektedir.

13.Konrad-Adenauer-Stiftung e.V. (KAS)

(Konrad Adenauer Vakfı)

Rathausallee 12, D-53757 Sankt Augustin

Tel: (+49/2241)246-320

Bursun amaci: Konrad Adenauer Vakfı, yabancı ğrencilerin Almanya’daki yüksek okullarda branslarında aldıkları eğitimi desteklemektedir. Yabancı ğrenciler, bu destek yoluyla Almanya’da lisans ve doktora eğitimi yapma veya branslarında derinleşme olanakları bulurlar.

Basvuru kosullari: Konrad Adenauer Vakfı’nın “Yabancı Yetenekleri Destekleme Programı” kapsamında esas olarak; lisansüstü eğitim desteklenmesi söz konusudur. Başvuru için; lkelerinde Almanya’da doktora eğitimine başlama hakkı veren bir eğitimi tamamlamıs öğrenciler arasından seçme yapılır. Asgari şart; adayların öğrenim durumunun, Almanya’daki yüksek okullara kabul edilebilecek seviyede olmasıdır.

Tüm adaylar için ön koşul; branslarında üstün başarı, toplumsal politikaya ilgi, kisisel yetenek, iyi derecede Almanca bilgisi ile yapacağı öğrenimi tamamladığında ülkesine dönmeye hazır olmasıdır.

14.Dr. Mildred Scheel Stiftung für Krebsforschung

(Dr. Mildred Scheel Kanser Arastırma Vakfı)

Thomas Mann Str. 40, D-53111 Bonn

Tel: (+49/228)72990-0 Telefaks: (+49/228)7299011

SORULARLA ALMAN EGITIM SISTEMI

Bursun amacı: Tecrübeli ve yüksek seviyede kalifiye yabancı uzman hekim ve araştırmacıları, konuk bilim adamı ve araştırmacı olarak Alman kurumlarına davet ederek, temel araştırma ve kliniksel kanser araştırmalarında uluslar arası bilgi ve birikim değişimini desteklemek.

Basvuru koşulları: Yalnızca klinik onkolojide veya onkolojik temel araştırmalarda çalışan uluslar arası tanınmış ve sahasında çok deneyimli hekimler, misafir bilim adamı olarak aday gösterilebilir.

15. Carl Duisberg Gesellschaft e.V.

(Carl Duisberg Birliği)

Landesstelle Nordrhein-Westfalen

Wallstrasse 30 D-40213 Düsseldorf

Telefon: (+49/221)8689-160 Telefaks: (+49/221)8689-151

Bursun amacı: Kuzey Ren Westfalya Bilim, Eğitim ve Araştırma Bakanlığı, Dogu Avrupa, Orta Avrupa ve Güney Avrupa'dan yüksek okul öğrencilerini meslek yüksek okullarının "Yüksek Öğrenim ve Uygulama Sömestre Programı" kapsamında desteklemektedir. Öğrencilerin, mühendislik ve ekonomi bilimleri dallarında lisans öğrencisi olması gerekir.

Basvuru koşulları: Ülkesinde yaptığı yüksek öğretim yoluyla elde ettiği bilimsel kariyerin genç bilim adamına bransında iyi bir muhakeme gücü kazandırmış olması ve iyi derecede Almanca bilgisine sahip olması gerekmektedir.

16. Pädagogischer Austauschdienst

Sekretariat der Ständigen Konferenz der Kultusminister der Länder in der Bundesrepublik Deutschland

(Pedagoji Mübadele Hizmetleri)

Federal Almanya Cumhuriyeti Eyaletleri Kültür Bakanlıkları Daimi Konferansı Sekreterliği)

Lennéstr. 6 Postfach 22 40, D-53012 Bonn

Telefon: (+49/228)501-0 Telefaks: (+49/228)501301

Bursun amacı: Kültür Bakanları Konferansı Pedagoji Öğrenci Mübadele Hizmeti, yabancı Alman Dili ve Edebiyatı bölümü öğrencilerine, mezun olmak üzere olan Almanca Öğretmenliği bölümü öğrencilerine Alman okullarında yabancı dil asistanlığı yapmaları için aracılık eder.

"Yabancı Dil Asistanlığı Mübadele Programı"nın iki temel amacı vardır:

- Alman öğrencilerin, bu buluşma yoluyla ülke bilgisi ve dil bilgisi bakımından bilgilerini arttırmalarını sağlamak,
- Asistanların, Alman dili ve Alman kültürü hakkındaki bilgi ve görgülerini geliştirmek ve derinleştirmek, Alman okullarında uygulanan öğretim metodları hakkında fikir edinmelerine yardımcı olmak.

Basvuru koşulları: Basvuru sahiplerinin; 2 yıllık yüksek öğrenimini başarı ile tamamlamış olması ve bir yüksek okulda Almanca bölümü öğrencisi olması gerekir.

17.Stiftung Weimarer Klassik

(Weimar Klasik Vakfı)

Postfach 2012, D-99401 Weimar

Tel: (+49/3643)545270 Telefaks: (+49/3643)545290

Bursun amacı: Weimar Klasik Vakfı, öncelikli olarak ilgisini Goethe ve Schiller Arşivlerinde, Düses Anna Amalia Kütüphanesi'nde ve vakıf müzesinde saklanan koleksiyonların değerlendirilmesi üzerinde yoğunlaştırmıştır. Vakfın araştırma programı çerçevesinde; 18. yüzyıldan 20. yüzyıla kadar olan Avrupa kültürü ile uğrasan, Weimar Cumhuriyeti devri kaynaklarını temel materyal olarak alan yabancı bilim adamlarına projeler için burs verir.

Basvuru koşulları: Weimar Klasik Vakfı bursları, doktora yapmış veya emsali bir akademik payeye sahip olan bilim adamlarına verilir.

18.Südosteuropa-Gesellschaft

(Güneydoğu Avrupa Birliği)

Widenmayerstr. 49, D-80538 München

Tel: (+49/89)212154-0 Telefaks: (+49/89)2289469

Bursun amacı: Burslar, Güney Avrupa ülkeleri (Arnavutluk, Bosna Hersek, Bulgaristan, Yunanistan, Yugoslavya, Hırvatistan, Makedonya, Moldova, Romanya, Slovakya, Slovenya, Türkiye, Macaristan) hakkında araştırma yapan yeni nesil bilim adamlarına verilir. Kütüphanelerde, arşivlerde araştırma yapmak için yapılan geziler, bilimsel enstitülerle kurulan bağlantılar desteklenir.

Basvuru koşulları:

- Güneydoğu Avrupa araştırma alanında 40 yaşını aşmamış doçent adayı, araştırma enstitüleri çalışanı olmak,
- Ekonomi, sosyal ve manevî bilimler dallarından adaylar tercih edilir.

19. Volkswagen Stiftung

(Volkswagen Vakfı)

Kastanienallee 35, D-30519 Hannover

Telefaks: (+49/511)8381-0

E-mail mail@volkswagen-stiftung.de

Bursun amacı: Volkswagen Vakfı, özel hukuka dayananan kamu yararına bir vakiftir. Vakfin amacı, bilim ve teknigin araştırma ve öğretimini desteklemektedir. Vakif, zamanla degisen agirlik noktasına, degisik amaçlara, içeriklere ve destek enstrümanlarına yoğunlaşmaktadır. Destek özel şahıslara degil, kuruluslara yapilir.

Üniversite Hazırlık Sınıflarının (Studienkolleg) Adresleri:

Aachen

Studienkolleg für ausländische Studierende an der Rheinisch-Westfälischen Technischen Hochschulen Aachen

Templergraben 55, 52056 Aachen

Tel: (+49/241)80-4334,-4333 **Faks:** (+49/241)8888382

stukol@ara.lih.rwt-aachen.de, <http://www.rwt-aachen.de/stk/>

Verilen kurslar: T-Kurs, W-Kurs

Görev bölgesindeki yüksek okullar: Aachen Rhein-Westfalya Teknik *Yüksek Okulu*

Berlin

Studienkolleg für ausländische Studierende der Freien Universität Berlin

Brentanostrasse 50, 12163 Berlin

Tel: (+49/30)8241989 **Faks:** (+49/30)8243613

Verilen kurslar: M-Kurs, W-Kurs, G-Kurs, S-Kurs

Görev bölgesindeki yüksek okullar: Berlin Humboldt Üniversitesi, Berlin Sanat Yüksek Okulu, Berlin Hür Üniversite, Berlin Teknik Üniversitesi

Berlin

Studienkolleg für ausländische Studierende Technische Universität Berlin

Ackerstrasse 71-76, 13355 Berlin

Tel: (+49/30)314-72720 **Faks:** (+49/30)314-72720

studienkolleg@tu-berlin.de <http://www.tu-berlin.de/zuv/studkoll/>

Verilen kurslar: T-Kurs

Görev bölgesindeki yüksek okullar: Berlin Teknik Üniversitesi, Berlin Humboldt Üniversitesi, Berlin Sanat Yüksek Okulu, Berlin Hür Üniversite

Bochum

Studienkolleg des Ökonomischen Studienwerks für ausländische Studierende

Girondelle 80, 44799 Bochum

Tel: (+49/234)9388231 **Faks:** (+49/234)9388260 stk.bo.oesw@t-online.de

Verilen kurslar: T-Kurs, Yabancı yüksek okul mezunları için dil kursu

Bonn

Studienkolleg für ausländische Studierende an der Universität Bonn

Adenauerallee 10, 53113 Bonn

Tel: (+49/228)73-7550 **Faks:** (+49/228)73-7079 studienkolleg@uni-bonn.de

<http://www.ibm.rhrz.uni-bonn.de/usa000/stkbn.html>

Verilen kurslar: T-Kurs, M-Kurs, W-Kurs, G-Kurs

Görev bölgesindeki yüksek okullar: Bonn Üniversitesi

Frankfurt/Main

Studienkolleg für ausländische Studierende Frankfurt/Main

Bockenheimer Landstrasse 76, 60323 Frankfurt

Tel: (+49/69)728508 **Faks:** (+49/69)7298989

Verilen kurslar: T-Kurs, M-Kurs, W-Kurs, G-Kurs

Görev bölgesindeki yüksek okullar: Frankfurt Üniversitesi, Giessen Üniversitesi, Marburg Üniversitesi, Darmstadt Teknik Yüksek Okulu, Kassel Üniversitesi-Çok Amaçlı Yüksek Okulu, Offenbach Sanatsal Yaratı Yüksek Okulu (Hochschule für Gestaltung)

Freiberg

Studienkolleg an der Technischen Universität Bergakademie Freiberg

Lessingstrasse 45, 09596 Freiberg/Sachsen

Tel: (+49/3731)39-3239,-3395 **Faks:** (+49/3731)39-3332

Verilen kurslar: T-Kurs, W-Kurs,

Görev bölgesindeki yüksek okullar: Freiberg Teknik Üniversitesi/Madencilik Akademisi

Greifswald

Staatliche Studienkolleg an der Ernst-Moritz-Arndt-Universität Greifswald

Makarenkosstrasse 22, 17487 Greifswald

Tel: (+49/3834)802501 **Faks:** (+49/3834)802502

<http://www.uni-greifswald.de/kolleg/>

Verilen kurslar: T-Kurs, M-Kurs, G-Kurs,

SORULARLA ALMAN EGITIM SISTEMI

Görev bölgesindeki yüksek okullar: Greifswald Üniversitesi, Rostock Üniversitesi

Halle-Wittenberg

Studienkolleg für ausländische Studienbewerber der Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg des Landes Sachsen-Anhalt

Nietlebener Strasse 6, 06126 Halle (Saale)

Tel: (+49/341)552-4486 **Faks:** (+49/341)552-7007

wolter@studienkolleg.uni-halle.de

Verilen kurslar: T-Kurs, M-Kurs, G-Kurs,

Görev bölgesindeki yüksek okullar: Halle-Wittenberg Üniversitesi, Magdeburg Teknik Üniversitesi, Halle Sanat ve Tasarım Yüksek Okulu

Hamburg

Studienkolleg für ausländische Studierende an der Universität Hamburg

Holstenglacis 6, 20355 Hamburg

Tel: (+49/40)42898600 **Faks:** (+49/40)42898640 twarnold@stk.hh.schule.de

<http://www.rrz.uni-hamburg.de/studienkolleg/>

Verilen kurslar: T-Kurs, M-Kurs, G-Kurs, W-Kurs/

Görev bölgesindeki yüksek okullar: Hamburg Üniversitesi, Hamburg-Harburg Teknik Üniversitesi, Hamburg Müzik ve Tiyatro Yüksek Okulu, Hamburg Plâstik Sanatlar Yüksek Okulu, Hamburg Ekonomi ve Siyasal Bilgiler Yüksek Okulu, Kiel Üniversitesi ve Schleswig-Holstein Eyaleti'nde bulunan diğer yüksek okullar

Hannover

Universität Hannover-Niedersächsisches Studienkolleg

Bismarckstrasse 2, 30173 Hannover

Tel: (+49/511)762-8440,-8842 **Faks:** (+49/511)762-8444

soete@stk.uni.hannover.de <http://www.erz.uni-hannover.de/kolleg/>

Verilen kurslar: T-Kurs, M-Kurs, W-Kurs

Görev bölgesindeki yüksek okullar: Hannover Üniversitesi, Braunschweig Teknik Üniversitesi, Clausthal-Zellerfeld Teknik Üniversitesi, Göttingen Üniversitesi, Hildesheim Üniversitesi, Lüneburg Üniversitesi, Oldenburg Üniversitesi, Osnabrück Üniversitesi, Braunschweig Plâstik Sanatlar Yüksek Okulu, Hannover Tıp Yüksek Okulu, Hannover Veteriner Yüksek Okulu

Heidelberg

Universität Heidelberg Studienkolleg

Im Neuenheimer Feld 684, 69120 Heidelberg

Tel: (+49/6221)485268-4885269 **Faks:** (+49/6221)485281

Verilen kurslar: T-Kurs, M-Kurs, W-Kurs, G-Kurs, S-Kurs

Görev bölgesindeki yüksek okullar: Heidelberg Üniversitesi, Freiburg Üniversitesi, Tübingen Üniversitesi, Mannheim Üniversitesi, Ulm Üniversitesi, Stuttgart Üniversitesi, Hohenheim Üniversitesi, Konstanz Üniversitesi

Karlsruhe

Studienkolleg/Sprachzentrum der Universität Karlsruhe

Karlsruhestrasse 42-44, 76133 Karlsruhe

Tel: (+49/721)608-4922 **Faks:** (+49/721)608-4918

iska@iska.uni-karlsruhe.de <http://www.uni-karlsruhe.de/sk/>

Verilen kurslar: T-Kurs,

Görev bölgesindeki yüksek okullar: Karlsruhe Üniversitesi, Stuttgart Üniversitesi

Karlsruhe

Studienkolleg für ausländische Studienbewerber der Universität-Gesamthochschule Kassel

Wilhelmshöher Allee 73, 34109 Kassel

Tel: (+49/651)804-6384 **Faks:** (+49/651)804-6384

Verilen kurslar: M-Kurs (Tarım ekonomisi, biyoloji ve toprak planlaması), T-Kurs; (Bu kursa yalnızca kis s6mestre için 6ğrenci alinir.)

Görev bölgesindeki yüksek okullar: Kassel Üniversitesi-Çok Amaçlı Yüksek Okulu

K6ln

Staatliches Studienkolleg für ausländische Studierende an der Universität zu K6ln

Albertus-Magnus-Platz, 50923 K6ln

Tel: (+49/221)435768 **Faks:** (+49/221)9439542 studienkolleg@uni-koeln.de

<http://www.uni-koeln.de/studienkolleg/>

Verilen kurslar: T-Kurs, M-Kurs, G-Kurs, W-Kurs, S-Kurs

Görev bölgesindeki yüksek okullar: K6ln Üniversitesi

Leipzig

Universität Leipzig- Studienkolleg Sachsen

Lumumbastrasse 4, 04105 Leipzig

Tel: (+49/341)97-30240,-30241 **Faks:** (+49/341)97-30259

stksachs@rz.uni-leipzig.de <http://www.uni-leipzig.de/stksachs/>

Verilen kurslar: T-Kurs, M-Kurs, G/S-Kurs, W-Kurs

Görev bölgesindeki yüksek okullar: Leipzig Üniversitesi, Chemnitz Teknik Üniversitesi, Dresden Teknik Üniversitesi, Leipzig Ticaret Yüksek Okulu, Leipzig Müzik ve Tiyatro Yüksek Okulu, Leipzig Grafik ve Kitap Sanatları Yüksek Okulu, Dresden Plâstik Sanatlar Yüksek Okulu, Dresden Müzik Yüksek Okulu

Mainz

Staatliches Studienkolleg an der Johannes-Gutenberg Universität Mainz

Saarstrasse 52, 55122 Mainz

Tel: (+49/6131)37478-0 **Faks:** (+49/6131)37478-88

Verilen kurslar: T-Kurs, M-Kurs, G-Kurs, W-Kurs, S-Kurs

Görev bölgesindeki yüksek okullar: Kaiserslautern Üniversitesi, Mainz Üniversitesi, Trier Üniversitesi, Koblenz-Landau Üniversitesi, Saarland Üniversitesi için (W-Kurs, G-Kurs ve S-Kursları)

München

Studienkolleg bei den Wissenschaftlichen Hochschulen des Freistaates Bayern

Pfänderrstrasse 6-10, 80636 München

Tel: (+49/89)187457 **Faks:** (+49/89)1238386 leitung@stkm.lrz.muenchen.de

Verilen kurslar: T-Kurs, M-Kurs, G-Kurs, W-Kurs

Görev bölgesindeki yüksek okullar: Augsburg Üniversitesi, Bamberg Üniversitesi, Bayreuth Üniversitesi, Eichstätt Katolik Üniversitesi, Erlangen-Nürnberg Üniversitesi Münih Üniversitesi, Münih Teknik Üniversitesi, Passau Üniversitesi, Regensburg Üniversitesi, Würzburg Üniversitesi

Münster

Studienkolleg für ausländische Studienbewerber der Universität Münster

Robert-Koch-Strasse 31, 48149 Münster

Tel: (+49/251)83-32219 **Faks:** (+49/251)83-38415

stkol@uni-muenster.de <http://www.uni-muenster.de/studienkolleg/>

Verilen kurslar: M-Kurs, T-Kurs, W-Kurs, G-Kurs

Görev bölgesindeki yüksek okullar: Münster Üniversitesi

Nordhausen

Staatliches Studienkolleg des Freistaates Thüringen

Weinberghof 3, 99734 Nordhausen

Tel: (+49/3631)902929 **Faks:** (+49/3631)902933

studienkolleg-nordhausen@t-online.de

<http://www.nordhausen.de/html/studienkolleg.htm>

Verilen kurslar: T-Kurs, M-Kurs, G-Kurs, W-Kurs

Görev bölgesindeki yüksek okullar: Jena Üniversitesi, Weimar Bauhaus Üniversitesi, Ilmenau Teknik Üniversitesi, Berlin Humbolt Üniversitesi (tip için), Weimar Müzik Yüksek Okulu, Erfurt Eğitim Yüksek Okulu

Postdam

Universität Postdam-Studienkolleg

Gutenbergstrasse 67, 14467 Postdam

Tel: (+49/3312)2755070 **Faks:** (+49/3312)2755063 rhoubek@rz.uni-postdam.de

Verilen kurslar: T-Kurs, W-Kurs, G/SKurs M-Kurs (ihtiyaç halinde)

Görev bölgesindeki yüksek okullar: Postdam Üniversitesi, Cottbus Teknik Üniversitesi, Frankfurt Oder Avrupa Üniversitesi

Saarbrücken

Studienkolleg der Universität des Saarlandes

Postfach: 15 11 50, 66041 Saarbrücken

Tel: (+49/681)302-2850 **Faks:** (+49/681)302-2824 studienkolleg@stk.uni-sb.de

Verilen kurslar: M-Kurs, T-Kurs, Deutschkurs

Görev bölgesindeki yüksek okullar: Kaiserslautern Üniversitesi, Mainz Üniversitesi, Saarland Üniversitesi

Wismar

Studienkolleg für ausländische Studienbewerber der Hochschule Wismar

Postfach: 12 10, 23952 Wismar

Tel: (+49/3841)753236 **Faks:** (+49/3841)753383 <http://www.hs-weimar.de/>

Verilen kurslar: T-Kurs

Görev bölgesindeki yüksek okullar: Greifswald Üniversitesi, Rostock Üniversitesi

Meslek Yüksek Okulları Hazırlık Sınıflarının (Studienkolleg) Adresleri

Baden Württemberg

Fachhochschule Konztanz-Ausländerstudienkolleg

Brauneggerstrasse 55, 78462 Konstanz

Tel: (+49/7531)206-360,-361 **Faks:** (+49/7531)206-400

pieper@fh-konstanz.de <http://www.fh-konstanz.de/studium/fachb/ask/index.html>

Verilen kurslar: Kurs TI, Kurs WW

Görev bölgesindeki yüksek okullar: Baden Wüttemberg eyaletindeki tüm meslek yüksek okulları

Basvuru yeri: Studienkolleg

Basvuru tarihleri: Gelecek kis sömestre için; **15 Temmuz**

Gelecek yaz sömestre için; **15 Ocak**

Bayern

Studienkolleg bei den Fachhochschulen des Freistaates Bayern

Friedrich-Streib-Strasse2, 96450 Coburg

Tel: (+49/9561)30539 **Faks:** (+49/9561)317318

http://www.fh-coburg.de/international_Office/

Verilen kurslar: Kurs TI, Kurs WW ve Önkurs: Deutsch

Görev bölgesindeki yüksek okullar: Bavyera'daki tüm meslek yüksek okulları, Münih Teknik Üniversitesi

Basvuru yeri: Studienkolleg

Basvuru tarihleri: Gelecek kis sömestre için; **30 Haziran**

Gelecek yaz sömestre için; **31 Aralık**

Nordrhein-Westfalen: FH Niederrhein

Studienkolleg für ausländische Studienbewerber

an der Fachhochschule Niederrhein

Reinarzstrasse 49, 47805 Krefeld

Tel: (+49/2151)822-625 **Faks:** (+49/2151)822-555 ask@fh-niederrhein.de

Verilen kurs: Kurs TI

Görev bölgesindeki yüksek okullar: Nordrhein-Westfalen eyaletinde bulunan tüm meslek yüksek okulları

Basvuru yeri: Bezirksregierung Düsseldorf, Ref. 43, Postfach:30 08 65, 40408 Düsseldorf

Basvuru tarihleri: Gelecek kis sömestre için;**15 Mayıs,**

Gelecek yaz sömestre için; **31 Ekim**

Rheinland-Pfalz

Studienkolleg für ausländische Fachhochschulbewerber

T.C. MAINZ BASKONSOLOSLUGU EGITIM ATASELIGI

Morlaterer Strasse 31,67657 Kaiserslautern

Tel: (+49/631)96493 **Faks:** (+49)631/3705899 studienkolleg@verw-kl.fh-kl.de

Verilen kurslar: Kurs TI, Kurs WW

Görev bölgesindeki yüksek okullar: Bingen Meslek Yüksek Okulu, Kaiserslautern Meslek Yüksek Okulu, Koblenz Meslek Yüksek Okulu, Ludwigshafen Meslek Yüksek Okulu, Mainz Meslek Yüksek Okulu, Trier Meslek Yüksek Okulu, Worms Meslek Yüksek Okulu.

Basvuru yeri: Yüksek okula hazırlık kursu (Studienkolleg)

Basvuru tarihleri: Gelecek kis sömestre için; **1 Haziran**
Gelecek yaz sömestre için; **15 Aralık**

Saarland

**Ausländerstudienkolleg zur Hochschule für Technik,
Wirtschaft des Saarlandes**

Mecklenburgring 1, 66121 Saarbrücken

Tel: (+49/681)81909-0 **Faks:** (+49/681)81909-49

Verilen kurslar: Kurs TI

Görev bölgesindeki yüksek okullar: Saarland Teknik ve Ekonomi Meslek Yüksek Okulu

Basvuru yeri: Yüksek okula hazırlık kursu (Studienkolleg)

Basvuru tarihleri: Gelecek kis sömestre için; **31 Mart**,
Gelecek yaz sömestre için; **31 Ekim**

Sachsen

**Hochschule für Technik, Wirtschaft und Sozialwesen (FH) Zittau/Grlitz
Ausländerstudienkolleg**

Theodor-Körner-Allee 16, 02763 Zittau

Tel: (+49/3583)611-841,-842 **Faks:** (+49/3583)611-891

FB-Sprachen@HTW-Zittau.de <http://www.htw-zittau.de/sprachen/>

Verilen kurslar: Kurs TI, Kurs WW, DSH-Kurs, Vorkurs (n kurs)

Görev bölgesindeki yüksek okullar: Zittau/Grlitz Teknik, Ekonomi ve Sosyal Bilgiler Yüksek Okulu, Leipzig Teknik, Ekonomi ve Kültür Yüksek Okulu, Mittweide Teknik ve Ekonomi Yüksek Okulu, Zwickau Bati Saksonya Yüksek Okulu, Saksonya Rotenburg Polis Meslek Yüksek Okulu, Leipzig Alman Telekom Meslek Yüksek Okulu, Meien Saksonya Yönetim Meslek Yüksek Okulu

Basvuru yeri: Hochschule für Technik, Wirtschaft und Sozialwesen
Zittau/Grlitz Akademisches Auslandsamt

Basvuru tarihleri: Gelecek kis sömestre için; **15 Temmuz**

SORULARLA ALMAN EGITIM SISTEMI

Gelecek yaz sömestre için; **15 Aralık**

Sachsen-Anhalt

Studienkolleg für auslndische Studierende der Hochschule Anhalt

Lohmannstrasse 23, 06366 Kthen

Tel: (+49/3496)67-100,-101 **Faks:** (+49/3496)67-102 pawlik@skt.hs-anhalt.de

Verilen kurslar: Kurs TI, Kurs WW, Kurs SW, Vorkurs (n kurs), DSH-Kursu

Görev bölgesindeki yüksek okullar: Anhalt Yüksek Okulu (Kthen, Bernburg ve Dessau'da), Magdeburg Meslek Yüksek Okulu, Merseburg Meslek Yüksek Okulu, Harz Meslek Yüksek Okulu (Wernigerode'de)

Basvuru yeri: Anhalt Yüksek Okulu Yabancı ğrenci Ofisi

Basvuru tarihleri: Gelecek kis sömestre için; **15 Temmuz**
Gelecek yaz sömestre için; **15 Ocak**

Schleswig-Holstein

Studienkolleg Schleswig-Holstein

Heikendorfer Weg 93c, 24149 Kiel

Tel: (+49/431)210-4830 **Faks:** (+49/431)210-4831 pawlik@skt.hs-anhalt.de

Verilen kurslar: Kurs TI, Kurs WW, Kurs SW, Vorkurs (gerektiginde)

Görev bölgesindeki yüksek okullar:

Schleswig-Holstein ve Hamburg eyaletlerinde bulunan meslek yüksek okullari

Basvuru yeri: Yüksek okul veya dogrudan yüksek okulun hazirlik kursu
(Studienkolleg)

Basvuru tarihleri: Gelecek kis sömestre için; **15 Temmuz**
Gelecek yaz sömestre için; **15 Ocak**

Thüringen

Studienkolleg Nordhausen

Weinberghof 19, 99734 Nordhausen

Tel: (+49/3631)635-310 **Faks:** (+49/3631)635-25

Görev bölgesindeki yüksek okullar:

Erfurt Meslek Yüksek Okulu, Jena Meslek Yüksek Okulu, Schmalkalden Meslek Yüksek Okulu

Basvuru yeri: Yüksek okullar

Basvuru tarihleri: Gelecek kis sömestre için; **15 Temmuz**
Gelecek yaz sömestre için; **15 Ocak**

Yurt Disinda Yüksek Öğrenim Yapacak Vatandaşlarımızla İlgili İşlemler

Soru: Özel öğrenci kimdir?

Cevap: Özel öğrenci; yurt dışında öğrenimleri süresince her türlü giderleri kendi özel imkânları ile karşılanan öğrenci demektir ve öğrenciliğin tanınabilmesi için örgün yüksek öğrenim görmesi gerekir. Yurt dışında özel öğrenci olarak ön lisans, lisans veya lisansüstü örgün öğrenim yapacak kimselerin aşağıda belirtilen belgelerin tümünü hazırlayıp, **form dilekçeyi** doldurup, imzaldıktan sonra yurt içinde; Millî Eğitim Bakanlığı Yükseköğretim Genel Müdürlüğüne, yurt dışında; eğitim müsavirlikleri, eğitim ataseelikleri, bunların bulunmadığı yerde ise baskonsoleosluklara başvurmaları gerekmektedir. Başvurular her yıl **1 Haziran**'da başlar, ertesi yılın **nisan** ayı sonuna kadar devam eder. **Mayıs** ayı içinde özel öğrencilikle ilgili başvuru kabul edilmez.

Soru: Yurt dışında öğrenim yapmak istiyorum, öğrenciliğimin tanıtımı için hangi belgeleri hazırlamam gerekiyor?

Cevap: Yurt dışında öğrenim yapacak vatandaşlarımızın öğrenciliklerini tanıtmak için aşağıda belirtilen evrakı hazırlamaları gerekir:

1. Başvuru dilekçesi (Form Dilekçe)

Form dilekçe doğru ve eksiksiz olarak doldurulduktan sonra imzalanacaktır. Bu dilekçe, yurt içinde Millî Eğitim Bakanlığı Yükseköğretim Genel Müdürlüğü, il millî eğitim müdürlükleri, yurt dışında eğitim müsavirlikleri, eğitim ataseelikleri, bunların bulunmadığı yerlerde baskonsoleosluklardan sağlanır.

2. Mezuniyet belgesi

Öğrencilerin, son mezun oldukları okuldan aldıkları diploma, mezuniyet belgesi veya denklik belgesi gibi belgelerin resmî makamlarca onaylı örneğini dilekçelerine eklemeleri gerekir.

Yurt dışındaki bir lise ve dengi okuldan mezun olanların belgeleri, eğitim müsavirlikleri, eğitim ataseelikleri veya Millî Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı ile il millî eğitim müdürlükleri tarafından onaylanır. Yüksek okul veya üniversitelerden mezun olanların denklik belgeleri ise Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından düzenlenir ve onaylanır.

3. Kayıt belgesi (Akseptans)

Okul kayıt belgesinin YÖK tarafından tanınan, bir örgün yüksek öğretim kurumundan alınmış olması şarttır.

SORULARLA ALMAN EGITIM SISTEMI

- Yurt disinda hazirlik öğrenimi göreceklerin okul kayıt belgesinde; öğrenime baslayis–bitis tarihleri, öğrenimin türü ve kaçinci s0mestreden öğrenime basladiginin belirtilmesi gerekmektedir. Yurt disinda esas öğrenimden önce dil öğrenimi yapacak olanların, dil öğrenimi belgelerinde; öğrenime baslayis–bitis tarihleri, haftalik ders saati sayisi (haftada en az 15 saat ve 2 ay), kayıt numarası belirtilmeli ve özellikle üniversiteler bünyesindeki dil okulları tercih edilmelidir.
- Lisans ve lisansüstü seviyede özel öğrenciliği tanınan bir öğrencinin dil öğrenimini tamamlayıp, esas öğrenime başlaması halinde; öğrencinin dil öğrenim başarı sertifikası ile esas öğrenime başladığını gösterir öğrenim belgesinin Milli Eğitim Bakanligına gönderilmesi gerekmektedir, bu nedenle ilgililer bu belgelirini eğitim atasekilerine ulaştırmakla yükümlüdürler. Esas öğrenim belgesinde; öğrencinin adı-soyadı, doğum yeri, doğum tarihi, öğrenim dalı, öğrenim seviyesi, öğrenime kaçinci s0mestreden devam ettiği, kayıt numarası ve hangi döneme ait olduğu yazılı olmalıdır.
- Dil öğrenimi kabul belgesini alanların, asil öğrenim dalları hakkındaki beyanlarının, ÖSS’de aldıkları puan türü doğrultusunda bir yüksek öğrenim alanından olması gerekir.
- ÖSYM kılavuzunda yer alan ülkelerde yüksek öğrenim görmek isteyenlerin, YÖK’ün 05/01/1999 tarih ve 99.1.8 sayılı kararı gereği; Öğrenci Yerlestirme Sınavı Kazandı Belgesini göstermeleri gerekmektedir.

4. ÖSS Sonuç Belgesi

Türkiye’de liseyi bitirip, Almanya’da lisans seviyesinde yüksek öğrenim yapmak isteyenlerin, ÖSS sınavına girmis ve lisans seviyesinde eğitim veren bir örgün yüksek öğretim kurumunu kazanmış olması gerekmektedir. Bu öğrencilerimiz, ÖSS sınavında girmek istediği veya gördüğü öğrenim dalının gerektirdiği puan türüne ilişkin soruları cevaplamış ve o türden en az, Milli Eğitim Bakanligınca her yıl belirlenen puanı aldıklarını (Örneğin: 2000-2001 Öğretim Yılı için 120 ve üstü puan almış olmaları gerektiği gibi) ÖSS sonuç belgesiyle kanıtlamaları gerekmektedir. Bu koşul,

- *Üniversitelere kabul için giriste yapılan genel yetenek veya bilim sınavlarını basaranlarda,*
- *Yurt disinda ülkemizdeki liselere denk liselerden mezun olanlarda,*
- *SAT 1 (en az 1000 puan), ACT (en az 21 puan), Abitur, Fransız Bakaloryası, GCE A Level Sertifikası (en az 2 ders), Uluslar Arası Bakaloryası (International Baccalaureat IB) belgelerini alanlarda,*
- *ÖSS Sınavına katılmak kosululuyla TOEFL sınavında başarı gösterip, YÖK tarafından tanınan örgün yüksek öğretim kurumlarına kayıt yaptıranlarda, aranmaz.*

Yurt disinda lisans tamamlama eğitimi yapma;

Yurt disinda lisans tamamlama programına devam etmek isteyen öğrencilerin okullarını (meslek yüksek okulu) en az 70 puan ortalaması ile bitirmiş olmaları ve o yıl mezun olanlar

arasında ilk %10'a girmeleri kosulu vardır. Özel öğrencilik tanıtımı başvurusunda, yukarıda söz edilen başarı durumu ile ilgili belgelerin başvuru dilekçesine eklenmesi gerekmektedir.

Yurt dışında ön lisans öğrenimi yapma;

Yurt dışında ön lisans (Vordiplom) seviyesinde öğrenim yapmak isteyenlerin ÖSS'ye girmeleri ve en az 105 puan almış olmaları gerekmektedir. (105 taban puanını ÖSYM her yıl için yeniden belirlemektedir, bu puan değişebilir.)

Yurt dışında lisans seviyesinde özel yetenek dallarında (beden eğitimi, resim, müzik .. gibi) öğrenim yapma;

Yurt dışında lisans seviyesinde eğitim yapmak üzere özel yetenek (beden eğitimi, resim, müzik) sinavı ile öğrenci alan kurumlardan akseptansların kabul edilebilmesi için '**kazandı**' belgesini ve ÖSS'den en az 105 puan (taban puanını ÖSYM her yıl için yeniden belirlemektedir, 2001 yılı için 105 olan bu puan değişebilir.) almış olduklarını gösterir belgeyi ibraz etmeleri gerekmektedir.

5. Nüfus cüzdanı örneği (2 adet)

Yurt içinde noter veya muhtardan, yurt dışında eğitim müsavirlikleri, eğitim ataseelikleri veya konsolosluklardan onaylı olması gerekir.

6. Askerlik durum belgesi

Lisans öğrenimi yapacaklar: Askerlik çağına girmiş ve 20 yaşından gün almış olan erkek öğrencilerden, yurt dışında öğrenim yapmalarında askerlik yönünden sakınca olmadığını gösterir, askerlik subesinden alınacak, askerlik durum belgesi istenir. Bu belge, liseyi bitirdikleri yıl içinde yurt dışında yüksek öğrenime başladıklarını belgelendirenler ile askerlik çağına girmeden önce yurt dışında başladığı öğrenimini ara vermeden sürdürenlerden istenmez.

Lisans üstü öğrenim yapacaklar:

Askerlik subesinden alınacak askerlik durum ve müsaade belgesiyle, onaylı diploma örneği.

7. İstifa belgesi

Devlet memuru olup yurt dışında yüksek öğrenim yapmak isteyenlerin, 1416 sayılı kanununun 21. maddesine göre memuriyetten istifa etmeleri şarttır. Açık yüksek öğretim yapan veya devam zorunluluğu bulunmayan kurumlarda kayıtlı olanlar ile herhangi bir işle (işçi, memur, esnaf, öğretmen, okutman, müteahhit veya şirket sahibi vb.) meşgul olanların öğrencilikleri tanınmaz.

8. Vesikalik fotograf (6 adet)

**Milli Eğitim Bakanligi Tarafindan Öğrenciligi
Taninanların Yükümlülükleri**

Soru: Milli Eğitim Bakanligi tarafından öğrenciligi taninanların yerine getirmesi gereken yükümlülükler nelerdir?

Cevap: Özel öğrenciligi taninanların, öğrenciliklerinin tanindigi tarihten itibaren 45 gün içinde öğrenim yerlerine gitmeleri, 6 ay içinde gerekli belgelerle birlikte dosya açtırmak için eğitim ataseliklerine müracaat etmeleri gerekmektedir. Öğrenciler, her sömestre basında ve sonunda öğrenim durumları hakkında eğitim müsavirliklerine, eğitim ataseliklerine, bunların bulunmadığı yerlerde konsolosluklara bilgi vermekle yükümlüdürler. Aksi hâlde; dosyalarının kapatılması için ilgili makamlarca Milli Eğitim Bakanligi Yüksek Öğretim Genel Müdürlüğü'ne teklifte bulunulur.

Soru: Çevremde bulunan bazı Türk öğrenci arkadaşlarımla öğrencilik dosyalarının kapatıldığını duyuyorum, dosyalarımızın kapanmaması için nelere dikkat etmeliyiz?

Cevap: Yurt dışında yüksek öğrenim yapan vatandaşlarımızın durumları belli kanun ve yönetmeliklerle belirlenmiştir; öğrencilerimizden bazılarının dosyalarını bu kurallara uymamaları nedeniyle kapatılmaktadır. Bu konularda sorunla karşılaşmamak için gençlerimizin aşağıda belirtilen hususlara dikkat etmeleri gerekmektedir:

➤ Yüksek okul öğrencilerimizin, her dönem (sömestre) basında okuldan alacakları öğrenci belgesinin (Studienbescheinigung) aslını, orta öğretim öğrencilerimizin ise okullarından her dönem basi alacakları öğrenci belgesini (Schulbescheinigung) eğitim ataseligine zamanında ulaştırmaları lazımdır. Bu belgelerin üzerinde, öğrencinin adı, soyadı, doğum yeri, doğum tarihi, kayıt numarası, okula kayıt tarihi, kaçınıcı sınıfta/ sömestrede bulunduğu, hangi bölümde okuduğu ve hangi döneme ait olduğu yazılı yeni tarihli olmalıdır.

➤ Yüksek okul öğrencilerimizin, her sömestre sonunda derslerine devam ettikleri hocalarından alacakları Basarı durum belgelerinin (Leistungsnachweisscheine) veya "sinav Dairesi"nden (Prüfungsamt) alacakları sınav sonuçları hakkında belgeyi (Bescheinigung) fotokopilerini, orta öğretim öğrencilerimizin ise kamelerinin fotokopilerini eğitim ataseligine ulaştırmaları gerekmektedir. Öğrencilerimizin dosyalarında bu belge ve bilgiler eksik olursa, askerlik tecili ve pasaport uzatma işlemlerinde sorunlar çıkar.

➤ Yüksek okul öğrencilerimizin okul ve bölüm değıstirmek için eğitim ataseligidinden izin almaları gerekmektedir ve okul veya bölüm değıstirmelerinde en fazla **iki sömestre** kaybına izin verilebilmektedir. Aksi hâlde öğrencilerin dosyası kapatılır.

Soru: Yüksek okul öğrencileri, Türk mevzuatına göre öğrenimlerini ne kadar süre içinde/en geç kaç yaşında bitirmek zorundadır?

Cevap: Yüksek Öğretim Kanununa göre öğrencilerimizin belli bir süre içerisinde okullarını bitimeleri zorunludur. Bu süreler aşağıda verilmiştir: *İki yıllık bir yüksek okul: 4 yıl (8 sömestre), dört yıllık bir yüksek okul: 7 yıl (14 sömestre), bes yıllık bir yüksek okul:*

8 yıl (16 sömestre), *alti yıllık bir yüksek okul*: 9 yıl (18 sömestre). Süre sınırlaması dışında ayrıca yas sınırlaması da vardır: *Lisans ğretimi*: 29 yası sonuna kadar, *mastir ve mastir seviyesi* veya *doktora*: 32 yas sonuna kadar. Yukarıda verilen süre ve yas sınırlarını asanların öğrencilik dosyaları kapatılır.

Soru: Askerlik tecillerini birkaç yıl süre ile yapmak mümkün değil midir?

Cevap: Millî Eğitim Bakanlığı ya da eğitim ataseleği tarafından öğrencilikleri tanınmış öğrencilerimizin askerlik tecil ve pasaport uzatma işlemleri, ğrenci statüsünde yapılmaktadır; ancak pasaportunda süresiz (unbefristet) oturma izni olan veya çalışma iznine sahip vatandaşlarımız, ğrenci olmaları nedeniyle çalışma haklarını kullanamayanlar, işçi statüsünde pasaportlarını beş yıl uzattırabilir ve askerliklerini üç yıl tecil ettirebilirler. Türkiye’de en az dört yıllık bir yüksek okulu bitirerek Almanya’ya yüksek lisans veya doktora yapmak için gelecek ğrencilerimizin, Türkiye’de ‘yedek subay adayı’ olarak askerlik kararlarını aldirmaları ve öğrenime devam ettiklerini belgelendirerek ‘askere sevk tehirı’ yaptirmaları gerekmektedir. Bu durumda olan öğrenciler sevk tehir süresinin bitiminden en az üç ay önce eğitim ataseleğine dilekçe ile basvurarak ‘askere sevk tehirı’ talebinde bulunmaladırlar. ğrencilerimizin; devam etmekte oldukları sömestre ait, tzerinde okula kayıt tarihi, kaçıncı smestreye devam ettiği, kayıt tarihi, kayıt numarası ve bölümü yazılı ğrenci belgelerini de dilekçelerine eklemeleri gerekmektedir. Öğrencilerimiz, bu işlemlerini yaptirmak için zamanında eğitim ataseleğine basvurdıkları takdirde herhangi bir sorun çıkamaz. Lisansüstü ğrenim için verilen süreler (geçerli mazarete dayalı uzatmalar dahil) söyledir: Mastir alışması için azam süre; 6 sömestre (3 yıl), doktora çalışması için azam süre; 10 sömestre (5 yıl) dir. Bu süreleri asan yüksek lisans ğrencilerinin ‘askerlik sevk tehirleri’ yapılmaz. Uzatma süreleri için öğrencilerin geçerli bir mazaret göstermesi gerekir.

Soru: Yurt dışında lisans öğrenimini tamamlayıp, lisansüstü öğrenime baslayan öğrencilerin askerlik tecilleri nasıl yapılmaktadır?

Cevap: Yurt dışında lisans öğrenimi görmekte iken ğrenciliklerini tanıtılmış olanlardan lisans öğrenimini tamamlayıp, lisansüstü öğrenime devam edeceklerin, Yüksek ğretim Kurulu’nda (YK) lisans eğitimi diplomalarının denkliliğini yaptirmaları ve bu diplomayı ibraz ederek yedek subay adayi olarak karar aldirmaları gerekmektedir. Ancak bu işlemler bittikten sonra ilgili öğrencilerin müracaatı üzerine eğitim ataseleğleri tarafından askere sevk tehirı teklifi yapılabilir. Bu işlemleri yaptırıp gerekli belgeleri zamanında eğitim ataseleğlerine ibraz etmeyen öğrencilerin öğrencilikle ilişik kesme teklifleri Millî Eğitim Bakanlığına gönderilir.

Yurt dışında yüksek öğrenim yapmak isteyen vatandaşlarımız, daha ayrıntılı açıklamayı Millî Eğitim Bakanlığının ‘<http://www.meb.gov.tr>’ internet adresinde bulabilirler.

Devletimizin Avrupa’da Sundugu Egitim Hizmetleri

Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Batı Avrupa Programları

Soru: *Ben Türkiye’de liseden mezun olmustum, Köln’de bir üniversite’ye kaydolup üniversiteyi dışarıdan bitirebileceğimi söylediler. Bu konuda bilgi verebilir misiniz?*

Cevap: Köln’de “Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Batı Avrupa Bürosu” bulunmaktadır. Lise ve dengi okul mezunu vatandaşlarımızın bu okula kaydolarak üniversiteyi dışarıdan bitirmesi mümkündür.

Soru: *Açıköğretim Fakültesi, Batı Avrupa ülkelerinde hangi dallarda öğretim sunmaktadır?*

Cevap: “Açıköğretim Fakültesi”nin Batı Avrupa ülkelerinde sunduğu programlar, lisans (dört yıllık) ve önlisans (iki yıllık) olmak üzere iki türdür:

Dört yıllık lisans programları;

- İşletme Fakültesi İşletme Bölümü
- İktisat Fakültesi İktisat Bölümü
- İktisat Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümü

İki yıllık önlisans programları;

- Turizm ve Otelcilik Önlisans Programı
- Dis Ticaret Önlisans Programı
- Halkla İlişkiler Önlisans Programı

Soru: *Açıköğretim programlarından birini bitirenlere verilen diplomanın geçerliliği nedir?*

Cevap: Dört yıllık programlardan birini bitirenlere Anadolu Üniversitesinin ilgili fakültesinin lisans diploması, iki yıllık bir önlisans programını bitirenlere ise, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi iki yıllık önlisans diploması verilir. Bu diplomalar, Türkiye’de aynı alanda eğitim veren diğer yüksek okulların diplomaları ile eş değerdir, bu eşitlik hukuken güvence altındadır.

Soru: *Açıköğretim için nasıl bir öğretim sistemi uygulanmaktadır?*

Cevap: Açıköğretim programının temel öğrenim araçları, basılı ders malzemeleri (kitaplar) ve video kasetleridir. Bu öğretim malzemeleri aralık ayı başlarında öğrencilerin adreslerine topluca gönderilir. Ders kitapları öğrencilerin kendi kendine çalışıp öğrenebileceği ve kendi çalışmasını kendi değerlendirebileceği bir şekilde hazırlanmıştır. Öğrenciler, ders kitaplarının yazar ve editörlerine internet aracılığı ile de ulaşip, soru yönelterek konuları ile ilgili açıklamalar alabilmekte, danışman öğretim üyeleri tarafından oluşturulan tartışma gruplarında hocalar ve diğer öğrenciler ile tartışabilmektedir. Bu hizmete aşağıdaki internet adresinden ulaşmak mümkündür: <http://www.anadolu.edu.tr>

Soru: *Açıköğretim Fakültesi sınavları nerede, ne zaman ve nasıl yapılmaktadır?*

Cevap: Her dersten yılda bir defa *ara sinavi*, bir defa *yıl sonu sinavi* ve bu sınavlarda başarılı olamayanlar için bir defa da *bütünleme sinavi* yapılır. Sınavlar hafta sonları birbirini izleyen iki günde yapılır. Sınavlar genellikle Almanya için Köln, Hamburg, Berlin, Frankfurt, Münih ve Stuttgart'ta, Türkiye'ye kesin dönüş yapanlar için ise Eskişehir'de yapılmaktadır.

Soru: Açıköğretim Batı Avrupa Programına katılan öğrencilerin Almanya'da sahip oldukları öğrencilik hakları nelerdir?

Cevap: Batı Avrupa Programlarına kayıtlı öğrenciler, özel kayıt şartlarını yerine getirerek, Alman yüksek okullarına yatay geçiş yapabilirler. Almanya Eyaletler Kültür Bakanları Daimi Konferansı Sekreterliği (Sekreterat der Standigen Konferenz der Kultusminister der Länder in Deutschland -KMK), Alman üniversitelerine gönderdiği bir yazı ile Batı Avrupa Programlarına kayıtlı öğrencilerin yatay geçiş başvurularının öteki Türk üniversiteleri öğrencilerinin başvuruları ile aynı şekilde değerlendirilmesi gerektiğini duyurmıştır. Çoğu Alman üniversitesi, Anadolu Üniversitesi Avrupa Programı öğrencilerinden 3. sınıfa geçenlere yatay geçiş imkânı verebilmekte, hatta görülen bazı dersleri de kredilendirmektedir.

Soru: Açıköğretim Avrupa Programlarına kayıt şartları nelerdir?

Cevap: Açıköğretim Avrupa Programlarına kayıt şartları aşağıda belirtilmiştir:

- Türk vatandaşı olmak (Ayrıca yabancı öğrenci kontenjanı da vardır),

Lise veya dengi bir okul mezunu olmak veya kesin kayıt süresinde mezun olacak olmak,

- Üniversite sınavını (ÖSS) kazanmak,
- Öğrenim bedelini karşılamak,

Soru: Anadolu Üniversitesi Avrupa Programları hakkında daha geniş bilgiyi nereden temin edebilirim?

Cevap: Anadolu Üniversitesi Avrupa Programları hakkında daha geniş bilgi, aşağıda belirtilen adres veya telefon ve faks numaralarından alınabilir: **"T.C. Anadolu Üniversitesi**

Batı Avrupa İrtibat Bürosu, Werderstr. 3, 50672 Köln

Tel: 0221/51 10 44,-51 10 46, Faks: 0221/51 10 49"

Soru: Türkiye'de Açıköğretim Fakültesi öğrencisiyim, Anadolu Üniversitesi Batı Avrupa Programına naklim mümkün müdür?

Cevap: Türkiye'de Anadolu Üniversitesi'nin açık yüksek öğretim programlarından yurt dışında da uygulanan programlarından birine devam eden öğrenciler, Avrupa ülkelerinden birinde yasal oturma sahiplerse ve buldukları ülkenin resmi makamlarından ikamet belgesi temin edebilecek durumdaysalar, yurt dışı adresleri bulunan bir dilekçe ile her yıl 1 Temmuz – 31 Ağustos tarihleri arasında **Anadolu Üniversitesi Batı Avrupa İrtibat Bürosu'na veya Açıköğretim Fakültesi Dekanlığı'na** bas vurabilirler.

Soru: Almanya'da Anadolu Üniversitesi Batı Avrupa Programına kayıtlıyım, Türkiye'ye kesin dönüş yapacağım; öğrenimime Türkiye'de devam etmem mümkün müdür?

SORULARLA ALMAN EGITIM SISTEMI

Cevap: Anadolu Üniversitesi Batı Avrupa Programlarına kayıtlı bulunan ve en az bir öğretim yılı öğrencilik yapanlarda yurt dışında resmî görevleri sona erenler ile Türkiye'ye kesin dönüş yapan vatandaşlarımız, ön görülen koşulları yerine getirmeleri halinde Türkiye'de öğrenimlerine devam edebilirler. Bu durumdaki öğrenciler, her yıl bir dilekçe ile 1 Temmuz – 31 Ağustos tarihleri arasında *Anadolu Üniversitesi Batı Avrupa İrtibat Bürosu*'na veya *Açıköğretim Fakültesi Dekanlığı*'na bas vurabilirler.

Yurt Dışında Çalışanların Çocukları İçin Türkiye'de Yüksek Öğretim

Soru: *Liseyi Almanya'da tamamladıktan sonra üniversiteye Türkiye'de devam etmek istersem ne yapmalıyım? Yurt dışında liseden mezun olanlar için ayrı bir üniversite sınavı yapıyor mu?*

Cevap: Orta öğreniminin son üç yılını Almanya'da geçirerek lise veya dengi bir okuldan mezun olan vatandaşlarımızın Türkiye'deki yüksek okullarda okuyabilmeleri için ayrı bir üniversite sınavı düzenlenmektedir.

Soru: *Yurt dışında çalışanların çocuklarının Türkiye'de yüksek öğretim hakkında yararlanabilmelerinin şartları nelerdir?*

Cevap: Yurt dışında çalışanların çocuklarının Türkiye'de yüksek öğretim hakkında yararlanabilmelerinin şartları aşağıda verilmiştir:

- Türk uyruklu olmak,
- Anne veya babası, isi veya görevi nedeniyle en az üç yıl yurt dışında kalmış ve durumunu belgelendirmiş olmak,
- Anne veya babasının yurt dışında bulunduğu süre içinde orta öğretimin (lise veya dengi okul) son üç sınıfını yurt dışında okumuş ve bu durumunu transkriptlerle belgelendirmiş olmak. Bu transkriptler, her öğretim yılı için ayrı ayrı düzenlenmiş ve öğrencinin aldığı derslerle, bu derslerde hak edilen notlar mutlaka belirtilmiş olacaktır.

Soru: *“Yurt Dışında Çalışanların Çocukları İçin Türkiye'de Yüksek Öğretim Sınavı” başvuru formlarını nereden edinebilirim?*

Cevap: YÇS'ye başvurmak isteyen öğrenciler, sınavla ilgili “*Kılavuz ve Başvurma*” belgesini,

ÖSYM Başkanlığı,
06638 Ankara/Türkiye

Tel: (+90/312)298 80 50 (Çok hatlı santral)
İnternet: <http://www.osym.gov.tr>

ÖSYM Bürosu

Karyagdi Sok. No: 28,
Asagiayranci/Ankara–Türkiye

adresinden veya Türkiye'nin yurt dışı temsilciliklerinde eğitim müşavirlikleri ya da eğitim ataseeliklerinden alabilirler.

Soru: “Yurt Disında Çalışanların Çocukları için Türkiye’de Yüksek Öğretim Sinavi” başvurusu için istenen belgeler nelerdir?

Cevap: “Yurt Disında Çalışanların Çocukları için Türkiye’de Yüksek Öğretim” sinavi başvurusu sırasında aşağıdaki belgeler istenir:

➤ Anne veya babanın yurt disında buldukları yerleri ve bulunma sürelerini gösteren resmî makamlardan onaylı belgeleri,

➤ Kendilerinin orta öğretim yıllarının her biri ile ilgili olarak okullarından alacakları onaylı transkriptleri,

➤ Sınav ücretinin ödendiğini gösteren banka dekontu veya posta havale makbuzu.

Soru: “Yurt Disında Çalışanların Çocukları için Türkiye’de Yüksek Öğretim Sinavi”nda adayların hangi hususlarda bilgi, yetenek ve becerileri ölçülmektedir?

Cevap: Sınavda adayların aşağıda belirtilen hususlarda bilgi, yetenek ve becerileri ölçülmektedir:

➤ **Genel Basarı Testi:** adayların, matematiksel ilişkilerden yararlanma ve sosyal bilimlerdeki temel kavram ve ilkelerle düşünme güçlerini ölçmeyi amaçlayan sınav,

➤ **Yabancı Dil Testi:** ilgili yabancı dilde kelime hazinesi ve dilbilgisi ile okuduğunu anlama ve dili kullanma gücünü ölçmeyi amaçlayan sınav,

➤ **Türkçe Testi:** Türkçe’deki kelime hazinesi ve dilbilgisi ile okuduğunu anlama ve dili kullanma gücünü yoklamayı amaçlayan sınav.

Soru: “Yurt Disında Çalışanların Çocukları için Türkiye’de Yüksek Öğretim Sinavi”ni kazananların kayıt işlemleri nasıl yapılır?

Cevap: Bir yüksek öğretim programına yerleştirilmiş olan adayların kesin kayıt işlemlerini yaptırmak için, kayıt zamanına kadar lise veya dengi okul diplomalarının denkliğini yaptırmaları ve ilgili yüksek öğretim kurumunun istediği şartları yerine getirmeleri gerekir. Denklik işlemi T.C Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu tarafından yapılır. Denklik işlemi için:

“**Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Teknikokullar, Ankara-Türkiye**” adresine, Lise veya lise düzeyinde okul diplomasının aslı, lisedeki dersleri, bu derslerin haftada kaç saat olduğunu ve bu derslerden alınan notları gösteren onaylı belge (transkript) ile başvurulur.

Türkiye’de Yabancı Öğrenciler İçin Yüksek Öğretim Sinavi (YÖS)

Soru: “Yabancı Uyruklu Öğrenci Sinavi”na başvurmak isteyenlerde hangi öğrenim şartları aranmaktadır?

Cevap: Türk vatandası olmayan, yabancı uyruklu öğrenciler yüksek öğrenimlerini Türkiye’de yapmak isterlerse, Türk liselerine denk bir okulun son sınıfında ya da böyle bir

SORULARLA ALMAN EGITIM SİSTEMİ

okuldan mezun durumda ise, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından yapılan ‘**Yabancı Uyruklu Öğrenci Sınavı**’na başvurabilirler

Soru: “Yabancı Uyruklu Öğrenci Sınavı” için nereye başvurulması gerekmektedir?

Cevap: Başvurular, her yıl Ocak ayında yazılı olarak “Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi ÖSYM-YÖS, 06538 Ankara/ Türkiye” adresine ya da şahsen “ÖSYM-YÖS, Karyagdi Sokak No: 28 Asagiayranci/Ankara–Türkiye” adresine yapılabilir.

Soru: “Yabancı Uyruklu Öğrenci Sınavı” nerede yapılmaktadır ve sınavda adayların ne tür bilgi ve becerileri ölçülmektedir?

Cevap: Haberleşme dili Türkçe veya İngilizce’dir. “Yabancı Uyruklu Öğrenci Sınavı” her yıl, Haziran ayında Ankara’da ve yurt dışında Türk Cumhuriyetlerinin baskentlerinde yapılmaktadır. Sınavda “Temel Öğrenme Becerileri Testi” ile “Türkçe Testi” uygulanmaktadır.

Almanya’da Alınan Yüksek Okul Diplomalarının Türkiye’de Denklik İşlemi

Soru: Almanya’da geçen yıl üniversiteden mezun oldum, diplomamın Türkiye’de denklik işlemlerinin yapılabilmesi için hangi kuruma başvurmam gerekiyor?

Cevap: Türkiye’de yüksek okul diploması denklik işlemi yapma yetkisi, *Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı*’ndadır. Bu kurumun adresi, telefon ve faks numaraları aşağıdaki gibidir;

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Bilkent/Ankara

Tel: 0090-312/266 47 00 06539 Faks: 0090-312/266 47 59

Soru: Almanya’dan alınan yüksek okul diplomalarının Türkiye’de denklik işlemleri için istenen belgeler nelerdir?

Cevap: Almanya’da alınan bir yüksek okul diplomasının denklik işlemini yaptırmak için aşağıda belirtilen belgelerle birlikte Yüksek Öğretim Kurulu’na başvurmanız gerekmektedir:

➤ Form dilekçe,

➤ Lise diplomasının aslı ya da tasdikli örneği ve fotokopisi,

(Lise diploması yurt dışından alınmışsa; yurt dışında, eğitim müsavirlikleri ya da eğitim ataseslikleri, yurt içinde ise, il millî eğitim müdürlüklerinden alınacak **lise denklik belgesi** aslı ve fotokopisi)

➤ Yüksek okul diplomasının ya da mezuniyet belgesinin aslı ile noter tasdikli Türkçe tercümesi ve bunların fotokopileri,

➤ Transkript (ders ve notlarını gösterir belge) aslı ile noter tasdikli Türkçe tercümesi ve fotokopisi,

➤ Nüfus cüzdanı örneği (Türk vatandaşlığına geçen yabancı uyruklulardan istenir.),

➤ Yabancı uyruklu öğrencilerin, denklik belgesine ihtiyaç duymalarının gerekçesini gösterir belge ve fotokopisi,

➤ Türk uyruklu olup yurt dışında yaşayanlardan; pasaport aslı ve YÖK Denklik Bürosu’ndan alınarak doldurulacak pasaport formu.

Eksik belge ile müracaat hâlinde denklik ile ilgili hiçbir işlem yapılamaz. İlgilinin adresine eksiklerini bildirir bir uyarı yazısı gönderilir ve eksik evrakını tamamlaması için süre verilir. Kurum, postada meydana gelebilecek gecikme ve kaybolmalardan sorumlu değildir. Belgelerin asılları denklik işlemi sonunda ilgiliye iade edilir. Başvuru formunu Türkiye’de YÖK Başkanlığı’ndan, yurt dışında ise eğitim ataseleklerinden alabilirsiniz.

Alman Meslekî Eğitim Sistemi

Alman eğitim sistemine göre öğrencilerin, ilkokul (Grundschule) 4. sınıf sonunda okullara yönlendirilmesi öğrencinin tüm hayatını etkileyecek önemde bir uygulamadır. Öğrenciler, başarı durumlarına göre ilkokul 4. sınıftan sonra;

^{TM} Lise (Gymnasium)

^{TM} “Realschule/Erweiterte Realschule”

^{TM} “Hauptschule”

^{TM} “Gesamtschule”

okullarından birisine yönlendirilir. Lise ve “Realschule”yi bitiren öğrencilerin üniversite ve meslek yüksek okullarına devam edip, akademik kariyer edinerek meslek sahibi olmaları için hiç bir engel yoktur.

“Hauptschule”den mezun olan öğrenciler, sanıldığı gibi yüksek öğrenim yapma şanslarını tamamen kaybetmiş durumda değildir. Alman eğitim sistemi, “Hauptschule” mezunu gençlere de meslek edinme ve yüksek öğrenim yapma yolunu açık tutmuştur; ancak bu sansi kullanmak meslek okulundan (Berufsschule) geçmektedir.

Bu imkânları kullanmak için; gençlerimizin ve ana babaların Alman eğitim sisteminin kendilerine sunduğu imkânları bilmeleri gerekmektedir. Meslekî eğitim günümüzde çok önem kazanmıştır, bu önem gelecekte daha da artacaktır. Türk gençleri ve onların ana babaları için hazırlanan bu broşürde; Almanya’da “Hauptschule”den mezun olan ve “Hauptschule”den mezun olmadan okuldan ayrılan gençlere ne tür imkânlar sunulduğu ve meslekî eğitim sisteminin nasıl işlediği konularında bilgiler bulunmaktadır.

Alman meslekî eğitim sistemi karmaşık bir yapıya sahiptir ve bünyesinde 14 ayrı eğitim modelini barındırmaktadır. 14 eğitim modeli içinde yalnız çıraklık okulunda (Berufsschule) “ikili sistem” (Dual System) uygulanmaktadır. Meslek okullarının diğer dallarında ise teori ve pratik okulların bünyesinde öğretilmektedir.

Meslekî Eğitim Hakkında Genel Bilgiler

Soru: Meslekî eğitim gençlerimiz için neden çok önemlidir?

Cevap: Kalifiye iş gücüne ihtiyaç duyulan zamanımızda, gençler için meslekî başarının önde gelen şartı, meslekî eğitim yapmaktır. Önümüzdeki yıllarda insanların meslekî nitelikleri daha da ön plâna çıkacaktır. Yüksek okula gitme sansi kalmamış gençlerimizin mutlaka meslekî eğitim görmeleri gerekmektedir; ancak yüksek öğrenim görme sansleri hâlâ devam ediyorsa, gençlerimize yüksek öğrenim yapmalarını özellikle tavsiye ediyoruz. Bazı ana babaların, çocuklarını yüksek öğretim yapmadan, hatta meslekî eğitim bile yapmadan kısa yoldan iş hayatına yönlendirdikleri görülmektedir, bu tercih uzun vadede son derece yanlıştır; çünkü artık vasıfsız elemanlara Alman toplumunda pek ihtiyaç duyulmamaktadır ve gelecekte hiç ihtiyaç duyulmayacaktır.

Soru: Meslekî eğitimin kişiye kazandırdığı avantajlar nelerdir?

Cevap: Meslekî eğitim insanlara birçok bakımdan avantajlar sağlamaktadır; daha fazla iş güvencesi, daha yüksek gelir, eğitimi süreklileştirme imkânı ve meslekî yükselmenin sağlanması, kendi işini kurma yolunun açılması, kendine güven ve saygı ile meslekten duyulan memnuniyetin artması..., bunlar ilk akla gelen avantajlardır.

Soru: Gelecekte hangi meslek dalları daha çok tercih edilecektir?

Cevap: Meslekî eğitim yapmadan önce kişiler, hangi mesleğe ilgisi ve yeteneği olduğunu tespit etmeli ve aynı zamanda iş piyasasını dikkate alarak, gelecekte geçerli olabilecek meslek dallarını tercih etmeye özen göstermelidirler. Örneğin; hizmet sektörü, bilgi işlem, bilgisayar, elektronik, endüstri mühendisliği, endüstriyel tasarım, doku mühendisliği, gen programcılığı, yeni ürün gözlemciliği, veri uzmanlığı, reklâm yayıncılığı, bilgi mühendisliği ... gibi yüksek öğretim gerektiren meslek dallarının önemi gittikçe artmakta, buna karşın metal meslek dalının önemi giderek azalmaktadır.

Soru: Almanya’da meslekî eğitime hazırlık nasıl yapılmaktadır?

Cevap: Gençlerin, kendilerine hangi mesleğin daha uygun olduğuna karar verebilmeleri için meslekleri tanımaları gerekir. Bu amaçla; “mesleğe hazırlık kursları” (berufsvorbereitende Lehrgänge), “Mesleğe hazırlık yılı” (Berufsvorbereitungsjahr), “Meslek temel eğitim yılı” (Berufsgrundbildungsjahr) ... gibi meslekî eğitime hazırlık faaliyetleri düzenlenmektedir. Meslek seçiminde karar vermeden önce, gençlerimizin bu faaliyetlere katılarak meslekleri daha yakından tanımalarında büyük yarar olduğunu düşünüyoruz.

Soru: Tüm çabalarıma rağmen bir meslekî eğitim yeri bulamıyorum, ne yapabilirim?

Cevap: Bütün gayretlerinize rağmen bir meslekî eğitim yeri bulamıyorsanız; eğitim yeri bulunabilen başka bir meslek dalına yönelmeniz düşünülebilir. Meslekî eğitim, iş yerleri dışında bir kurulusta da yapılabilir. (Berufsausbildung in einer außerbetrieblichen Einrichtung-BüE.) Bu modeldeki meslekî eğitimin ikinci yılı genel meslekî eğitim veren firmalarda tamamlanabilmektedir.

Soru: Gelecekte güvenle bakabilmek için neler yapmalıyım?

Cevap: Meslek öğrenen kimseler; meslek hayatlarında, zaman içinde çağın gereklerine cevap veremez duruma düşmemek için, kendilerini meslekî bilgi yönünden sürekli yenilemek zorundadırlar. Günümüzde mesleklerle ilgili gelişmeler çok hızlı olmakta ve bu hıza ayak uydurmak için meslek sahiplerinin yenilikleri çok yakından takip edip, uygulaması gerekmektedir. Aksi hâlde meslek sahibinin, piyasa şartlarında rekabet edebilmesi ve dolayısıyla ayakta kalabilmesi imkânsızdır. Çalışanların eğitim izni (*Bildungsurlaub*) alma hakları vardır, bazı büyük firmalar çalışanlarına kendi eğitim merkezlerinde bu eğitimi sağlamaktadır.

Soru: Meslekte yükselme nasıl gerçekleşmektedir?

Cevap: Meslekî eğitimi bitirenlerin yükselmek için ustalık ya da teknikerlik okuluna (*Meister- oder Technikerschule*) devam etmesi gerekir. Meslekte ilerleme kurslarına katılabilmek için daha önce istenilen, “meslekte belirli bir süre çalışmış olmak şartı”; 1 Ağustos 1999 tarihinden itibaren kaldırılmıştır. Usta ya da tekniker durumunda olanlardan, el sanatları ustalık belgesine (*Meisterprüfung*) sahip kimseler kendi iş yerlerini de açabilirler.

Soru: “Hauptschule” diploması alamadan okuldan ayrıldım, bu durumda meslekî eğitim yaparak “Hauptschule” diploması almam mümkün müdür?

Cevap: Meslekî eğitim okullarına devam ederek “Hauptschule” diploması almak mümkündür. “Hauptschule” diploması almaya yönelik meslekî eğitim veren okullar şunlardır:

- 9. sınıfa geçmeden “Hauptschule”den ayrılanlar için: “2 yıllık Mesleğe hazırlık yılı” (*Berufsvorbereitungsjahr-BVJ-2*)
- 9. sınıfta diploma alamadan “Hauptschule”den ayrılanlar için: “1 yıllık Mesleğe hazırlık yılı” (*Berufsvorbereitungsjahr-BVJ-1*) ve “tesvikli eğitim” (*Förderlehrgänge*)
- Bazı istisnâî durumlar için: “Meslek temel eğitim yılı” (*Berufsbildungsjahr-BGJ*)

Meslekî Eğitim İçin “Checkliste”

Soru: Meslekî eğitime iyi hazırlanmak için bize tavsiyeleriniz var mı?

Cevap: Meslekî eğitime iyi hazırlanmak için aşağıda yer alan tavsiyelerimizi dikkate almanız yararınıza olur:

1. İlk adım: Basvuru

- Meslekî eğitim yeri için, zamanında başvurulara başlayınız,
- Meslekî eğitim yerlerinin adreslerini tespit ederek başvuru tarihlerini öğreniniz,
- Başvurunuzu aşağıda bulunan eklerle yazılı olarak yapınız:
- Kişisel başvuru dilekçesi (persönliches Bewerbungsschreiben)
- Öz geçmişi (Lebenslauf)
- Yeni ve iyi çekilmiş vesikalik fotoğraf

SORULARLA ALMAN EGITIM SISTEMI

➤ Son kamelerinizin fotokopisi
➤ Aynı dönem içerisinde fazla sayıda ve farklı meslek dallarında firmaya başvuruda bulununuz. Çok sayıda firmaya başvuruda bulunmak için gerekli evraktan yeteri kadar fotokopi yapınız. Dilekçeyi her iş yerinin özelliğini dikkate alarak yeniden yazınız.

2. “İse alma sinavi”

- “İse alma sinavi”na iyi hazırlanınız. Bu hazırlık için;
  - Okulda öğrendiklerinizi gözden geçiriniz.
  - Günlük gazeteleri takip ederek güncel olaylar hakkında bilgi sahibi olunuz.
  - Testte bilginizin ölçüleceği derslerle (özellikle matematik) ilgili alıstimalar yapınız.
- Sınavdan önceki aksam mümkün olduğunca erken yatınız.
- Yanınıza yiyecek, içecek ve bir saat alınız.
- Sınav yerinde sınav başlama zamanından önce bulununuz.
- Sınav yöneticisinin talimatlarını iyice dinleyiniz ve sorunuz varsa hemen sorunuz.
- Uygun kıyafet ve bakımlı bir dış görünüme sahip olmaya dikkat ediniz. Ne çok sık, ne çok pasaklı olunuz.

3. Takdim konuşması

- Telefonla veya yazılı olarak öncelikle randevu alınız.
- Firma hakkında bilgi ediniz.
- Dakik olunuz. En iyisi önceden ulaşım için uygun otobüs ve tren hattını öğreniniz.
- Aşağıda belirtilen gerekli evrak ve malzemeleri yanınıza almayı unutmayınız:
  - Kame (asli),
  - Davet mektubu, başvuru dilekçeniz ve öz geçmişinizin fotokopisi,
  - Dolma kalem veya tükenmez kalem,
  - Size sorulmasını istediğiniz konuların bir listesi,
  - Aldığınız diğer eğitimlerin (dil kursu ... gibi) belgesi,
- Sınavı yapanlara en iyi yönlerinizi gösteriniz:
  - Sakin ve tabii davranınız,
  - Kendinizden emin olunuz, ancak kibirdi ve kendini beğenmiş bir intiba bırakmayınız,
  - Konuştuğunuz kimseye açık ve samimi davranınız, sözünü kesmeyiniz.
  - Dikkatlice dinleyiniz ve sorulara özltü, kısa cevaplar veriniz.
- Meslekî eğitim yeri için sınav sonunda size söz verilir ve bir sözleşme imzalarsanız; meslek danışmanlığı (Berufsberatung) sizi daha sonra bilgilendirir. Başvuruda bulduğunuz işletme de size haber verir.
  - Sınav sonucu olumsuz olursa, nerede hata yaptığınızı iyice düşününüz, böylece bir sonraki sınavda aynı hataları yapmamayı öğrenirsiniz. Ancak cesaretinizi kaybetmeyiniz, ilk denemede başarılı olmak zaten nadiren gerçekleşir.

Meslekî Eğitimin Yasal Dayanagi

Soru: Meslekî eğitimin yasal dayanagi nedir?

Cevap: Meslekî eğitim tüm eyaletlerde aynı şekilde düzenlenmektedir; örneğin eğitimin ne kadar süreceği, hangi niteliklerin kazandırılacağı ve sınavlarda adaylardan nelerin isteneceği kanunla belirlenmiştir. Meslekî eğitime başlamadan önce, öğrenci ile işletme arasında bir sözleşme imzalanmakta ve taraflar bu sözleşmenin hükümlerine göre davranmaktadırlar. Meslekî eğitim, kanunda öngörülen program çerçevesinde yürütülür, ancak bazı eğitim programları eyalet hükümetleri tarafından düzenlendiğinden, eyaletlere göre farklılıklar olabilir. Bunun için ilgili yerlerden eksiksiz bilgi alınmalıdır.

Soru: Meslek diploması nasıl alınır?

Cevap: Meslekî eğitim sonunda eğitimini başarıyla tamamlayanlara, devletçe tanınmış bir "meslekî yeterlilik belgesi" verilir. Bu belgeyi alabilmek için, pratik ve teorik bölümleri içeren bir sınavı başarı ile vermek gerekmektedir. Bu sınavlar, meslekî eğitim veren okullarda veya Sanayi ve Ticaret Odaları (*Industrie- und Handelskammer*) ya da Esnaf ve Sanatkarlar Odaları'nda (*Handwerkskammer*) yapılır.

Soru: "Sanat okuluna devam mecburiyeti" (Berufsschulpflicht) nedir?

Cevap: "Hauptschulabschluss" belgesini almaya hak kazanan öğrenciler, 18 yaşını bitirinceye kadar, bir sanat okuluna devam ederler. Sanat okuluna (*Berufsschule*) hâlen bir meslekî eğitim gören, çalışan veya işsiz gençler devam ederler. 18 yaşını doldurmuş olup da bir okula devam etmekte olanların "sanat okuluna devam mecburiyeti" yoktur.

Meslekî Eğitim Yapanlara Parasal Yardım Olanakları

Soru: Meslek kurslarına devam etmek istiyorum, parasal yardım almak için nerelere başvurabilirim?

Cevap: Meslek geliştirme ya da meslek içi eğitim kursuna devama karar vermeden önce, parasal destek konusunu araştırmakta fayda vardır. Bu konuda aşağıda belirtilen kuruluşlara başvurulabilirsiniz:

- Çalışma Dairesi (*Arbeitsamt*)
- Firmaların meslek geliştirme danışmanlıkları (*Weiterbildungsberatung der Betriebe*),
- Esnaf ve Sanatkarlar Odası/Sanayi ve Ticaret Odası (*Handwerkskammer oder Industrie- und Handelskammer*),
- Meslek geliştirme kurumları (*Weiterbildungseinrichtungen*),
- Okul müdürlükleri (*Schulämter*).

Soru: Meslekî eğitimin finansmanı nasıl sağlanmaktadır?

Cevap: Meslekî eğitimin gerçekleştirildiği iş yerlerinde ve okullarda, bu eğitimin finansmanı aşağıda açıklandığı gibi sağlanmaktadır:

SORULARLA ALMAN EGITIM SISTEMI

➤ **Is yerlerinde:**

Gençler, “egitime destek yardimi” (*Ausbildungsvergütung*) alirlar, bu yardım belirlenen bir tarifeye göre verilir ve meslek dallarina göre (aylık 400.- DM ile 1800.- DM arasında) degisen miktarlardadir. Eğitim süresince adaylara, **saglik, emeklilik, kaza ve bakım** (*Krankheit, Rente, Arbeitslosigkeit, Pflege, Unfall*) sigortasi yapilir. Meslek Danismanligi (*Berufsberatung*), kendilerine müracaat edilirse belirli kosullarda ek parasal yardımlar da saglayabilmektedir.

➤ **Meslekî eğitim veren okullarda:**

Eğitim için, devlet tarafından, ilgililere okul parasi (*Schulgeld*) ödenir, özel okullarda bu miktar daha yüksek olabilmektedir. Öğrenciler; bu eğitim için, devletten ailelerinin ekonomik durumuna göre degisen miktarlarda, burs (*BAföG*) alabilmektedirler. Bazı mesleklerde (ömegin; hemsirelik ve hasta bakıcılığı) ise kursiyerlere egitime destek parasi (*Ausbildungsvergütung*) ödenir. Bu meslek dallarının hangileri olduğu, ilgili yerlerden öğrenilebilir. Is yerlerinde yapılan eğitimden farklı olarak, bu okullarda gençlerin **issizlik sigortasi** (*Versicherung gegen Arbeitslosigkeit*) yoktur.

Meslekî Eğitim Yapanların Yüksek Öğrenim Sansi

Soru: *Meslekî eğitimimi tamamladıktan sonra yüksek öğrenime devam etmem mümkün müdür?*

Cevap: Bir “Üst brans okulu”na (*Fachoberschule*) devam ederek “meslek yüksek okulu olgunluk belgesi” (*Fachhochschulreife*) alan bir kimse, yüksek öğrenime devam hakkını elde etmiş sayılır ve meslek yüksek okuluna (*Fachhochschule*) devam ederek yüksek öğrenim gerektiren bir meslek edinebilir.

Meslek Danismani (Berufsberater)

Soru: *Meslekî eğitim için dal seçerken neleri göz önünde bulundurmalıyız?*

Cevap: Meslekî eğitim için yer aramaya başlamadan önce, hedef meslek belirlenmeli; ancak isi sansa bırakmamak için bir meslek dalında ısrarlı olmadan, alternatif meslekler de göz önünde bulundurulmalıdır. Danismanlar (*Berufsberater*) uygun eğitim yerleri bulmada size yardımcı olabilirler, onlar ilgili kişi ve kuruluşlarla sürekli ilişki içinde olduklarından, eğitim yeri imkânlarını ve firmaları daha iyi tanımaktadırlar. Zanaatkarlar, endüstriyel kuruluşlar, serbest meslek sahipleri (doktorlar, noterler veya avukatlar gibi) ticaret ve halk hizmetleri, kamu hizmetleri ve idareleri, çiraklık eğitimi imkânları sunmaktadırlar. Meslek seçimi ile ilgili kararınızı zamanında vermeli ve çiraklık eğitimi yeri için başvurularda bulunmalısınız. Sadece tek bir mesleğe sapanıp kalmamak, sizin için daha akıllıca olacaktır. İstediginiz mesleğe yakın meslekler üzerinde de durmanız faydalı bir davranış olur. Meslek danismanlarına danışarak ilgi alanınız ve yeteneklerinize göre hangi mesleğin size daha uygun olacağı konusunda bilgi alabilirsiniz. Bu danismanlar, çiraklık eğitimi verecek yer arama konusunda da size yardımcı olurlar.

Soru: Meslek danismanlarından hangi konularda bilgi alabilirim?

Cevap: Meslek danismanlarından asagida belirtilen hususlarda bilgi alabilirsiniz:

- Çevrede bulunan meslekî eğitim yerleri,
- Basvurularda ne tür bir rekabetin göze alınması gerektiği,
- İş yerlerinin beklentileri,
- Meslekî eğitim yardımı miktarı,
- Meslekî eğitim sonrası iş bulma şansı,
- Uygun eğitim yerleri sunan, başvurulabilecek firmaların adresleri,
- Yüksek öğrenim imkânı.

Soru: Hangi meslek dalında meslekî eğitim yapacağıma karar veremiyorum, bu konuda kimden yardım alabilirim?

Cevap: Meslekî eğitim yapmak için düşünülebiyecek meslek dallarının çok fazla olması, meslekî eğitimde tercihte bulunmayı zorlastırmaktadır. Meslekî eğitime başlamayı, dal değiştirmeyi, meslekî eğitim yapabilmek için istenen şartları, öğrencinin başarı şansını ve ayrıca eğitim sırasında öğrencilere tanınan imkânları (bu imkânlar meslek dalına göre farklılık gösterir), mezuniyette elde edilecek hakları doğru bir şekilde değerlendirmek, öğrenciler ve aileleri için gittikçe zorlaşmaktadır. Daha önceden meslek edinmiş kimselerin çoğu; günümüzde meslek edinmenin yolunun ne olduğunu tam olarak bilememektedir; çünkü zamanla meslek edinmeyle ilgili birçok şey değişmiştir. Bu broşürümüzün meslekî eğitim ile ilgili kısmı, meslekî eğitim hakkındaki sorunlarınız için bir başvuru kaynağı olacaktır. Ancak daha geniş bilgiyi “Çalışma Dairesi”sinde (*Arbeitsamt*) görevli meslek danismanlarından almanız mümkündür.

Meslekî Eğitim Danışma Yerleri

Soru: Meslekî eğitim için nerelere danışabiliriz?

Cevap: Vatandaşlarımızın danışmanlık hizmeti alabileceği birçok kuruluş vardır; meslekî eğitimle ilgili Yerel Çalışma Daireleri (*örtliche Arbeitsämter*), Meslekî Bilgi Merkezleri (*Berufsinformationszentren-BIZ*), Yabancı Çocukları ve Gençleri Tesvik İçin Bölgesel İş Yerleri (*die regionalen Arbeitsstellen zur Förderung ausländischer Kinder und Jugendlicher -RAA*), Meslek Danışma Dairesi (*Berufsberatung*) veya Yabancılar Danışmanlıkları (*Ausländerbeiräte / Ausländerbeauftragte*) belli başlı kurumlardır.

Öz Geçmiş

Soru: Öz geçmişime neler yazmam gerekiyor?

Cevap: Asagida bir öz geçmiş örneği verilmiştir. Öz geçmişinizi hazırlarken bu “örnek öz geçmiş”i kendinize uyarlamanız ve düzgün bir vesikalik fotoğraf eklemeniz gerekir. Öz geçmişinizi (*Lebenslauf*) asagida gösterilen şekilde “Format

SORULARLA ALMAN EGITIM SISTEMI

DİN A 4'' beyaz çizgisiz bir kagıda yazmanız ve satırlar arasında gerekli yerlerde boşluk bırakarak bir sayfayı doldurmanız gerekir.

Lebenslauf

Vesikalik
fotograf

Name: Ayse Akdeniz
Anschrift: Mönchstraße 12, 55130 Mainz

Telefon: (06131) 255 00 08

Geburtsdatum: 5. Juli 1985
Geburtsort: Mainz

Eltern: Ayhan Akdeniz, Mauernmeister
Hatice Akdeniz, geborene Deniz, Hausfrau

Geschwister: Meltem, 4. Oktober 1982
Mehtmet, 18. Juli 1987

Schulbildung: 1992–1996 Goethe–Grundschule in Mainz seit 1996
Goethe–Hauptschule in Mainz

Schulabschluss: Hauptschulabschluss im Juni 2001

Lieblingsfächer: Deutsch, Mathematik, Sport

Bisherige Tätigkeiten: Teilnahme an einem Kursus bzw Praktika in c
Maschinen schreiben

Hobby: Lesen, basteln, Basketball spielen

Mainz, 03. 02. 2001
(Unterschrift)

Meslekî eğitim Başvurusu (Bewerbungsschreiben)

Soru: Meslekî eğitim yeri için nasıl bir başvuru dilekçesi (Bewerbungsschreiben) yazmam gerekiyor?

Cevap: Aşğıda örneği verilen formda bir başvuru dilekçesi yazabilirsiniz. Başvuru dilekçesini ‘Format DIN A 4’ beyaz çizgisiz kagıda daktilo veya bilgisayar ile yazmanız gerekir.

Meslekî eğitim için başvuru (Bewerbung)

Vorname, Name (des Absender)
Straße, Hausnummer
PLZ, Wohnort

Ort, Datum

Vollständiger Name (des Unternehmens)
Abteilung
Ansprechpartner
Straße, Hausnummer
PLZ, Wohnort

Bewerbung auf Ihr Inserat vom ..... in der ——Zeitung

Sehr geehrte Damen und Herren,
hiermit bewerbe ich mich bei Ihnen für einen Ausbildungsplatz zur/zum .....

.....
Ihr aktuellen Ausschreibung konnte ich entnehmen, dass Sie diesen Beruf
ausbilden und auch gleichzeitig erste Informationen über Ihr Unternehmen
sammeln.

Meine Interessen sind .....

Ich möchte diesen Beruf gerne erlernen, weil .....

Mit freundlichen Grüßen

Vor- und Nachname
(Unterschrift)

Anlagen: 1 Kopie der letzten Zeugnisse
1 Passfoto
1 Lebenslauf

Almanca Dil Kursu

Soru: Nerelerde Almanca kursuna devam edebilirim?

Cevap: Almanca bilgisi noksan olan gençler için Klausenhof Akademisi (*Akademie Klausenhof*) bir yıllık yatılı ücretsiz kurs imkânı sağlamaktadır. Bilgi için aşağıdaki adrese başvurabilirsiniz: “*Akademie Klausenhof, Klausenhofstraße 100, 46499 Hammikeln, Tel:02853/89-337*” Bunun dışında gençlerimiz, Halk Yüksek Okulları’nda (*Volkshochschule*), okullarda ya da bir mesleğe hazırlık kursunda Almanca bilgilerini geliştirebilirler. Ayrıca, Almanca ve diğer yabancı dilleri öğreten özel dil kursları da vardır.

Çıraklık Meslek Okulu (Berufsschule)

Soru: İkili (dual) sistemde iş yerinde meslekî eğitime kabul şartları nelerdir?

Cevap: İkili sistemde meslekî eğitime kabul şartları aşağıda belirtildiği gibidir:

➤ Çıraklık meslek okuluna devam edecek öğrencilerin, en az “Hauptschule” mezunu olmaları ön görülmekteyse de “Hauptschule” diploması olmayanlar da işveren kabul ederse bir meslek dalında meslekî eğitime başlayabilir; ancak bu durumda olan öğrencilerin çoğu uygulama derslerinde başarılı olsalar bile teori derslerinde pek başarılı olamamaktadırlar. İşletmeler tercihlerini yaparken; başvuru sahiplerinin okul diplomalarına dikkat etmektedirler.

➤ Bazı mesleklerde; örneğin ticaret, bankacılık, avukat ve doktor yardımcılığı, elektrik-elektronik dallarında, birçok işletme tarafından en az orta olgunluk diploması (*Mittlerer Bildungsabschluss*), hatta lise mezunu olma şartı getirilmektedir.

Soru: İkili (dual) sistemde çıraklık eğitimi nasıl düzenlenmiştir?

Cevap: Çıraklık eğitimi, “ikili sistem”de işletmelerde yapılan eğitimidir. “İkili sistem”, çıraklık eğitiminin hem bir iş yerinde, hem de bir meslek okulunda yapıldığı anlamına gelir. Çıraklık eğitiminin bu türü Almanya’da kısıtlardan beri süregelen bir eğitimsel sistemdir ve sistemin daha iyi hâle getirilmesi için sürekli değişiklikler yapılmaktadır. Bu eğitim modeli katılımcılarına önemli avantajlar sağlar ve çıraklık eğitimi gören kişi fiilen çalışır. Hatta karşılığında ücret de alır (çıraklık ödemesi). Eğitim yalnızca teorik olarak yapılmaz. Meslek okullarında, genel eğitim veren okulların tersine teorisinin hangi durumlarda gerekli olduğu somut uygulamalar yoluyla kavranır; sonuçta uygulama yaparken sorunlarla karşılaşılır ve sorunların çözümü için yapılan çalışmalarda birçok husus daha sağlıklı öğrenilmiş olur.

Soru: Çıraklık eğitime kabul için öğrencilerden neden bir yığın şartı yerine getirilmesi istenmektedir?

Cevap: Her mesleğin beklentileri gittikçe yükselmekte ve bu beklentiler, meslekî eğitimin süresini ve eğitime başlama şartlarını da etkilemektedir. Bazı mesleklerde “ortaöğretim 1. kademe diploması” (*Mittlere Bildungsabschluss*), hatta bazılarında “ortaöğretim 2. kademe diploması” (*Abitur*) şartı aranır. Çıraklık eğitimi 2 ile 3,5 yıl

arasında sürmektedir. Belli şartlar çerçevesinde bu sürenin kısaltılması mümkündür. Zamanımızda toplam 356 adet devletçe tanınmış çiraklık eğitimi kapsamında meslek dalı mevcuttur; yani sadece büro elemanı, dis doktoru yardımcısı, marangoz veya oto tamircisi ... gibi mesleklerin eğitimi yapılmamaktadır.

Mesleğe Hazırlık Yılı-2 (Berufsvorbereitungsjahr-2)

Soru: “Mesleğe hazırlık yılı-2” (Berufsvorbereitungsjahr-2) nedir ve hangi hakları kazandırır?

Cevap: Meslek okulları bünyesinde bulunan bu sınıflara herhangi bir nedenle 9. sınıfa geçmeden 7. veya 8. sınıftan ayrılan “Hauptschule” öğrencileri veya “öğrenme engelliler için özürhükümlü okulu”nun (Sonderschule für Lernbehinderte) 9. sınıfından ayrılanlar, “BVJ-2” kursuna devam edebilirler; bu kursu başarı ile tamamlayan gençler, “BVJ-1” kursuna ya da “Berufsgrundbildungsjahr in kooperativer Form BGJ/k oder BS” kursuna devam edebilirler.

Mesleğe Hazırlık Yılı-1 (Berufsvorbereitungsjahr-1)

Soru: “Mesleğe hazırlık yılı-1” (Berufsvorbereitungsjahr-1) nedir ve hangi hakları kazandırır?

Cevap: “Mesleğe hazırlık yılı-1” sınıfına “Hauptschule” 9. sınıfa geçen veya diploma almadan 9. sınıftan ayrılan “Hauptschule” veya “öğrenme engelliler için özürhükümlü okulundan” (Sonderschule für Lernbehinderte) mezun olanlar, “BVJ-1” kursuna devam edebilirler; bu kursu başarı ile tamamlayan gençler, “Hauptschulabschluss” diplomasını almaya hak kazanırlar ve “mesleki eğitim olgunluğu” (Ausbildungsreife) belgesi alırlar. Bu gençler, “zorunlu meslekî eğitim”e (Berufsschulpflicht) devam etme yükümlülüklerini yerine getirmiş sayılırlar. Bu öğrenciler, “Berufsgrundschuljahr BGJ/s” kursuna ya da “Berufsgrundbildungsjahr in kooperativer Form BGJ/k oder BS” kursuna devam edebilirler. “BVJ-A/2” ise Almanca bilgisi yeterli olmayan yabancı öğrenciler için açılan aynı seviyede sınıflardır.

Soru: “BVJ-1” ve “BVJ-2” kurslarında hangi meslek dallarında eğitim verilmektedir?

Cevap: “BVJ-1” ve “BVJ-2” kurslarında aşağıda yer alan meslek dallarında eğitim verilmektedir:

- Yapi/Boya, • Metal, • Elektro, Ahsap, • Tekstil/Giyim,
- Tekstil Bakımı, • Beslenme/Servis Hizmetleri,
- Satis/Büro, • Vücut bakımı, • Sağlık, • Matbaa.

Meslek Temel Eğitim Yılı (Berufsgrundbildungsjahr-BGJ)

Soru: “Hauptschule” 9. sınıfı bitirmeden okulu bıraktım; “meslek temel eğitim yılına” (Berufsgrundbildungsjahr) devam edebilir miyim?

Soru: Bu eğitim hem teorik hem uygulama olarak meslek okulları bünyesinde yapılır. Bu sınıfa devam edebilmek için ‘Hauptschulabschluss’ veya es degerli bir diplomaya sahip; ancak not ortalaması düşük olan ve bu nedenle meslekî eğitim yeri bulamamış veya not ortalaması yeterli olmadığı için ‘meslek brans okulu’na (Berufsfachschule) kabul edilmeyen öğrenciler kabul edilir.

Soru: “BVJ-1” kursuna devam ederek mezun oldum, “BGJ” kursuna devam etmem mümkün müdür?

Soru: ‘Hauptschule’ mezunu olduğumu veya es degerli bir eğitim yaptığımı belgelendirenler, ‘BGJ’ kursuna devam edebilirler. ‘BVJ’ kursunu başarı ile bitirenler, ‘Hauptschule’den mezun olanlar ile es degerli bir eğitim yapmış sayılacağından, ‘BGJ’ kursuna devam edebilirler. Bu kursu bitirenlerden not ortalaması “3” ve daha iyi durumda olanlar ‘meslek brans okulu’na devam edebilirler.

Soru: “Meslek temel eğitim yılı”nda eğitim nasıl düzenlenmiştir?

Cevap: ‘Meslek temel eğitim yılı’ (Berufsgrundbildungsjahr) iki biçimde gerçekleştirilmektedir:

➤ Okul ortamında ‘meslek temel eğitim yılı’; teorik bilgileri ve uygulamalı becerileri, öğrencilere sınıflarda ve okulun atölyelerinde kazandıran bir eğitim biçimidir. Bu eğitim biçimi, kısmen zorunlu, kısmen de seçmeli derslerden oluşur. Öğrencinin ‘meslek temel eğitim yılı’nda gördüğü başarılı eğitim süresi, daha sonra bir iş yerinde devam edeceği meslekî eğitim süresini kısaltabilir. Örneğin 3,5 yıllık bir meslekî eğitim, 1 yıllık ‘Berufsgrundbildungsjahr’ sayıldığında 2,5 yılda tamamlanabilir.

➤ İkili kooperatif sistemde ‘meslek temel eğitim yılı’; istenilen bir meslekî eğitimi, gençlere çiraklık sözleşmesine (Ausbildungsvertrag) bağlı olarak veren bir meslekî eğitim biçimidir. Meslekle ilgili teorik dersler okulda, uygulama eğitimi ise iş yerlerinde yapılır. Bazı meslek dalları için ikili kooperatif sistemde ‘meslek temel eğitim yılı’ zorunludur, birkaç meslek dalında ise isteğe bağlıdır.

Soru: “Berufsgrundbildungsjahr” kursunu bitirenler hangi eğitim haklarına sahip olurlar?

Cevap: ‘Berufsgrundbildungsjahr’ kursunu bitirenler, bir mezuniyet belgesi olarak meslek hayatına atılırlar veya ‘Berufsschule-BS-Fachstufe’ okuluna devam edebilirler.

Soru: “BGJ” kurslarında hangi meslek dallarında eğitim verilmektedir?

Cevap: ‘BGJ’ kurslarında aşağıda yer alan meslek dallarında eğitim verilmektedir:

• Ekonomi ve yönetim • Ahsap tekniği • Beslenme ve ev ekonomisi • Elektroteknik ve metalteknik.

Soru: “BGJ” kursu ne kadar sürmektedir?

Cevap: “BGJ” kursu bir yıl sürmektedir.

Istege Bagli 10. Sinif (freiwilliges 10. Schuljahr)

Soru: *Kızım “Hauptschule” 9. sınıfta öğrenci, gelecek yıl “Freiwilliges 10. Schuljahr”a devam edebilir mi?*

Cevap: “Hauptschule”nin 9. sınıfında başarı seviyesi yüksek olan öğrencilere 10. sınıfa devam imkânı verilir. Bu durumdaki öğrenciler için, 9. sınıfın 2. döneminde “Vorlaufklasse” adıyla bilinen hazırlık sınıfları açılır. “Istege bağlı 10. Sınıf”ı başarı ile bitiren öğrencilere “Mittlerer Bildungsabschluss” diploması verilir. Bu sınıfa devam edebilmek için öğrencinin; Almanca, iş dersi (Arbeitslehre), matematik (A-Kurs) ve İngilizceden (A-Kurs) “befriedigend” veya daha iyi seviyede başarı göstermesi istenir, bunlara ilâve olarak okulun tavsiyesi de gerekir. “Istege bağlı 10. sınıf” bir yıl sürmektedir.

Tesvikli Eğitim (Förderlehrgänge)

Soru: *“Tesvikli eğitim” modeli hakkında bilgi verebilir misiniz?*

Cevap: “Tesvikli eğitim”, meslek danışmanlığı (*Berufsberatung*) tarafından desteklenen bir meslekî eğitim seklidir. Bu meslekî eğitim modelinde; haftanın üç günü iş yerlerinde bir meslek dalında uygulamalı meslekî eğitim verilir. Örneğin; bahçe işleri, metal tekniği, ağaç tekniği, mekân düzenlemesi, vücut bakımı, ev ekonomisi ... gibi. Kursiyerler haftanın iki günü ise meslek okuluna devam ederler. Bu öğretime paralel ek dersler alınarak “Hauptschule”den mezun olmak mümkündür.

Soru: *“Tesvikli eğitim kursu”nda (Förderlehrgänge) hangi meslek dallarında eğitim verilmektedir?*

Cevap: “Tesvikli eğitim kursu”nda (Förderlehrgänge) aşağıda yer alan meslek dallarında eğitim verilir:

- Bahçıvanlık • Metal tekniği • Ahsap tekniği • Mekân düzenlemesi • Vücut bakımı
- Ev ekonomisi.

Meslek Brans Okulu (Berufsfachschule-BFS)

Soru: *“Berufsfachschule”ye giriş için aranan şartlar nelerdir?*

Cevap: Meslek brans okuluna (Berufsfachschule) girebilmek için “befriedigend” (3) veya daha iyi not ortalamalı “Hauptschule” veya dengi bir mezuniyet belgesine sahip olmak gerekir. Bu okullarda öğrenciler, herhangi bir iş yerine bağlı olmadan mesleğe hazırlanır, hatta okul bünyesinde meslek öğrenerek meslek sahibi olabilirler; meslekî bilgiler yanında öğrencilere genel kültür bilgileri de verilir.

Soru: *“Berufsfachschule”de hangi meslek dallarında eğitim verilmektedir?*

SORULARLA ALMAN EGITIM SİSTEMİ

Cevap: Bu okullarda; metal teknigi, elektrik teknigi, ekonomi/ isletme, ev ekonomisi ve tarım isletmesi dallarında eğitim verilmektedir.

Soru: Meslek brans okulundan (Berufsfachschule-BFS) mezun olanlara ne tür bir diploma verilir?

Cevap: "Meslek brans okulu"ndan (Berufsfachschule-BFS) mezun olanlara "Orta öğretim 1. kademe diploması" (*Mittlerer Bildungsabschluss*) verilir. Bu okula devam eden öğrenciler; Almanca, sosyal bilgiler, beden eğitimi, din dersi, İngilizce/Fransızca ve matematik derslerini okuyarak aldıkları genel eğitim yanında, meslekî temel eğitimi de alırlar. Bu okullarda eğitim iki yıl sürmektedir.

2 Yıllık Meslek Brans Okulu (Berufsfachschule)

Soru: 2 yıllık meslek brans okuluna devam edebilmek için hangi öğrenim şartlarına sahip olmak gerekmektedir?

Cevap: 2 yıllık meslek brans okuluna (Berufsfachschule) "Hauptschule" mezunu ve not ortalaması "3" ve daha iyi olan öğrenciler kabul edilir.

Soru: 2 yıllık meslek brans okulundan mezun olanlara ne tür bir mezuniyet belgesi verilmektedir?

Cevap: 2 yıllık meslek brans okulu mezunu olan kimseler "Realschule" diploması ile eş değerli bir eğitim belgesi alırlar ve meslekî eğitime devam ettikleri takdirde; meslekî eğitimin 1. yılını yapmış sayıldıklarından, 3 yıllık meslekî eğitimi 2 yılda tamamlarlar.

2 yıllık meslek brans okulunda (Berufsfachschule); • Ticaret • Metal teknigi
• Elektroteknik • Ev ekonomisi bölümlerinde eğitim verilmektedir.

Soru: 2 yıllık meslek brans okulunu bitirenler hangi eğitim haklarını kazanırlar?

Cevap: 2 yıllık meslek brans okulundan mezun olanlar aşağıda belirtilen okullara devam edebilirler.

^{TM} 2 yıllık yüksek meslek uzmanlık okulu (Höhere Berufsfachschule),

^{TM} Bir meslekî eğitim aldıktan sonra diploma derecelerine göre 1 yıllık üst uzmanlık okulu (Fachoberschule),

^{TM} Meslek lisesi (Berufliches Gymnasium)

^{TM} Lise (Gymnasium).

2 Yıllık Çocuk Bakım Brans Okulu (Berufsschule für Kinderpflege)

Soru: 2 yıllık çocuk bakım brans okuluna (Berufsschule für Kinderpflege) devam etmek isteyen kimselerin hangi öğrenim seviyesinde olmaları gerekmektedir?

Cevap: 2 yıllık çocuk bakım brans okuluna devam etmek isteyen gençlerin, "Hauptschule" mezunu olup, en az bir yıllık meslekî eğitimi tamamlamış olmaları gerekmektedir.

Soru: 2 yıllık çocuk bakım brans okulu mezunlarına hangi eğitim haklarını kazandırır?

Cevap: 2 yıllık çocuk bakım brans okulunda; çocuk eğitimi, eğitim psikolojisi, oyun eğitimi, çocuk edebiyatı gibi dersler verilir. Eğitim 2. yılın sonunda yapılan bir sınavla sona ermektedir ve mezunlarına çocuk bakıcısı (Kinderpfleger-in) unvanı verilir.

Üst Meslek Brans Okulu (Höhere Berufsfachschule)

Soru: “Realschule” mezunuyum, üst meslek brans okulu na (Höhere Berufsfachschule) devam edebilir miyim?

Cevap: Üst meslek brans okuluna (Höhere Berufsfachschule) aşağıdaki şartlardan birine durumu uyan öğrenciler devam edebilir:

- 2 yıllık meslek brans okulu (Berufsfachschule) mezunu,
- “Realschule” mezunu,
- Meslek uzmanlık okulu (Berufsaufbauschule) mezunu olan,
- “Hauptschule” 10. sınıfını başarı ile bitiren,
- Lise (Gymnasium) 10. sınıfı bitiren.

Soru: Üst meslek brans okulu (Höhere Berufsfachschule), mezunlarına hangi eğitim haklarını kazandırmaktadır?

Cevap: Üst meslek brans okulu (Höhere Berufsfachschule) mezunlarına “asistan” (Assistent) unvanı verilmektedir. Ayrıca bu okuldan mezun olanlar, mezuniyetlerinden sonra bir buçuk yıl meslekleriyle ilgili bir işte çalıştıktan sonra meslek yüksek okuluna (Fachhochschule) devam edebilirler.

Meslek Uzmanlık Okulu (Berufsaufbauschule)

Soru: Oğlum “Hauptschule”den mezun oldu, meslek uzmanlık okuluna (Berufsaufbauschule) devam edebilir mi?

Cevap: Meslek uzmanlık okuluna (Berufsaufbauschule); “Hauptschule” ve çiraklık meslek okulu mezunu gençler ile dört yıllık meslekî tecrübesi olanlar kabul edilir. Öğrenim “tam zaman eğitim” modelinde bir yıl, yarım gün eğitim modelinde ise üç yıl sürmektedir.

Soru: Meslek uzmanlık okulunda (Berufsaufbauschule) hangi meslek dallarında eğitim verilmektedir?

Cevap: Meslek uzmanlık okulunda (Berufsaufbauschule) aşağıdaki meslek dallarında eğitim verilmektedir:

• Ticaret • Teknik (Ağaç işleri, metal, elektrik, seramik v.s.) • Ev ekonomisi ve sosyal ilişkiler • Tarım • Polislik.

Soru: Meslek uzmanlık okulunda (Berufsaufbauschule) hangi dersler okutulmaktadır?

SORULARLA ALMAN EGITIM SİSTEMİ

Cevap: Meslek uzmanlık okulunda (Berufsaufbauschule), meslek derslerinin yanında Almanca, İngilizce, matematik, sosyal bilgiler, ekonomik coğrafya, fizik, kimya, din dersi zorunlu derslerdir. Eğitim; Almanca, İngilizce, matematik ve bir meslek dersinden yazılı, seçilen iki dersten sözlü sınavla sona ermektedir. Okula kayıtlı olmayan gençlere de dışarıdan bitirme imkânı verilmektedir; bu sınava dışarıdan gireceklere bir dersten yazılı sınavı verme zorunluğu vardır ve mezunlara meslek lisesine ve brans okuluna (Fachschule) giriş imkânı verilir.

Üst Brans Okulu (Fachoberschule-FOS)

Soru: *Hâlen meslekî eğitim yapmaktayım, üst brans okuluna (Fachoberschule) devam etmem mümkün müdür?*

Cevap: “Üst brans okulu”na (Fachoberschule) “orta olgunluk diploması” (Mittlerer Bildungsabschluss/Sekundarabschluss I) olan kimseler kabul edilebildiği gibi, meslekî eğitim yapanlar veya meslekî eğitimi tamamlamış olanlar devam edebilir. Bu okullarda; tarım ekonomisi, beslenme, ev ekonomisi, fen bilimleri, kalıp, polislik, teknik, ekonomi ve sosyal bilgiler dallarında eğitim verilir.

Soru: *Orta olgunluk diplomam (Mittlerer Bildungsabschluss/ Sekundarabschluss I) var, üst brans okuluna (Fachoberschule) devam edebilir miyim?*

Cevap: “Üst brans okulu”na (Fachoberschule) devam edebilmenin şartı, “orta olgunluk diplomasına” (Mittlerer Bildungsabschluss/Sekundarabschluss I) sahip olmak ve bu okuldaki bölümlerden birisine uygun meslekî eğitim yapmış olmaktır. Sosyal bilgiler bölümü için ise meslekî eğitimin bu bölümle uyusması şartı aranmaz.

Soru: *Üst brans okulu (Fachoberschule) adı altındaki model hangi okulları kapsar?*

Cevap: “Fachoberschule”, öğrencilerin genel kültür, meslekî bilgi ve becerilerini geliştirerek meslek yüksek okuluna (Fachhochschule) hazırlanmalarını sağlar. Bu okul aşağıdaki okul türlerini kapsar:

- Teknik üst brans okulu
- Ekonomi ve işletme üst brans okulu
- Beslenme ve ev ekonomisi üst brans okulu
- Tasarım üst brans okulu
- Tarım üst brans okulu
- Fen bilimleri üst brans okulu
- Sosyal işler üst brans okulu
- Polislik üst brans okulu

Soru: *Üst brans okuluna (Fachoberschule) devam etmem hangi şartlarda mümkündür?*

Cevap: Aşağıda belirtilen yollardan birisini takip ederek “üst brans okulu”na devam etmeniz mümkündür:

- Orta öğretim 1. kademesini kapsayan bir okulun bitirilmesinden sonra iki yıl daha (11. ve 12. sınıf) okula devam ederek,
- Bir meslek dalında bir meslek tecrübesi kazanarak,
- Hâlen meslekî eğitim yapanlar, “12 B” sınıfına devam edip, bitirerek. (Bu öğretim “tam zaman eğitim” modelinde bir yıl, “tam gün olmayan öğretim” modelinde ise iki yıl sürer.)

Soru: Üst brans okulunun iki sınıflı programına kabul için hangi şartları yerine getirmem gereklidir?

Cevap: Asagıda belirtilen yollardan birisini takip ederek “*Fachoberschule*”nin iki sınıflı programına devam etmeniz mümkündür:

- “Orta öğretimin 1. kademesi”den (*mittlerer Schulabschluss*) veya es degerde kabul edilen bir okuldan mezun olarak,
- Öğrenim görmek istediği dala uygun bir meslek uygulamasına baslayarak,
- 11. sınıfa devam eden öğrenciler, haftada dört gün, gördüğü meslekî eğitime uygun bir iş yeri veya başka bir eğitim kurumunda meslekî eğitim programı çerçevesinde çalışıp, haftada 12 saat, “*Fachoberschule*”deki kısmî derslere devam ederek. (Bu derslerin, 4 saati meslekle ilgilidir, kalan 8 saat ise; Almanca, İngilizce, matematik, politika ve din dersidir). Başarılı olan öğrenciler, 12. sınıfa geçerler ve bu sınıfta; haftada 32 saat “tam zaman eğitim” modelinde derse devam ederler. Bu derslerin 20 saati genel kültür dersleri, 10 saati meslek dersleri ve kalan 2 saat ise geliştirme kurslarıdır.

Soru: Üst brans okulunun (*Fachoberschule*) tek sınıflı/hazırlık öğrenimi programına kabul edilmek için hangi şartları yerine getirmem gerekir?

Cevap: “Tam zaman eğitim” modelinde “12 B” sınıfına devam etmek isteyen kimselerin durumlarının, asagıda belirtilen şartlardan birine uyması gerekir:

- “Orta öğretim 1. kademe”den mezun olarak (*mittlerer Schulabschluss*) “üst brans okulu”na giriş olgunluk belgesini (*Fachoberschulreife*) elde etmiş ve en az iki yıl süreyle okul türüne uygun bir meslekî eğitim görmüş olmak,
- “Orta öğretim 1. kademe”den (*mittlerer Schulabschluss*) mezun olarak “üst brans okuluna giriş olgunluk belgesi”ni (*Fachoberschulreife*) elde etmiş ve meslekî eğitimine uygun düşen bir ön meslekî eğitim görmüş olmak (bir mesleği en az dört yıl icra etmek, ön meslekî eğitim yerine geçebilmektedir).

Soru: “*Fachoberschule*” diploması hangi hakları kazandırır?

Cevap: “Üst brans okulu” (*Fachoberschule*), yazılı ve sözlü sınavlar başarı ile verildikten sonra biter ve sınavı basaranlar meslek yüksek okuluna giriş hakkını kazanır. Bu öğrenciler, “*Fachhochschule*” ya da “*Gesamthochschule*”ye devam edebilirler. Üst brans okulu, “tam zaman eğitim” modelinde 1 yıl, yarım gün ve aksam okulu modelinde ise 2 yıl sürmektedir.

Meslek Lisesi (berufliches Gymnasium)

SORULARLA ALMAN EGITIM SİSTEMİ

Soru: Meslek lisesine girebilmenin şartları nelerdir?

Cevap: ‘Realschule’ ve ‘Hauptschule’ nin ‘isteğe bağlı 10 sınıfı’ ni başarı ile bitirenlere verilen ‘Orta olgunluk diploması’ na (Mittlerer Bildungsabschluß) sahip olan gençler, meslek lisesine devam edebilirler. Bunun dışında; lise (Gymnasium) 10. sınıftan iyi derece not ortalaması ile ayrılanlar ile lise 11. sınıfa geçenler, meslek brans okulundan (Berufsfachschule) mezun olanlar ve ‘Berufsaufbauschule’ mezunlarından not ortalamaları ‘3’ ve daha iyi olan gençler meslek liselerine kabul edilirler. Bunun için bu okullara başvuru yeterlidir.

Soru: Meslek lisesi, mezunlarına hangi eğitim haklarını kazandırır?

Cevap: Meslek lisesi mezunları, ‘lise olgunluk sınavı’ ni (Abitur) vererek ‘Allgemeine Hochschulreife’ belgesini elde edebilirler ve böylece yüksek okullara devam hakkını kazanırlar. Bu okul; ‘yüksek okula giriş olgunluğu’ yanında ileride yapılacak meslekî eğitimde gerekli temel bilgileri de kazandırır.

Soru: Kaç tür meslek lisesi vardır?

Cevap: Teknik lise (Technisches Gymnasium), ekonomi lisesi (Wirtschaftsgymnasium), sağlık ve sosyal bilimler lisesi olmak üzere üç tür meslek lisesi vardır. Bu okullar üç yıl sürelidir.

Tekniker Okulu (Fachschule)

Soru: Tekniker okulu (Fachschule) hakkında bilgi verebilir misiniz?

Cevap: Tekniker okuluna, meslekî eğitimden sonra eğitim gördükleri meslekte belli bir süre çalışmış olan kişiler alınır. Bu okullarda eğitim süresi, 1 ile 3 yıl arasında değişmektedir. Okuldan mezun olanlara teknikerlik (staatlich geprüfter Techniker) unvanı verilir. Ustalık okuluna devam edecek kişilerin, tekniker okulunda gördükleri teori ve teknoloji dersleri kabul edilir. Bu okuldan mezun olan öğrenciler bazı fark derslerini vererek meslek lisesine, üst brans okuluna (Fachoberschule) kabul edilirler. Meslek tecrübesi olanlar, ustalık (Meister) belgesi veren okullara kayıt yaptırabilirler.

Kolleg

Soru: İş hayatına başladıktan sonra da öğrenime devam etmek mümkün mü?

Cevap: Bir okul diplomasını sonradan almak isteyenler, ikinci eğitim (zweiter Bildungsweg) yolu ile bunu gerçekleştirme şansına sahiptirler. Bu durumda olan vatandaşlarımız, akşam okullarına (Abendschule) ya da ‘kolleg’lere devam ederek işlerini aksatmadan lise diplomalarını alabilirler.

Soru: ‘Kolleg’lerin (Kollegschule) görev ve amacı nedir?

Cevap: ‘Kolleg’, meslekî eğitim ve genel eğitim arasındaki ayrılığı ortadan kaldırma amacına yönelik, deneme niteliğinde bir okul türüdür. ‘Kolleg’ler, öğrencilere vasıflı bir meslekî eğitim yanında, geniş bir genel kültür eğitimi vererek onların yüksek öğrenime hazırlanmalarını sağlar.

Soru: “Kolleg”lerde öğrenim görmek isteyen öğrencilerde hangi şartlar aranır?

Cevap: “Kolleg”lere devam edecek kimselerin aşağıda belirtilen şartları tasımları gerekir: · En az 19 yaşında olmak, · Tamamlanmış bir meslekî eğitim veya es değerli bir meslekî deneyim sahibi olmak, · Orta olgunluk diploması, “Realschule” veya es değerli bir okul diplomasına sahip olmak, · “Kolleg”lere giriş sınavını kazanmış olmak.

Soru: “Kolleg”lerde öğrenim süresi ne kadardır?

Cevap: Toplam öğrenim süresi 3 yıl olan “kolleg”lerin birinci yılı giriş aşamasıdır, diğer iki yılı da kurs sisteminden oluşur.

Soru: “Kolleg”lerden mezun olanlara ne tür bir diploma verilir?

Cevap: “Kolleg”lerden, Abitur sınavını vererek alınan “genel yüksek okula giriş olgunluğu”(Allgemeine Hochschulreife) ile mezun olunur. Bu diploma, bilimsel yüksek okullarda yüksek öğrenim görme imkânını kazandırır.

Sosyal Bakımla İlgili Meslekî Eğitim Dalları

Ebelik/Dogum Bakıcılığı

Soru: Ebelik ve dogum bakıcılığı dallarında meslekî eğitim görmek için hangi öğrenim şartlarına sahip olmam gerekmektedir?

Cevap: Ebelik ve dogum bakıcılığı dallarında meslekî eğitim görmek için durumunuzun aşağıda belirtilen öğrenim şartlarından birine uyması gerekmektedir:

™ “Orta olgunluk belgesi”ne (Mittlerer Bildungsabschluss/Sekundarstufe I) sahip olmak,

™ “Hauptschule” diploması (Hauptschulabschluss) veya es değerli bir öğrenim belgesine sahip olup, böylelikle en az iki yıl süre ile bakım ön okuluna başarı ile devam etmiş olmak,

™ İki yıllık bir meslekî eğitimi başarı ile tamamlamış olmak,

™ Hasta bakıcı yardımcılığı iznine sahip olmak.

Soru: Ebelik/Dogum bakıcılığı eğitimi ne kadar sürmektedir?

Cevap: Ebelik/Dogum bakıcılığı eğitimine başlayabilmek için, en az 17 yaşında olmak ve resmî doktordan rapor almak gerekmektedir. Eğitim 3 yıl sürelidir ve “tam zaman eğitim” modelinde eğitim verilir, eğitim resmî bir sınav ile tamamlanır.

Çocuk Bakıcılığı

Soru: “Hauptschule”den mezun oldum, çocuk bakıcılığı (Kinderpfleger-in) eğitimi yapabilir miyim?

Cevap: Çocuk bakıcılığı (Kinderpfleger-in) eğitimi yapabilmek için adayların durumunun aşağıda belirtilen şartlardan birine uyması gerekir:

- “Hauptschule” veya es değerli bir mezuniyet belgesine sahip olmak,

SORULARLA ALMAN EGITIM SISTEMI

- Ve “mesleğe hazırlık temel eğitim yılı” kursunda; beslenme, ev ekonomisi dallarında eğitim görmüş olmak,
  - Veya ev ekonomistliği, iktisatçı sertifikası sahibi olmak,
  - Veya 2 yıllık bakıcılık hazırlık okulu diplomasına sahip olmak,
  - Veya meslek okulunun başka bir bölümünden mezun olmak,
  - Veya meslek okulunun başka bir bölümünden mezun olup, bir yıl ev ekonomistliği, sosyal bakıcılık veya sosyal pedagojik yaptığını belgelemek.

Soru: Çocuk bakıcılığı (Kinderpfleger-in) eğitimi ne kadar sürmektedir?

Cevap: Çocuk bakıcılığı (Kinderpfleger-in) eğitimine başlayabilmek için, en az 17 yaşında olmak ve verem asisi yaptırmış olmak gerekmektedir; eğitim 2 yıl sürelidir ve düzenli okul eğitimi modelinde verilir. Eğitim resmî bir sınavla sona ermektedir.

Eğiticilik (Erzieher-in)

Soru: “Hauptschule”den mezun oldum, eğiticilik (Erzieher-in) dalında meslekî eğitim yapabilir miyim?

Soru: Eğiticilik (Erzieher-in) eğitimi yapabilmek için adayların durumunun aşağıda belirtilen şartlardan birine uyması gerekir:

- “Orta olgunluk belgesi” (Mittlerer Bildungsabschluss) sahibi olmak,
  - Ve beslenme ve ev ekonomisi dallarında en az iki yıllık, mesleğe hazırlık eğitimi yapmış olmak,
  - Veya okulda bir meslekî eğitimi bitirmiş olmak,
  - Veya en az bir yıl süre ile pedagojik/sosyal bakım kuruluşlarında çalışmış olmak (ön uygulama),
  - Veya üç yıl süreli meslekî deneyim sahibi olmak,
  - Veya küçük çocuğu olan bir ailenin ev işlerini en az üç yıl süre ile yapmış olmak,
- “Hauptschule” veya eşdeğerli bir öğrenim belgesine sahip olmak,
  - Ve çocuk bakıcısı yardımcılığı, yaşlı bakıcısı yardımcılığı, çocuk bakıcılığı, çocuk hasta bakıcılığı, hemşirelik mesleklerinden birisinin eğitimini başarı ile tamamlamış olmak,
  - Veya en az üç yıllık bir meslekî eğitimi tamamladıktan sonra; sosyal pedagojik veya sosyal bakıcılık kuruluşlarında en az bir yıl çalışmış olmak,
  - Aday ayrıca tüberküloz hastalığı olmadığını ve sağlık kontrolünden geçtiğini belgelemek zorundadır.

Soru: Eğiticilik mesleği için ne kadar süre eğitim alınması gerekmektedir?

Cevap: Eğiticilik mesleği eğitimi, “tam zaman eğitim” (Vollzeit) modelinde; 3 yıl, “yarım zaman” (Teilzeit) eğitim modelinde; 5 yıl sürmektedir.

Tedavi Bakıcılığı

Soru: “Hauptschule”den mezun oldum, tedavi bakıcılığı (Heilerziehungspfleger-in) eğitimi yapabilir miyim?

Soru: Tedavi bakıcılığı (Heilerziehungspfleger-in) eğitimi yapabilmek için adayların durumunun aşağıda belirtilen şartlardan birine uyması gerekir:

- “Orta olgunluk belgesi” (Mittlerer Bildungsabschluss) sahibi olmak ve sosyal pedagoji, sosyal bakım kuruluşlarında en az bir yıl çalışmış olmak veya onu takip edecek meslek dallarına uyan bir meslekî eğitime hazırlayan bir yıl süreli “isteğe bağlı sosyal yıl” (freiwilliges soziales Jahr) eğitimi almış olmak,
- Veya “Hauptschule” bitirme belgesi sahibi olmak ve sosyal bakım mesleğinde (sozialpflegerischer Beruf) meslekî eğitimi tamamlamış olmak,
- Veya adayın, başka bir dalda bir meslekî eğitimi tamamladıktan sonra en az bir yıl sosyal pedagoji veya sosyal bakım kurumlarında çalışmış olması koşuluyla; brans okulu (Fachschule) tarafından “tedavi bakıcılığı” eğitimine uygunluğunun tespit edilmesi gerekmektedir.

Soru: “Tedavi bakıcılığı” eğitimi ne kadar sürmektedir?

Cevap: “Tedavi bakıcılığı” için meslekî eğitim süresi, “yarım zaman” (Teilzeit) modelinde 3 yıl sürmektedir.

Soru: “Tedavi bakıcılığı” meslekî eğitimini bitirenler hangi eğitim haklarını kazanmaktadırlar?

Cevap: Eğitim resmî bir sınavla sona ermekte ve sınavı basaranlara “tedavi bakıcılığı” (Heilerziehungspfleger-in) belgesi verilmektedir.

Çocuk Hemsireliği/Çocuk Hasta Bakıcılığı

Soru: “Hauptschule”den mezun olmadan ayrıldım, çocuk hemsireliği/Çocuk hasta bakıcılığı eğitimi yapabilir miyim?

Cevap: Çocuk hemsireliği/Çocuk hasta bakıcılığı eğitimi yapabilmek için adayların durumunun aşağıda belirtilen şartlardan birine uyması gerekir:

- Adayın “orta olgunluk belgesi”ne (Mittlerer Bildungsabschluss) sahip olması,
- Veya adayın, en az iki yıl süreli “bakım ön kursuna” (Pflegevorschule) devam etmiş olması koşuluyla; “Hauptschule” veya es değerli bir mezuniyet belgesine sahip olması veya en az iki yıllık bir meslekî eğitimi başarı ile tamamlamış olması ya da hasta bakıcısı yardımcılığı (Krankenpflegerhelfer-in) iznine sahip olması.

Soru: Çocuk hemsireliği/Çocuk hasta bakıcılığı eğitimine devam edebilmek için yas sarti var midir?

Cevap: Çocuk hemsireliği/Çocuk hasta bakıcılığı eğitimine devam edebilmek için; adayın en az 17 yaşında olması gerekmektedir.

Soru: Çocuk hemsireliği/Çocuk hasta bakıcılığı eğitimi kaç yıl sürmektedir?

Cevap: Çocuk hemsireliği/Çocuk hasta bakıcılığı eğitimi “tam zaman eğitim” modelinde 3 yıl sürmektedir, eğitim bazı koşullarda daha kısa da sürebilmektedir.

SORULARLA ALMAN EGITIM SISTEMI

Soru: Çocuk hemsireliği/Çocuk hasta bakıcılığı eğitiminin kazandırdığı haklar nelerdir?

Cevap: Eğitim resmî bir sınavla tamamlanır ve mezunlarına “çocuk hemsireliği/çocuk hasta bakıcılığı” belgesi verilir.

Hasta Bakıcısı Yardımcılığı

Soru: “Hauptschule”den mezun oldum, hasta bakıcılık yardımcı eğitimi yapabilir miyim?

Cevap: Hasta bakıcılık yardımcı eğitimi yapabilmek için adayların, “Hauptschule” veya es değerli bir mezuniyet belgesi sahibi olması gerekir; ancak “orta olgunluk belgesi” (Mittlerer Bildungsabschluß) sahibi olan adaylar tercih edilir.

Soru: Hasta bakıcılık yardımcı eğitimi kaç yıl sürmektedir?

Cevap: Hasta bakıcısı yardımcı eğitimi “tam zaman eğitim” modelinde 1 yıl sürmektedir ve adayın en az 17 yaşında olması gerekir.

Soru: Hasta bakıcısı yardımcı eğitiminin kazandırdığı haklar nelerdir?

Cevap: Eğitim resmî bir sınavla tamamlanır ve mezunlarına “hasta bakıcısı yardımcı eğitimi” belgesi verilir.

Hemsirelik/Hasta Bakıcılığı

Soru: “Realschule”den mezun oldum, hemsirelik eğitimi yapabilir miyim?

Cevap: Hemsirelik ve hasta bakıcılığı eğitimi yapabilmek için adayın, aşağıda belirtilen eğitim şartlarından birine durumunun uyması gerekmektedir:

- “Orta olgunluk belgesi”ne (Mittlerer Bildungsabschluß) sahip olmak,
- Veya en az iki yıl başarılı bir şekilde “bakım ön okulu”na (Pflegevorschule) devam etmek, en az iki yıllık bir meslekî eğitimi tamamlamış olmak, “hasta bakıcı yardımcı eğitimi izni”ne (Erlaubnis als Krankenpflegehelfer-in) sahip olmak, şartlarından birisini yerine getirmiş olmak kaydıyla; “Hauptschule” veya es değerli bir mezuniyet belgesi sahibi olmak gerekir.

Soru: Hemsirelik ve hasta bakıcılığı eğitimi kaç yıl sürmektedir?

Cevap: Hemsirelik ve hasta bakıcılığı eğitimi, “tam zaman eğitim” modelinde 3 yıl sürmektedir ve adayın en az 17 yaşında olması gerekir.

Soru: Hemsirelik ve hasta bakıcılığı eğitiminin kazandırdığı haklar nelerdir?

Cevap: Eğitim resmî bir sınavla tamamlanır ve mezunlarına “hemsirelik”, “hasta bakıcılık” belgesi verilir.

Konusma Özürlüler Tedavisi (Logopäde/Logopädin)

Soru: “Hauptschule”den mezun oldum, “konusma özürllüer tedavıcılığı”egitimi yapabilir miyim?

Cevap: “Konusma özürllüer tedavıcılığı” eğitimi yapabilmek için adayların, “orta olgunluk belgesi” (Mittlerer Bildungsabschluss) sahibi olması veya en az iki yıllık bir meslekî eğitim yapmış olması koşuluyla; “Hauptschule” veya es değerli bir mezuniyet belgesi sahibi olması gerekir. Adaylardan, 6-12 aylık bir sosyal-pedagojik bakım uygulaması yapmış olanlar tercih edilmektedir. Ayrıca eğitime devam etmek isteyenlerin, ilk yardım kursu almış olması gerekmektedir. Adaylardan, sağlık raporu gibi başka bazı belgeler de istenir.

Soru: “Konusma özürllüer tedavıcılığı” eğitimi kaç yıl sürmektedir?

Cevap: “Konusma özürllüer tedavıcılığı” eğitimi, “tam zaman eğitim” modelinde 3 yıl sürmektedir ve adayın en az 18 yaşında olması gerekir.

Soru: “Konusma özürllüer tedavıcılığı” eğitiminin kazandırdığı haklar nelerdir?

Cevap: Eğitim resmî bir sınavla tamamlanır ve mezunlarına “konusma özürllüer tedavıcılığı” belgesi verilir.

İlk Yardımcılık (Rettungssanitäter-in)

Soru: “Hauptschule” 9. sınıfı bitirdim, “ilk yardımcılık” eğitimi yapabilir miyim?

Cevap: “İlk yardımcılık” eğitimi yapabilmek için; adaylardan “Hauptschule” veya es değerli bir mezuniyet belgesi sahibi olmaları veya bir meslekî eğitimi tamamlamış olmaları istenir. Adaylardan ayrıca, ilk yardım kursu belgesi, sabika belgesi, sağlık raporu gibi bazı belgeler istenir.

Soru: “İlk yardımcılık” eğitimi ne kadar sürmektedir?

Cevap: “İlk yardımcılık” eğitimi, “tam zaman eğitim” modelinde 3 ay sürmektedir ve adayın en az 17 yaşında olması gerekir.

İlk Yardım Asistanlığı (Rettungsassistent-in)

Soru: “Realschule” 9. sınıfı bitirdim, “ilk yardım asistanlığı” eğitimi yapabilir miyim?

Cevap: “İlk yardım asistanlığı” eğitimi yapabilmek için; adaylardan “Hauptschule” veya es değerli bir mezuniyet belgesi sahibi olmaları veya bir meslekî eğitimi tamamlamış olmaları istenir. Adaylardan ayrıca, ilk yardım kursu belgesi, sabika belgesi, sağlık raporu gibi bazı belgeler istenir.

Soru: “İlk yardım asistanlığı” eğitimi kaç yıl sürmektedir?

Cevap: “İlk yardım asistanlığı” eğitimi, “tam zaman eğitim” modelinde 2 yıl sürmektedir ve adayın en az 18 yaşında olması gerekir.

Soru: “İlk yardım asistanlığı” eğitiminin kazandırdığı haklar nelerdir?

Cevap: Egitim resmî bir sınavla tamamlanır ve mezunlarına “ilk yardım asistanlığı” belgesi verilir.

Masörlük ve Su Jimnastigi Terapistligi

Soru: “Realschule”den mezun oldum, “masörlük ve su jimnastigi terapistligi” eğitimi yapabilir miyim?

Cevap: “Masörlük ve su jimnastigi terapistligi” dalında meslekî eğitim yapabilmek için adayların; “Hauptschule” veya es değerli bir mezuniyet belgesi sahibi veya bir meslekî eğitimi tamamlamış olmaları gerekir; ayrıca sabika belgesi, sağlık raporu gibi bazı belgeler istenir.

Soru: “Masörlük ve su jimnastigi terapistligi” eğitimi kaç yıl sürmektedir?

Cevap: “Masörlük ve su jimnastigi terapistligi” eğitimi, “tam zaman eğitim” modelinde 2 yıl okul eğitimi ve devamında 6 ay staj olmak üzere 2,5 yıl sürmektedir ve adayın en az 16 yaşında olması gerekir.

Soru: “Masörlük ve su jimnastigi terapistligi” eğitiminin kazandırdığı haklar nelerdir?

Cevap: “Masörlük ve su jimnastigi terapistligi” eğitimi resmî bir sınavla tamamlanır ve mezunlarına “masörlük ve su jimnastigi terapistligi” belgesi verilir.

Fizyoterapistlik (Physiotherapeut-in)

Soru: “Realschule” 9. sınıfı bitirdikten sonra okulu bıraktım; “fizyoterapistlik” eğitimi yapabilir miyim?

Cevap: “Fizyoterapistlik” eğitimi yapabilmek için adayın; “orta olgunluk belgesi” (Mittlerer Bildungsabschluß) sahibi olması ya da bir meslekî eğitimi tamamlamış olması şartıyla “Hauptschule” veya es değerli bir mezuniyet belgesi sahibi olması istenir. Adaylardan ayrıca, sağlık raporu gibi bazı belgeler istenir.

Soru: “Fizyoterapistlik” eğitimi kaç yıl sürmektedir?

Cevap: “Fizyoterapistlik” eğitimi, “tam zaman eğitim” modelinde 3 yıl sürmektedir ve adayın en az 17 yaşında olması gerekir.

Soru: “Fizyoterapistlik” eğitiminin kazandırdığı haklar nelerdir?

Cevap: Egitim resmî bir sınavla tamamlanır ve mezunlarına “fizyoterapistlik” belgesi verilir.

Meslek Hastalıkları Terapistligi (Beschäftigungs- und Arbeitstherapeut-in)

Soru: “Hauptschule”den mezun oldum, “meslek hastalıkları terapistligi” eğitimi yapabilir miyim?

Cevap: “Meslek hastaliklari terapistligi” egitimi yapabilmek için adayın, “orta olgunluk belgesi” (Mittlerer Bildungsabschluß) sahibi olması ya da bir meslekî egitimi tamamlamis olması şartıyla; “Hauptschule” veya es degerli bir mezuniyet belgesi sahibi olması istenir. Adaydan ayrıca, saglik raporu gibi bazi belgeler istenir.

Soru: “*Meslek hastaliklari terapistligi*” egitimi kaç yıl sürmektedir?

Cevap: “Meslek hastaliklari terapistligi” egitimi, “tam zaman egitim” modelinde 3 yıl sürmektedir.

Soru: “*Meslek hastaliklari terapistligi*” egitiminin kazandirdigi haklar nelerdir?

Cevap: “Meslek hastaliklari terapistligi” egitimi, resmî bir sinavla tamamlanir ve mezunlarına “meslek hastaliklari terapistligi” belgesi verilir.

Diyet Asistanligi (Diätassistent-in)

Soru: “*Hauptschule*” 9. sinifi bitirdikten sonra okulu bıraktım; “diyet asistanligi” egitimi yapabilir miyim?

Cevap: “Diyet asistanligi” egitimi yapmak isteyen gençlerden “orta olgunluk belgesi” (Mittlerer Bildungsabschluß) sahibi olmaları ya da iki yıllık bir meslekî egitimi tamamlamis olmaları şartıyla; “Hauptschule” veya es degerli bir mezuniyet belgesi sahibi olmaları istenir. Adaylardan ayrıca, saglik raporu gibi bazi belgeler istenir.

Soru: “*Diyet asistanligi*” egitimi kaç yıl sürmektedir?

Cevap: “Diyet asistanligi” egitimi, “tam zaman egitim” modelinde 3 yıl sürmektedir.

Soru: “*Diyet asistanligi*” egitiminin kazandirdigi haklar nelerdir?

Cevap: Egitim resmî bir sinavla tamamlanir ve mezunlarına “diyet asistanligi” belgesi verilir.

Yasli Bakiciligi (Altenpfleger-in)

Soru: “*Yasli bakiciligi*” egitimi yapmak istiyorum, hangi mezuniyet belgesine sahip olmam gerekmektedir?

Cevap: “Yasli bakiciligi” egitimi yapmak isteyen gençlerden “orta olgunluk belgesi” (Mittlerer Bildungsabschluß) sahibi olmaları ya da “Hauptschule” veya dengi bir mezuniyet belgesine sahip olmaları istenmektedir. Adayların “Hauptschulabschluss” belgesi yanında, iki yıllık bir meslekî egitimi tamamlamis olmaları veya sosyal bakim kuruluşlarında en az iki yıl uygulama yapmiş olmaları gerekmektedir. Ayrıca adayın, saglik bakımından mesleğe uygun olduğunu bir saglik raporu ile belgelendirmesi istenir.

Soru: “*Yasli bakiciligi*” egitimi kaç yıl sürmektedir?

SORULARLA ALMAN EGITIM SISTEMI

Cevap: “Yasli bakiciligi” egitimi kural olarak 3 yil sürmektedir; meslek sahibi olanlarin egitimi 5 yil sürmekte ve belli sartlarda bu süre bir yil kisalabilmektedir. Adayin en az 17 yasinda olmasi gerekir..

Soru: “Yasli bakiciligi” egitiminin kazandirdigi haklar nelerdir?

Cevap: “Yasli bakiciligi” egitimi resmî bir sinavla tamamlanir ve mezunlarına ‘yasli bakiciligi’ belgesi verilir.

Teknik Asistanlik/Teknik Meslekî Egitim

Eczaci Teknisyenligi/Eczaci Asistanligi

Soru: “Realschule”yi bitirdikten sonra okulu biraktim; “eczaci teknisyenligi/eczaci asistanligi” egitimi yapabilir miyim?

Cevap: “Eczaci teknisyenligi/eczaci asistanligi” egitimi yapmak isteyen gençlerin “orta olgunluk belgesi” (Mittlerer Bildungsabschluß) sahibi olmaları gerekir. Adaylardan ayrıca, saglik raporu gibi bazi belgeler istenir.

Soru: “Eczaci teknisyenligi/eczaci asistanligi” egitimi kaç yil sürmektedir?

Cevap: “Eczaci teknisyenligi/eczaci asistanligi” egitimi, “tam zaman egitim” modelinde 2,5 yil sürmektedir. Teorik egitim 2. yilin bitiminde, uygulamali egitim ise 2.5 yilin bitiminde yapılan sinavlarla sona ermekte ve mezunlara “eczaci teknisyenligi/eczaci asistanligi” belgesi verilmektedir.

Fizik-Teknik Asistanligi

Soru: “Realschule” mezunuyum, “fizik-teknik asistanligi” egitimi yapabilir miyim?

Cevap: “Fizik-teknik asistanligi” egitimi yapmak isteyen gençlerin “orta olgunluk belgesi” (Mittlerer Bildungsabschluß) sahibi olmaları gerekir.

Soru: “Fizik-teknik asistanligi” egitimi kaç yil sürmektedir?

Cevap: “Fizik-teknik asistanligi” egitimi, “tam zaman egitim” modelinde 2 yil sürmekte ve egitim, resmî bir sinavla sona ermektedir. Mezunlara “fizik-teknik asistanligi” belgesi verilir.

Tibbî Teknik Lâboratuvar Asistanligi

Tibbî Teknik Radyoloji Asistanligi

Soru: “Tibbî teknik lâboratuvar asistanligi/tibbî teknik radyoloji asistanligi” egitimi yapabilmem için hangi egitim belgesine sahip olmam gerekmektedir?

Cevap: “Tibbî teknik lâboratuvar asistanligi/tibbî teknik radyoloji asistanligi” egitimi yapabilmek için adayların, “orta olgunluk belgesi” (Mittlerer Bildungsabschluß) sahibi

olmaları veya iki yıllık bir meslekî eğitimi bitirmiş olmak koşuluyla “Hauptschule” mezunu olmaları gerekir.

Soru: “Tıbbî teknik l aboratuvar asistanlığı/tıbb  teknik radyoloji asistanlığı” eğitimi kaç yıl s urmektedir?

Cevap: “Tıbb  teknik l aboratuvar asistanlığı/tıbb  teknik radyoloji asistanlığı” eğitimi, “tam zaman eğitim” modelinde 3 yıl s urmekte ve eğitim, resm  bir sınavla sona ermektedir. Mezunlara “Tıbb  teknik l aboratuvar asistanlığı/tıbb  teknik radyoloji asistanlığı” belgesi verilir.

Çevre Koruma Teknisyen Asistanlığı

Soru: “Çevre koruma teknisyen asistanlığı” eğitimi yapabilmem i in ne t r bir eğitim belgesine sahip olmam gerekmektedir?

Cevap: “Çevre koruma teknisyen asistanlığı” eğitimi yapabilmek i in adayın, “orta olgunluk belgesi” (Mittlerer Bildungsabschlu ) sahibi olması gerekir.

Soru: “Çevre koruma teknisyen asistanlığı” eğitimi kaç yıl s urmektedir?

Cevap: “Çevre koruma teknisyen asistanlığı” eğitimi “tam g n eğitim” modelinde 2 yıl s urmekte ve eğitim, resm  bir sınavla sona ermektedir. Mezunlara “ evre koruma teknisyen asistanlığı” belgesi verilir.

Biyolog Asistanlığı

Soru: “Biyolog asistanlığı” eğitimi yapmak istiyorum, hangi eğitim belgesine sahip olmam gerekmektedir?

Cevap: “Biyolog asistanlığı” eğitimi yapmak isteyen gen lerin “orta olgunluk belgesi” (Mittlerer Bildungsabschlu ) sahibi olması gerekir.

Soru: “Biyolog asistanlığı” eğitimi kaç yıl s urmektedir?

Cevap: “Biyolog asistanlığı” eğitimi, “tam g n eğitim” modelinde 2 yıl s urmekte ve eğitim resm  bir sınavla sona ermektedir. Mezunlara “biyolog asistanlığı” belgesi verilir.

Kimya Teknisyen Asistanlığı

Soru: “Kimya teknisyen asistanlığı” eğitimi yapabilmek i in hangi eğitim belgesine sahip olmam gerekmektedir?

Cevap: “Kimya teknisyen asistanlığı” eğitimi yapmak isteyen gen lerin “orta olgunluk belgesi” (Mittlerer Bildungsabschlu ) sahibi olması gerekir.

Soru: “Kimya teknisyen asistanlığı” eğitimi kaç yıl s urmektedir?

SORULARLA ALMAN EGITIM SISTEMI

Cevap: “Kimya teknisyen asistanligi” eğitimi, “tam gün eğitim” modelinde 2 yıl sürmekte ve eğitim, resmî bir sınavla sona ermektedir. Mezunlara “kimya teknisyen asistanligi” belgesi verilir.

Bilim Teknisyen Asistanligi

Soru: “*Bilim teknisyen asistanligi*” eğitimi yapabilmek için hangi eğitim belgesine sahip olmam gerekmektedir?

Cevap: “Bilim teknisyen asistanligi” eğitimi yapmak isteyen gençlerin “orta olgunluk belgesi” (Mittlerer Bildungsabschluss) sahibi olması gerekir.

Soru: “*Bilim teknisyen asistanligi*” eğitimi kaç yıl sürmektedir?

Cevap: “Bilim teknisyen asistanligi” eğitimi “tam gün eğitim” modelinde 2 yıl sürmekte ve eğitim, resmî bir sınavla sona ermektedir. Mezunlara “bilim teknisyen asistanligi” belgesi verilir.

Tekstil ve Moda Desinatör Asistanligi

Soru: “*Tekstil ve moda desinatör asistanligi*” eğitimi yapabilmek için hangi eğitim belgesine sahip olmam gerekmektedir?

Cevap: “Tekstil ve moda desinatör asistanligi” eğitimi yapmak isteyen gençlerin “orta olgunluk belgesi” (Mittlerer Bildungsabschluss) sahibi olması gerekir.

Soru: “*Tekstil ve moda desinatör asistanligi*” eğitimi kaç yıl sürmektedir?

Cevap: “Tekstil ve moda desinatör asistanligi” eğitimi, “tam gün eğitim” modelinde 2 yıl sürmekte ve eğitim, resmî bir sınavla sona ermektedir. Mezunlara “tekstil ve moda desinatör asistanligi” belgesi verilir.

Basin-Yayın Asistanligi

Soru: “*Basin-yayın asistanligi*” eğitimi yapabilmek için hangi eğitim belgesine sahip olmam gerekmektedir?

Cevap: “Basin-yayın asistanligi” eğitimi yapmak isteyen gençlerin “orta olgunluk belgesi” (Mittlerer Bildungsabschluss) veya es değerli bir mezuniyet belgesine sahip olması gerekir.

Soru: “*Basin-yayın asistanligi*” eğitimi kaç yıl sürmektedir?

Cevap: “Basin-yayın asistanligi” eğitimi, “tam zaman eğitim” modelinde 2 yıl sürmekte ve eğitim, resmî bir sınavla sona ermektedir. Mezunlara “basin-yayın asistanligi” belgesi verilir.

Ticaretle İlgili Meslekî Eğitim Dalları

Avrupa Sekreterligi

Soru: “Avrupa sekreterligi” egitimi yapabilmek için hangi egitim belgesine sahip olmam gerekmektedir?

Cevap: “Avrupa sekreterligi” egitimi yapmak isteyen gençlerin “genel yüksek okul olgunlugu” (Allgemeine Hochschulreife) belgesi sahibi olması gerekir.

Soru: “Avrupa sekreterligi” egitimi kaç yıl sürmektedir?

Cevap: “Avrupa sekreterligi” egitimi, “tam zaman egitim” modelinde 2,5 yıl sürmekte ve egitim resmî bir sınavla sona ermektedir. Mezunlara “Avrupa sekreterligi” belgesi verilir.

Yabancı Dil Sekreterligi

Soru: “Yabancı dil sekreterligi” egitimi yapabilmek için hangi egitim belgesine sahip olmam gerekmektedir?

Cevap: “Yabancı dil sekreterligi” egitimi yapmak isteyenlerin “orta olgunluk belgesi” (Mittlerer Bildungsabschluss) sahibi olması gerekir.

Soru: “Yabancı dil sekreterligi” egitimi kaç yıl sürmektedir?

Cevap: “Avrupa sekreterligi” egitimi, “tam zaman egitim” modelinde 2,5 yıl sürmekte ve egitim resmî bir sınavla sona ermektedir. Mezunlara “yabancı dil sekreterligi” belgesi verilir.

Yabancı Dil Asistanligi

Soru: “Yabancı dil asistanligi” egitimi yapabilmek için hangi egitim belgesine sahip olmam gerekmektedir?

Cevap: “Yabancı dil asistanligi” egitimi yapmak isteyenlerin “orta olgunluk belgesi” (Mittlerer Bildungsabschluss) sahibi olması gerekir.

Soru: “Yabancı dil asistanligi” egitimi kaç yıl sürmektedir?

Cevap: “Yabancı dil asistanligi” egitimi, “tam zaman egitim” modelinde 2 yıl sürmekte ve egitim, resmî bir sınavla sona ermektedir. Mezunlara “yabancı dil asistanligi” belgesi verilir.

Ticaret Asistanligi

Soru: “Ticaret asistanligi” egitimi yapabilmek için hangi egitim belgesine sahip olmam gerekmektedir?

Cevap: “Ticaret asistanligi” egitimi yapmak isteyenlerin “orta olgunluk belgesi” (Mittlerer Bildungsabschluss) sahibi olması gerekir.

Soru: “Ticaret asistanligi” egitimi kaç yıl sürmektedir?

SORULARLA ALMAN EGITIM SISTEMI

Cevap: “Avrupa sekreterligi” eğitimi 2 yıl sürmekte ve eğitim, resmî bir sınavla sona ermektedir. Mezunlara “Ticaret asistanlığı” bölümü:

- İşletme (endüstri, ticaret veya yönetim)
- Bilgisayar işlemleri
- Yabancı dil belgesi verilir.

İşletme Asistanlığı

Soru: “İşletme asistanlığı” eğitimi yapabilmek için hangi eğitim belgesine sahip olmam gerekmektedir?

Cevap: “İşletme asistanlığı” eğitimi yapmak isteyenlerin “orta olgunluk belgesi” (Mittlerer Bildungsabschluß) sahibi olması gerekir.

Soru: “İşletme asistanlığı” eğitimi kaç yıl sürmektedir?

Cevap: “İşletme asistanlığı” eğitimi, “tam zaman eğitim” modelinde 1 yıl sürmekte ve eğitim, resmî bir sınavla sona ermektedir. Mezunlara “işletme asistanlığı” belgesi verilir.

Ev Ekonomisi Asistanlığı

Soru: “Ev ekonomisi asistanlığı” eğitimi yapabilmek için hangi eğitim belgesine sahip olmam gerekmektedir?

Cevap: “Ev ekonomisi asistanlığı” eğitimi yapmak isteyenlerin “orta olgunluk belgesi” (Mittlerer Bildungsabschluß) sahibi olması gerekir.

Soru: “Ev ekonomisi asistanlığı” eğitimi kaç yıl sürmektedir?

Cevap: “Ev ekonomisi asistanlığı” eğitimi, “tam zaman eğitim” modelinde 2 yıl sürmekte ve eğitim, resmî bir sınavla sona ermektedir. Mezunlara “ev ekonomisi asistanlığı” belgesi verilir.

El Sanatları Meslek Okulu (Berufsfachschule für Ausbildungsberufe im Handwerk)

Soru: “El sanatları” eğitimi yapabilmek için hangi eğitim belgesine sahip olmam gerekmektedir?

Cevap: “El sanatları” eğitimi yapmak isteyen gençlerin “Hauptschule” mezuniyet belgesi (Hauptschulabschluss) ya da es değerli bir mezuniyet belgesi sahibi olması gerekir.

Soru: “El sanatları” eğitimi kaç yıl sürmektedir?

Cevap: “El sanatları” eğitimi 3 yıl sürmektedir.

Soru: El sanatları meslek okulu, mezunlarına hangi eğitim haklarını kazandırır?

Cevap: El sanatları meslek okullarından mezun olanlar, kalfalık belgesine es değer bir belge alırlar. Bunun yanında 2,5 ve daha iyi not ortalamasına sahip olanlardan, 5 yıllık bir

yabancı dil eğitimi sonrası yeterli derecede yabancı dil bilgisi kazanmış olanlara “Mittlerer Bildungsabschluss” belgesi de verilir.

Soru: El sanatları meslek okullarında hangi meslekler öğrenilebilir?

Cevap: El sanatları meslek okullarında yapılan meslekî eğitim yoluyla aşağıda belirtilen mesleklerden birisi öğrenilebilir:

• Bayan terziği • Elektromekanik • Makina • Kuyumculuk • Mobilya boya ve cilacılığı • Metal tesviye/metal dograma • Marangozluk • Memercilik

Soru: İş yerlerinde yapılan meslekî eğitimin süresi ne kadardır?

Cevap: İş yerlerinde eğitim, bazı mesleklerde 3 veya 3,5 yıl sürmektedir. Öğrenciler, 3 veya 4 gün iş yerlerine giderler, 1 veya 2 gün meslek okullarında derslere devam ederler. Gençlerin iş yerindeki eğitimi; özel olarak yetistirilmiş, tecrübeli eğitmenler ya da ustalar tarafından yapılır.

Soru: Okullarda gerçekleştirilen meslekî eğitimin süresi ne kadardır?

Cevap: Okulda gerçekleştirilen meslekî eğitim, meslek dalına göre bir ilâ üç yıl arasında sürmektedir. Bu süre farklılığı; meslek stajı veya bir ders yılı yerine geçecek bir öğrenimin tanınması sonucunda, meslekî eğitimin daha kısa sürede tamamlanabilmesinden ileri gelmektedir. Meslekî eğitim devlet okullarında ya da özel okullarda yapılır/yapılabilir. Meslekî eğitim yapan okulun devlet tarafından tanınip tanınmadığı konusu, “Çalışma Dairesi”nde (*Arbeitsamt*) görevli meslek danışmanlarına (*Berufsberater*) sorularak öğrenilebilir.

Ustalık Okulları (Meisterausbildung)

Soru: Ustalık okulları (Meisterausbildung) hakkında bilgi verebilir misiniz?

Cevap: Ustalık okullarına, (Meisterausbildung) meslek okullarını bitiren kalfalık diploması almış gençlerden belli bir süre meslek tecrübesi edinenler alınır. Bu okullar genelde ücretlidir ve eğitim süresince adaylardan 3.000,- DM ile 5.000,- DM arasında ücret alınır. Bazı durumlarda bu ücret işverenler tarafından karşılanmaktadır; Çalışma Dairesi (Arbeitsamt) de kurs ücretlerinin karşılanmasında katkıda bulunabilmektedir. İki yıl süreli eğitim, bir iş yerinde çalışarak aksam kursları şeklinde de yapılabilir. Eğitim bir sınavla sona erip, mezunlara ustalık belgesi (Meisterbrief) verilmektedir. Almanya’da iş yeri açmak isteyenlerin ustalık belgesi (Meisterbrief) sahibi olması gerekir. Bu kurslar, genel olarak meslek okullarının dışında Sanayi ve Ticaret Odası (*Industrie- und Handelskammer-IHK*) ve Sanatkarlar Odası (*Handwerkskammer-HWK*) tarafından gerçekleştirilir.

Kamu Kuruluşlarında Meslekî Eğitim

Soru: Kamu kuruluşlarında verilen meslekî eğitim hakkında bilgi verebilir misiniz?

SORULARLA ALMAN EGITIM SİSTEMİ

Cevap: Kamu kurulusu deyince; örneğin sehir ve belde idareleri, belediyeler, maliye, federal daireler, polis teskilâti, çalışma dairesi, toplu tasima-elektrik-su idaresi (Stadtwerk) ... gibi idareler, resmî işletmeler ve daireler anlasilir.

Bu kurumlarda üç meslek sahasında, yani;

- memur,
- sözleşmeli personel,
- işçi

meslek gruplarının çalışma sahalari ile ilgili meslekî eğitim verilebilmektedir .

Soru: *Kamu kuruluslarında hangi meslek dallarında eğitim verilmektedir?*

Cevap: Resmî kurumlarda verilen meslekî eğitime giriş şartları, mezuniyette edinilen mesleğin kariyer niteligi, memuriyet sinifi aşağıda gösterildiği gibidir:

Sartlar:

Memuriyet sinifi:

Kariyer niteligi:

Hauptschulabschluß, Mittlerer Bildungsabschluß	Basit Hizmetler	Yardımcı Hizmetler
Abitur/ Fachhochschulreife	Orta Seviye Hizmetler, Üst Seviye Hizmetler	Polis, Vergi Memuru Gümrük Memuru, Belediye/Sehir Daireleri Memuru
Hochschulstudium (Yüksek öğrenim)	Yüksek Seviye Hizmetler	Hükümet Danışmanlığı, Belediye/Sehir Yönetimi

Egitim kampanyasina siz de katilin ....

Almanya'da yasayan her dört vatandasimizdan birisi öğrenci; yaklasik 500 bin çocugumuz ve gencimiz Alman eğitim kurumlarında eğitim görüyor. Ancak Almanya'daki anne-babalarımız çocuklarının eğitimi ile maalesef gereği kadar ilgilenemiyorlar.

Oysa gelismeler; iyi eğitim görmemiş kimselerin geleceklerinin hiç de parlak olmadığını göstermektedir.

O hâlde ne yapmalıyız?

Gençlerimizin, yaşamakta oldukları ülkede iyi bir konuma gelebilmeleri için onlara sahip çıkmalı ve iyi bir eğitim almalarını mutlaka sağlamalıyız.

Unutmayınız ki; gençler bizim geleceğimizin; iyi biri eğitim de gençlerimizin teminatidir!